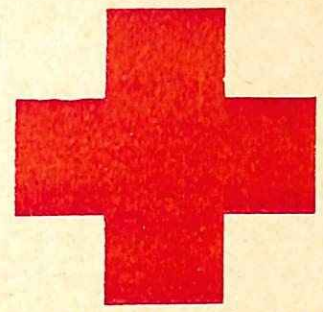

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1968

ΉΒΑΗΦΩΡΟΣ

Χριστός Ἀνέστη

Μουσική: ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Στίχοι: ΛΑΚΗ ΠΑΠΑΔΗΜΑ

Ντίν, ντάν, γλυ. κά ή καμ. πά . να κτυ. πᾶ στήν' Ἐκ. κλη. βιά μέ τήν κα. λή ἔ.
Ψάλλουν γλυ. κά τρα. γού. δια. ετά δέν. δρα. τά. που. λιά και τ' ἄν. θη. τώ. ρα

λᾶ. τε νά. πᾶ. με. φο. ρε. βιά. Διά. πλα. τη. τῆς. ἁ. γά. πης. ἁ.
γύ. ρω. σκορ. πουν. μο. σχο. βο. λιά. Λευ. κές. λαμ. πᾶ. δες. καί. νε. στήν

νοῖ. χτε. ἁγ. κα. λιά, κι' ἔ. λᾶ. τε. ἐχ. θροί. καί. φί. - λοί. ν' ἁλ. λά. ξου. με. φι.
ὁ. μορ. φη. βρα. δυά. κόκ. κιν'. αὐ. γα. τσου. γκρί. - στε, χα. ρού. με. νοί, παι.

λιά. Χρι. στός Ἀ. νέ. στη. ὁ. - - λοί. ἄς. ψάλ. λου. με, παι. δια,
δια.

Ἄ. νοί. ξις. κι' ἁ. να. σταί. - - νετ' ἁ. πό. ψε. ή. καρ. δια. Χρι. δια.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941 • Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 23ον • ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1968 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 7

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπό την εποπτεία του ΣΥΓΓΡΑΦΕΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1092, άρθρον 6: Διεύθυνσις Περιηγητική: ΚΑΛΛΙΡΡΩΝ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Δώρα δ' Ἰστρία 22. • Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) — Ἑτησίᾳ συνδρομῇ Ἑσώτ. Δρχ. 12. Ἑξώτ. 10 σελλ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλούμεν θερμῶς: α) τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσων ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβόλιμα ἀποστέλλονται ἀποσώπας Ε. Ε. Σ. Ν., Λεωφ. Ἰωάννου 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
ΜΗΝΥΜΑΤΑ Α. Μ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ . 2	MESSAGES OF THE ARCHBISHOP OF ATHENS 2
Ρ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Γιατί βάφουμε τ' αυγά. 3	R. PAPADIMITRIOU: Why we Dye Eggs 3
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Ἡ γιὰ Μαραθῶ 4	A. KARANTONIS: Grandmother Maratho. 4
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: «Ἀφεσ αὐτοῖς» 6	S. PANAGIOTOPOULOS: «Father Forgive them» . . 6
Σ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ἡ ἀνθρώπινη ἀλληλεγγύη . . 7	S. SPILIOPOULOS: Human Solidarity 7
Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ: Δικαία ὀφειλή 8	E. FOTIADIS: Just Award. 8
Π. ΦΛΩΡΟΥ: Γιὰ νὰ σώσῃ τὴ μικρὴ 9	P. FLOROS: To Save a Young Girl 9
Χ. ΑΝΤΕΡΣΕΝ: Ἡ καμπάνα 10	H. ANDERSEN: The Bell. 10
ΑΓΙΟΥ ΣΥΜΕΩΝ: Μακαρισμός τῶν Χριστιανῶν . . . 11	ST. SIMEON: The Beatitudes of Christians . . . 11
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα 11	TH. KONSTANTINOU: Poem 11
Α.Κ.: Ὁ ὕμνος τοῦ φιλελληνισμοῦ 12	A.K.: Hymn to Philhellenes 12
Η ΥΓΕΙΑ 13	HEALTH 13
Α. ΤΡΟΠΕΑΤΗ: Πασχαλινὸ διήγημα. 14	A. TROPEATIS: Easter Story 14
Θ. ΣΠΗΛΑ — ΑΧΑΙΟΥ: Ὁ Διεθνὴς Ε.Σ. εἰς τὸ Βιετνάμ 15	TH. SPIL. ACHAIOS: The I.G.R.C. in Vietnam . 15
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.: Εἰκόνας 16	H.J.R.C. GROUPS ACTIVITIES: Pictures 16
ΚΙΝΗΣΙΣ — ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν. 18	H.R.C. and H.J.R.C. MOVEMENT-ACTIVITIES . 18
Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ: Τὸ Κρυφὸ Σχολεῖο 22	P. KALONAROS: The Secret School 22
Δ. ΣΟΜΩΜΟΥ: Ποίημα 23	D. SOLOMOS: Poem 23
ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ 24	RED CROSS NEWS 24
Ζ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ: Ποίημα 27	Z. PAPANTONIOU: Poem 27
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ: Εἰκόνας 28	GLIMPSES ALL OVER THE WORLD: Pictures . . 28
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ 30	READERS CONTRIBUTION 30
Σ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗ: Ποίημα 31	S. KOTSARIDIS: Poem 31
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ 32	PUZZLES 32
Α.Β.- Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ- Α. ΠΑΠΑΔΗΜΑ	A.B.- A. PANAGIOTOPOULOS - A. PAPADIMAS
Στίχοι - Μουσική στὰ ἐσώφυλλα.	Music - Verse in the Inner Cover

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ εἶναι ἀντίγραφο ψηφιογραφικῆς συνθέσεως τοῦ ἔχοντος ἐκτελεσθῆναι κατὰ τὸν
IB' αἰῶνα διαπρεπεῖς Βυζαντινοὶ καλλιτέχναι. Παριστάνει τὴν ἑσώφυλλον εἰσοδὸν τοῦ Ἰησοῦ στὰ
Ἱερόσολυμα.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΣΚΟΠΟΥ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1. Τζορίδ
16-8-85
1 ΗΜΕΡΟΜ. 36499
ΑΡΙΘ.

ΔΥΟ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΑΣΧΑ ΑΓΑΠΗΣ

Ἀδέλφια μου,

Θέλετε ἐφέτος

ἓνα Πάσχα πνευματικώτερο;

ἓνα Πάσχα βαθύτερα χαρούμενο;

Γιορτάστε μαζί με τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ.

Κοντά σας, στὸ πλαῖνὸ διαμέρισμα, στὸ ἀπέναντι σπιτάκι, στὸ γειτονιά σας εἶναι:

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ, ποὺ θὰ χαρῇ πολὺ μετὴν ἀγάπῃ σας μεταμορφωμένη σὲ μιὰ πασχαλιάτικη λαμπάδα, σ' ἓνα ρούχο, σ' ἓνα ζευγὸς καινούργια παπούτσια, σ' ἓνα γλυκό, σ' ἓνα εἰσιτήριο γιὰ τὴν ἐκδρομὴ σας.

Η ΟΔΟΜΟΝΑΧΗ γυναίκα (ἔστω καὶ εὐπορη), Ο ΕΓΚΑΤΑΔΕΛΕΙΜΜΕΝΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ, Η ΕΡΗΜΗ ΧΗΡΑ,

ποὺ θὰ νοιώσουν ἐκπλήξι χαρᾶς ἂν κληθοῦν εὐγενικὰ στὸ πασχαλιάτικο τραπέζι σας καὶ αἰσθανθοῦν ἐκεῖ σὰν στὸ σπίτι τους.

Περιμένουν τὴν πασχαλιάτικη ἐπίσκεψί σας:

Ο ΓΕΡΟΣ ἢ ἡ γερόντισσα τοῦ Γηροκομείου, ποὺ θὰ χαροῦν ἰδιαίτερα νὰ σᾶς δοῦν κοντά τους, μά, περισσότερο, ἂν τοὺς πάρτετε μαζί σας σὲ μιὰ ἔξοδο μετὸ αὐτοκίνητό σας γιὰ ἓνα περίπατο στὴν ἐξοχή, σὰν νᾶταν ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα σας, ὁ παππούς ἢ ἡ γιαγιά σας.

Τὸ ἴδιο καὶ

Ο ΠΑΡΑΛΤΤΟΣ, ποὺ μένει σὲ ἴδρυμα ἢ στὸ σπίτι του, κλεισμένος χρόνια στὸ δωμάτιό του.

Ο ΦΤΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ, ποὺ μετὸ τσουγκρισμα τοῦ αὐτοῦ σας μαζί του, περιμένει καὶ τὸ χαρούμενο μήνυμα τῆς ἀποφυλακισέως του, ποὺ μπορεῖτε νὰ τοῦ το χαρίσετε στὴν περίπτωσι ποὺ κρατεῖται γιὰ ἓνα σχετικῶς μικρὸ χρόνος στὸ Δημόσιο.

ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ, ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΠΟΛΛΟΙ...

Καὶ ἀκόμη:

Ἐνα Δέμα Ἀγάπης, μετὸ κόκκινα αὐγά, μετὸ τσουρέκια, μετὸ γλυκά, μετὸ τρόφιμα... Ἐνα Δέμα ποὺ θὰ φτιάξετε μετὸ ἀγάπῃ καὶ θὰ συσκευάσετε μετὸ καλαισθησία. Ἐνα Δέμα, ποὺ θὰ προσφέρετε, ἢ, καλύτερα, θὰ στείλετε τὰ παιδάκια σας νὰ τὸ προσφέρουν, μετὸ εὐγενικό, ἀξιοπρεπῆ, ἀδελφικό, σὲ μιὰ ἄλλη οἰκογένεια, ποὺ ξέρετε, πὼς στερεῖται...

Πόση χαρὰ θὰ δώσῃ τὸ Δέμα αὐτὸ σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ τὸ λάβῃ! Ἀλλὰ καὶ σὲ σᾶς ποὺ θὰ τὸ δώσετε!

Ἀς ἀνοίξωμε περισσότερο ἐφέτος τὶς καρδιές μας, ἅς κινήσωμε τὴν ἀγάπῃ μας, γιὰ νὰ αἰσθανθοῦμε ἓνα

Πάσχα βαθύτερα χαρούμενο μαζί με τὸν Ἀναστάντα Κύριο, στὸ πρόσωπο τῶν ἀδελφῶν Του,

Ἐνα ΠΑΣΧΑ ΑΓΑΠΗΣ.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΑΣΧΑ 1968

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΕΟΤΗΤΑ

Παιδιά μου,

Ἀπευθύνομαι σὲ σᾶς, τοὺς μικροὺς καλοὺς μου φίλους, γιὰ νὰ σᾶς προτείνω νὰ συνεργασθῆτε γιὰ ἓνα μικρὸ ἔργο ἀγάπης,

ΤΟ ΔΕΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ.

Τὸ Πάσχα ἔρχεται.

Κάθε παιδί,

* Νὰ σκεφθῇ νὰ βοῇ, νὰ προσπαθήσῃ ν' ἀνακαλῇ, σὰν καλὸς ἐξερευνητής, μιὰ φτωχὴ οἰκογένεια, ἓνα συμμαθητὴ ποὺ ἔχει ἀνάγκη, ἓνα γειτονόπουλο, ἓνα χωριανό του.

* Νὰ λογαριάσῃ, ὅσοι, τί θὰ βάλλῃ στὸ δέμα του καί, σὰν ἔμπορος σοφός, νὰ βοῇ τρόπο νὰ ἀποκτήσῃ αὐτὰ ποὺ τοῦ χρειάζονται (τρόφιμα, γλυκά, τσουρέκια, λαμπάδες κλπ.).

* Ἐπειτα νὰ βάλλῃ ὅλη του τὴν καλαισθησίαν νὰ τὸ συσκευάσῃ μετὸ ὅση τάξι καὶ ὁμορφιά, ποὺ νὰ τὸ ζηλεύουν ὅλοι. Καὶ οἱ καλλιτέχνες.

* Καί, τέλος, νὰ βοῇ τὸν πῶ εὐγενικό, τὸν πῶ ἀξιοπρεπῆ, τὸν πῶ ἀδελφικό τρόπο γιὰ νὰ τὸ προσφέρει.

(Ὅποιο παιδί δυσκολευθῇ νὰ βοῇ διεύθυνσι, νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὶς Κυρίες τῆς Φιλοπτώχου τῆς ἐνορίας του).

Παιδιά,

Βάλετε τὰ δυνατά σας. Ἀναπτύξτε τὰ χαρίσματά σας, γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ μικρὸς αὐτός, μὰ εὐγενικὸς διαγωνισμός,

ΤΟ ΔΕΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ.

Ὁ Χριστός, ὁ μεγάλος φίλος σας, μαζί σας!

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΡΟΥΛΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Γιατί βάφουμε τὰ αὐγά

(ἓνας χριστιανικὸς θρύλος)

ΚΑΘΕ Μεγάλῃ Πέμπτῃ, θυμοῦμαι τὰ παιδικὰ μου χρόνια. Τότε ποὺ βρισκόμουν κοντὰ στὴ γιαγιά μου καὶ τὴν παρακολουθοῦσα γοητευμένη, καθὼς βουτούσε τὴν τρυπητὴ κουτάλα, νὰ δοκιμάσῃ ἂν ἔβασαν καλὰ τ' αὐγά στὸ χρώμα τους, ἂν εἶναι κατακόκκινα σὰν τὶς χαρούμενες παπαρούνες τῆς ἀνοιξίης. Τ' αὐγά μας! Τὰ πασχαλινὰ αὐγά.

— Τούτῃ ἡ συνήθεια, μοῦ ἔλεγε, εἶναι τόσο παλιά, ὅσο τὰ χρόνια ποὺ μετροῦμε ἀπὸ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου...

Ναί. Τὸ πρῶτο ἀκόμη Πάσχα γιορτάστηκε μετὸ κόκκινα αὐγά! Καὶ νὰ πῶς ἔγινε: Εἶχαν περάσει τρεῖς μέρες ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Χριστοῦ μας πάνω στὸ Σταυρό. Εὐχόμενε ἡ μέρα τοῦ Σαββάτου. Ὅπως ἦταν τὰ ἔθιμα, ἔπρεπε, οἱ γυναῖκες νὰ πᾶνε στὸ μνημα, νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Νεκροῦ μετὸ μύρα καὶ νὰ θορήξουν. Ἡ Παναγία, βυθισμένη στὸ πένθος τῆς, δὲ μποροῦσε οὔτε νὰ σαλέψῃ ἀπὸ τὴ γωνιά τῆς. Ἔτσι, οἱ τρεῖς πιστὲς φίλες, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη, ἀγόρασαν ἀρώματα καί, μοιρολογώντας, ξεκίνησαν γιὰ τὸ θλιβερό τους καθήκον.

Οἱ σκιὲς τῆς νύχτας δὲν εἶχαν ἀκόμη διαλυθῇ. Καθὼς πορεύονταν ρωτούσε ἡ μιὰ τὴν ἄλλη, ποῖος θὰ κυλοῦσε τὴ βαρεῖα πέτρα τοῦ μνημείου, γιὰ τὴν χέρια τους, ἀδύναμα γυναικεῖα χέρια, δὲν θὰ μπορούσαν νὰ ταραξοῦν τὸν ὀγκόλιθο ποὺ ἔβαλαν οἱ Ἑβραῖοι, ἀπὸ φόβο μὴν πᾶνε οἱ πιστοὶ μαθηταὶ καὶ πάρουν τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου.

Τότε μιὰ κοριτσιίστικη ἀδύναμη φωνούλα ἀκούστηκε κοντά τους:

— Καλὲς κυράδες, πάρτε τὰ αὐγά μου νὰ με βοηθήσετε. Εἶμαι ἔρημη καὶ ὀφρανοῦλα.

Τὸς ἔτεινε ἓνα πανεράκι, ὅπου μέσα ἦταν μερικὰ μεγάλα ὄρατα κόκκινα βαμμένα αὐγά. Ἡ Σαλώμη χαμογέλασε μετὸ πίκρα.

— Τί σοῦρε, μικρούλα μου, κ' ἔβαφες κόκκινα τὰ αὐγά σου;

— Καθὼς τὰ ἔβραζα γιὰ νὰ τὰ πουλήσω τούτῃ τὴν αὐγή, δὲν ξέρω πῶς καὶ ἀπὸ τί, τὰ αὐγά μου πῆραν μόνον τοὺς τὸ χρώμα τῆς χαρᾶς. Πάρτε, καλὲς μου κυράδες, εἶναι καλὰ, φρέσκα αὐγά.

— Ἀλλοίμονο! Δὲν εἶναι γιὰ μᾶς, εἴτε ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. Δὲ βλέπεις πῶς εἶναι στὰ μαῦρα βαμμένα τὰ φορέματά μας; Πενθοῦμε τὸν Κύριο. Σῦρε καὶ θὰ βοῇς χαρούμενους ἀνθρώπους νὰ πουλήσῃς τὰ κόκκινά σου αὐγά...

— Ποῖον Κύριο; Ρώτησε ἡ μικρούλα.

— Τὸν Κύριο τῆς Γῆς καὶ τ' Οὐρανοῦ... ἀποκρίθηκε ἡ Μαρία τοῦ Ἰακώβου.

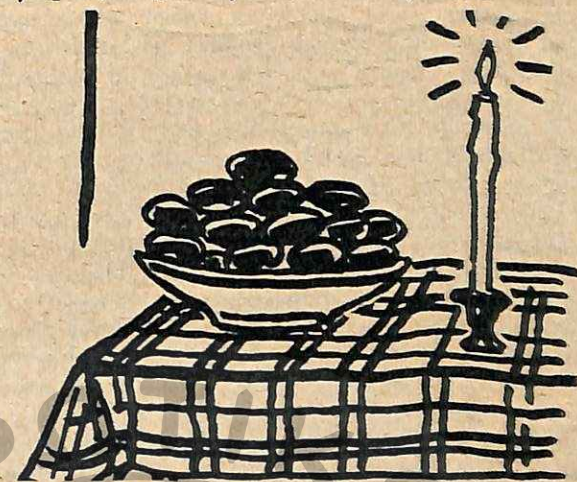
Ἡ μικρούλα δὲ μίλησε πιά. Τὶς ἔβλεπε νὰ προχωροῦν, νὰ σβήνουν στὸ μισόφωτο τῆς αὐγῆς... Εἶχε καταλάβει. Μὴ δὲν σπάραινε κ' ἡ δική της ἡ εὐαίσθητη καρδοῦλα τρεῖς μερόνυχτα πρὶν, ὅταν εἶδε

τὴν ἀγνὴ μορφή τοῦ Ἰησοῦ μετὸ τὸ ἀκάνθινο στεφάνι νὰ σέρνῃ τὸ βαρὺ σταυρό;

Αὐτὸς ἦταν ὁ Κύριος τῆς Γῆς καὶ τ' Οὐρανοῦ. Ἡ γαλήνη Του τῆς τῶλεγε. Καὶ τώρα... Τώρα ποὺ οἱ γυναῖκες, τυλιγμένες στὰ μαῦρα, πενθοῦν, τὰ δικά της αὐγά τᾶβαρε στὸ κόκκινο χρώμα τῆς χαρᾶς! Μὴν ἦταν ἁμαρτία;

Κοίταξε τὸ πανεράκι ποὺ κρεμόταν ἀπὸ τὸ ἀδύνατο χεράκι τῆς. Τὸ κόκκινο χρώμα τῶν αὐγῶν γινώταν τώρα πῶς ἐντονο στὸ φῶς τῆς μέρας, ποὺ ξεχρόνιζαν ἀπλετο.

Ἄμαρτία; Ὁχι! Ἐμοιαζαν σὰν τὴν ἀγνὴ ἐλπίδα.

Σχεδιασμοὶ ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥΝΤΖΟΥ

Τὴν ἐλπίδα ποὺ ἔστειλε τὸ μήνυμά της μέσα στὴν ὁμορφὴ ἀνοιξιάντικη ἡμέρα...

Κι ὁ θάνατος;

— Νικήθηκε ὁ θάνατος! Ἀκουσε μιὰ φωνή, σὰν ἀπόκρισι στὴν ἐνδόμυχη σκέψι τῆς.

Οἱ τρεῖς μαυροφορεμένες γυναῖκες γινώσκοντες μετὰ αἰδία τὰ χέρια ἀπὸ μύρα καὶ τὸ πρόσωπο φεγγερό ἀπὸ χαρὰ.

— Νικήθηκε ὁ θάνατος! Ἀνέστη! Κοιμήλιτσα!

Δῶσε μας τὰ αὐγά σου. Θὰ εἶναι τὸ κόκκινο χρώμα τοὺς μὴνυμα χαρᾶς, γιὰ τὴν πικραμένη Μητέρα.

— Πᾶμε. Σᾶς ἀκολουθῶ! Ἐἴτε ἡ μικρή.

Ἡ Παναγία σταμάτησε τοὺς θορήκους καθὼς ἄκουσε τ' ἀλαφρὰ βήματα τῆς χαρᾶς σιμά της. Ἀνασῆκωσε τὸ πρόσωπο. Τὰ μάτια τῆς ἀντίκριναν τὸ πανεράκι τῆς μικρούλας, μετὰ τὰ κόκκινα, κατακόκκινα αὐγά! Ἀπὸ τὰ στήθη τῶν πιστῶν τῆς φιλενάδων ἔξφυγε λυτρωτικὴ ἡ κραυγὴ!

— Ἀνέστη!

— Ἀνέστη!

Οἱ γυναῖκες ἀπλώσαν τὰ λευκά τους χέρια καὶ σὶν ἐνθουσιασμό τοὺς τσουγγούρισαν τὰ αὐγά, ποὺ μόνον τοὺς εἶχαν πάρει τὸ χρώμα τῆς χαρᾶς...

Ἀπὸ τότε, τὰ κόκκινα αὐγά ἔμειναν νὰ συμβολίζουν τὴν χαρὰ τῆς Ἀνάστασης!

Η ΓΙΑΓΙΑ ΜΑΡΑΘΩ

(ή μαγειρίτσα της, ό Ξένος κι ό Έρυσταυρίτης)

ΚΑΘΕ φορά πού πλησίαζε τό Πάσχα, άρχιζε σιγά - σιγά μέσα στό σπίτι, — άρχιζε και όλοένα δυνάμωνε — ή βασιλεία της γιαγιάς Μαραθώς. Από τότε πού πέρασε τά εβδομήντα, ή γιαγιά Μαραθώ είχε αποτραβηχτή σέ μιá γωνιά, στην κάμαρά της, κι άλλο δέν έκανε παρά νά πλέκη, νά διαβάξη, νά σωπαίνη, και νά κοιτάξη από τό παράθυρο την κίνησι του δρόμου — όταν κουραζόταν. Ό γιός της κ' ή νύφη της δέν την άφηναν νά καταπιάνεται μέ τις δουλειές του σπιτιού, γιατί ήταν ήλικιωμένη, πολύ χοντρή, και υπέφερε και λίγο από την καρδιά της. «Αρκετά κοπιάσες στη ζωή σου — της έλεγε κάθε τόσο ό γιός της, ό κύριος Φαίδων — άρκετά μάς έδωσες. Μεγάλωσες τά παιδιά σου, τά σπούδασες, τά πάντρεψες, έχεις έγγονάκια, τώρα κάτσε μαζί μας νά ξεκουραστής και νά περάσής με γαλήνη τή γερατειά σου. Έγώ κ' ή γυνάικα μου κι ό γιός μας, — τό πιο αγαπημένο σου έγγόνι — είμαστε εδνυχισμένοι νά σε βλέπουμε εκεί στη γωνιά, στην ήσυχία σου, στην πολυθρόνα σου, νά διαβάξης και νά κεντάς. Ό,τι θέλεις, τόχεις, ό,τι επιθυμής, νά έμεις έδώ είμαστε!» Και ό κύριος Φαίδων, της χάιδευε τ' άσπρα μαλλάκια, τη φιλούσε στό μέτωπο και την κοίταζε χαμογελαστός. Του χαμογελούσε κ' ή γιαγιά Μαραθώ κουνώντας τό κεφάλι της καταφατικά, μ' άν πρόσεχε κανείς τό χαμόγελό της, θά παρατηρούσε πώς ήταν λίγο μελαγχολικό. Κ' ύστερα θάβλεπε πώς οι ματιές της γιαγιάς φεύγαν μακριά, και πήγαιναν και καρφωνόνταν εκεί άπέναντι στό είκονοστάσι του τοίχου, μέ τις πολλές και ώραίες εικόνες, πού τις φώτιζε γλυκά ένα κρεμαστό καντήλι: «Η Παναγιά πού κρατούσε στην άγκυλιά της τό Χριστό, ό Άγιος Γεώργιος τροπαιοφόρος επάνω στό άλογό του, οι Άγιοι Άνδρόγυροι, ό Άγιος Φανούριος, ή Σταύρωσις του Χριστού, ή Άνάστασις του Χριστού. Αδτή ή τελευταία, ήταν ή πιο όμορφη εικόνα. Ένας τάφος άνοιγμένος, κι από μέσα του νά πετιέται στον χρυσόν άέρα ό Χριστός, νέος - νέος, μέ ύφος θριάμβου, τριγυρισμένος από πλήθος άγγέλων πού φτεροκοπούσαν ανάμεσα ουρανού και γής. Αδτόν κοίταζε με παρακαλετές ματιές ή γιαγιά Μαραθώ, σά νά του έλεγε: «Χριστέ μου, εσόν πού άναστήθηκες και ξανάρχισες τό έργο σου γιά νά σώσης τους άμαρτωλούς, βόηθα κ' έμένα την κακόμοιρη νά ξαναβρώ τά νιάτα μου νά γίνω πάλι βασίλισσα του σπιτιού μου, τριγυρίζοντας έδώ κ' εκεί και δουλεύοντας όλη μέρα: νά συνιρίζω, νά μαγειρεύω, νά φροντίζω τόν ρουχισμό των δικών μου, νά...».

Γιατί ή γιαγιά Μαραθώ, δέν τό χώνευε καθόλου πού έτσι, από άγάπη των δικών της, γιά νά μην κακοπάθη, την είχαν καρφώσει σ' εκείνη τή γωνιά. Έβλεπε τους άλλους νά μπαينوβγαίνουν στις κάμαρες, νά κάνουν τουτό κ' εκείνο, άκουγε τή φασαρία του νοικοκυριού, και πονούσε. Τό σώμα της, μπορεί νά ήταν βαρύ, μ' ή καρδιά της δέν τό είχε βάλει κάτω. Έτσι, μέ τις πολλές μονομυθίες και τά παρα-

κάλια, ό γιός της ό κύριος Φαίδων, ή νύφη της ή κυρία Αννερή και ό έγγονός της ό Μιλτιάδης, πού πήγαινε στην τετάρτη Γυμνασιού κ' ήταν κ' Έρυσταυρίτης, της έκαναν μιá παραχώρηση: Της επέτρεψαν, ν' αναλαμβάνη κάθε Πάσχα όλες τις σχετικές δουλειές: την προετοιμασία των ύλικών γιά τό φτιάξιμο των ζυμαρικών και των γλυκών (κουλουράκια, τσουρεκάκια, κουραμπιέδες, τό ταψι με τό μπακλαβά), τό βάψιμο των αυγών τή Μεγάλη Πέμπτη, και τό φτιάξιμο της μαγειρίτσας τό βράδυ της Άναστάσεως, — καθώς βέβαια και τό άνάλογο στόλισμα του σπιτιού. Κ' έτσι, γιά τή γιαγιά Μαραθώ, όλος ό χρόνος δέν ήταν παρά μιá προσμονή της Μεγάλης Έβδομάδας. Από τή Μεγάλη Δευτέρα, άρχιζε ή βασιλεία της! Πρωί, πρωί, παρατούσε την πολυθρόνα, και μέ κινήσεις πού προσπαθούσε νά τις κάνει όσο τό δυνατό πιο γοργές και πιο έλαφρες — άλλωστε δέν χρειαζόνταν και μεγάλη προσπάθεια, της έφτανε γιά κινητήρια δύναμη ή χαρά της — ώρμούσε στην τραπεζαρία και στην κουζίνα. Ά, τώρα όλοι μακριά της, παρακαλώ! Κανείς κοντά της, δέν ήθελε κανέναν γιά βοηθό! Θά τά φροντίζε όλα μόνη της, ως την παραμικρή λεπτομέρεια! Κι αλήθεια, μέ πόση επιδεξιότητα και γοηγοράδα τά προετοίμαζε και τά έφτιαχνε όλα! Ήταν σά νά μην είχε παρατήσει ποτέ την κουζίνα, την τραπεζαρία, τό κελλάρι. Κι ό γιός της κ' ή κυρία Αννερή κι ό Μιλτιάδης, την παρακολούθουν με λοξές, κρυφές ματιές, από μακριά, μπάς και θυμώση άν τους έπιανε νά την κατασκοπεύουν, και χαμογελούσαν με άγάπη, κ' έκλειναν τό μάτι ό ένας στον άλλον. Άλλωστε, ξέροντας πόση χαρά της έδινε αδτή ή αλλαγή, και πώς δέν θά κρατούσε παρά μόνο μιá εβδομάδα, δέν άνησυχούσαν. Κ' έπί πλέον, ήξεραν πώς ό,τι φτιάχνουν τά χέρια της γιαγιάς Μαραθώς, γλυκά, φαγητά, μέ τίποτα δέν μπορούσε νά συγκριθώ. Τά παρασκευάσματά της είχαν την εξαίσια γεύσι των παλιών καλών καιρών! Και μιá πού είναι και Πάσχα...

Έτσι κ' έφέτος, όλη τή Μεγάλη Έβδομάδα, ή γιαγιά Μαραθώ έκανε σάν πάντα, τό θαύμα της — ή μάλλον τά θαύματά της. Και, τό μεγάλο Σάββατο, κατά τις έντεκα τό βράδυ, όλα ήταν έτοιμα: τό παλιό, καρυδένιο τραπέζι, στρωμένο με λινό τραπεζομάντηλο, έμοιαζε με πίνακα ζωγραφικής. «Νατόρ-μόρτ», είπε χαρούμενος ό κύριος Φαίδων, στον γιό του. «Όχι πατέρα μου, του άπάντησε ό Μιλτιάδης, «νατόρ - βιβάν!» Πάνω στό τραπεζομάντηλο, λαμποκοπούσαν τά παλιά σεργίτια, πού σπάνια τά μεταχειρίζονταν. Ψηλά ποτήρια του νερού κρυστάλλινα και μικρά του κρασιού, σκορπούσαν μαρμαρυγές. Τά κόκκινα αυγά, μοιρασμένα σέ τρεις μικρές στοίβες, σχηματίζουν πορφυρούς λοφίσκους, επιχρυσωμένους έδώ κ' εκεί, με τυπωμένη τή μορφή του Ίησού Χριστού. Τά τσουρέκια, οι κουραμπιέδες, τ' άλλα γλυκά, πρόσθεταν τά χρώματά τους και τό άρωμά τους, κ' ή γιαγιά Μαραθώ είχε προβλέψει και γιά

τό πού θά στήναν τά κεριά του «Δεύτε λάβετε φώς», σάν γύριζαν από την Άνάστασι. Όλα ήταν έτοιμα. Από την κουζίνα έρχόταν λεπτή και γαργαλιστική ή μυρωδιά της μαγειρίτσας, πού έτοιμαζόταν σιγοτραγουδώντας κι άχνίζοντας. Είχαν όλοι ηστέψει κανονικά, και, νοιώθοντας πώς είχαν κάνει τό χριστιανικό τους καθήκον, ήταν εύχαριστημένοι, άνάλαφροι και χαρούμενοι. Μέ πόση όρεξι θά γεύονταν τά καλά της γιαγιάς Μαραθώς, σάν γύριζαν, κατά τις δωδεκάμιση, από την Άνάστασι. Μόνο πώς ή γιαγιά Μαραθώ δέ θά πήγαινε μαζί τους στην Έκκλησία. Ήταν πολύ κουρασμένη, άλλωστε δέ μπορούσε και νά περπατήσει, γιατί άπόψε είχε λίγη ταχυπαλμία, από τους κόπους τόσων ήμερών. Θά έμενε στό σπίτι και θά άκουε την ακολουθία της Άναστάσεως από τό ραδιόφωνο, διαβάζοντας και τή Σύνοψή της.

Άκούστηκαν οι καμπάνες της «Άγίας Τριάδος», πού καλούσαν τους πιστούς στην ευφρόσυνη ακολουθία της Άναστάσεως.

— Άντε, πηγαίνετε, μην άργήτε, λέει ή γιαγιά Μαραθώ σπρώχνοντας τους έλαφρά πρὸς την πόρτα. Δέν είναι ανάγκη νά πάτε την τελευταία στιγμή στην Έκκλησιά! Ό σκοπός είναι ν' άκούστε και λίγο... Μιλτιάδη, νά προσέχης παιδί μου τά βεγγαλικά!

Ό Μιλτιάδης, έσφιξε αλαφρά στην τσέπη του τά φώσφορα πού είχε άγοράσει και προχώρησε πρὸς την πόρτα. Μετά, βγήκε ή μητέρα του. Καθώς έβγαине κι ό πατέρας, κοντοστάθηκε μιá στιγμή, νά πη κάτι στη μητέρα του, και τά μάτια του πέσανε τυχαία στό τραπέζι. Έδεψε πώς ξαφνιάστηκε.

— Μπά, τί βλέπω; Μητέρα, έχεις άπόψε πέντε σεργίτια άντι τέσερις πού είμαστε. Μήπως έχεις κανέναν καλεσμένο; Μά γιατί δέν μάς τό είπες;

— Πήγαινε, πήγαινε παιδί μου, απάντησε ή γιαγιά Μαραθώ. Πήγαινε, όχι! Δέν έχω κανέναν καλεσμένο. Τό πέμπτο σεργίτιο, τόβαλα έτσι... νά, μπορεί νά είναι γιά τό Χριστό!

Μέ μιá άπορία ζωγραφισμένη στό πρόσωπό του, βγήκε ό κύριος Φαίδων και προχώρησε με τους άλλους στό δρόμο, πού όλοένα γέμιζε από συντροφικές πιστών. Οι καμπάνες χτυπούσαν γλυκόνχη μέσα στη νύχτα, και οι ήχοι τους έμιγαν με τις κουβέντες του κόσμου και τά άργά του ποδοβολητά, καθώς τραβούσε πρὸς την έκκλησία.

Μέ τά κεράκια τους άναστάσιμα από τό «δεύτε λάβετε φώς» και μέ την ψυχή τους πού ήταν σά νά τραγουδούσε ακόμα τό «Χριστός Άνέστη», είχαν γυρίσει κ' οι τρεις τους στό σπίτι, είχαν ανταλλάξει τά μιορταστικά φιλιá και τις εδχές με τή γιαγιά Μαραθώ πού τους περίμενε στό κεφαλόσκαλο, και τώρα έτοιμαζόνταν νά καθήσουν γύρω στό τραπέζι. Άξαφνα, άκούστηκε ένα χτύπημα στην πόρτα. Χτύπημα, δειλό, αλαφρό. «Μπά! Ποιός νάναι τέτοια ώρα», είπε με άπορία ό κύριος Φαίδων, και κίνησε ν' άνοίξη. Τόν άκολούθησε ό Μιλτιάδης. «Η γιαγιά ήταν στην κουζίνα, γιά νά σεργίση τή μαγειρίτσα.

Ένα «Χριστός Άνέστη, άφεντικό», άκούστηκε μόλις ό κύριος Φαίδων άνοίξε την πόρτα. Τό είχε προφέρει με αδύναμη φωνή ό άγνωστος πού στεκόταν εκεί, μπροστά τους. «Χριστός Άνέστη» ξανάειπε, κι άφησε τις ματιές του νά γλιστρήσουν μέσα

στό σπίτι, όπου πίσω από την έσωτερική τζαμόπορτα, φαινόταν ένα μέρος του στρωμένου τραπέζιου. Τά ρουθούνια του τρέμισαν αλαφρά, καθώς είδε τή γιαγιά Μαραθώ, νά περνά στο βάθος, κομίζοντας στό τραπέζι τό πρώτο άχνιστό πιάτο της μαγειρίτσας. Ό κύριος Φαίδων, στεκόταν εκεί, στην πόρτα του, πού ήταν σά νά την προστάτευε κιόλας με τό σώμα του, και δέν ήξερε τί νά απαντήσει στον άγνωστο. Είχε λίγο σαστίσει. «Χριστός Άνέστη», επανέλαβε κι αδτός άτονα και μηχανικά, κοιτάζοντας τόν ξένο, πού ήταν όλος μιá ζωγραφιά της φτώχειας, της αδυναμίας και της μιζέριας. «Η από φυλακή, ή από νοσοκομείο θά βγήκε», σκέφτηκε άστραπιαία, κ' έτσι, αδτόματα, έβαλε τό χέρι του στην τσέπη, ψάχνοντας νά βρῇ τίποτε λίγες δραχμές, γιά νά τόν έλεήσει. «Πάρε, του λέει, κι άπλωσε τό χέρι του πρὸς τόν ξένο.

«Όχι πατέρα, όχι αδτό», άκουσε άξαφνα νά του λέει από πίσω του ό Μιλτιάδης, «όχι αδτό πατέρα!» Και χωρίς νά περιμένη, έσκυψε, πέρασε κάτω από τό δεξιό χέρι του πατέρα του, πού έφραζε τή μιá μεριά της πόρτας, και βρόθηκε σιμά στον ξένο. Τόν πήρε από τό χέρι και τόν τράβηξε μέσα στό σπίτι. Έκπληκτος ό πατέρας του, παραμέρισε και τους άφησε νά περάσουν. Ύστερα, τούς άκολούθησε στην τραπεζαρία. Ό Μιλτιάδης, είχε βάλει κιόλας τόν ξένο νά καθήση στη θέσι του πέμπτου σεργίτιου. Κ' εκείνος, ντροπαλός κι αδέξιος, σάν τρομοκρατημένος, μην ξέροντας πώς νά σταθῇ, πώς νά κινηθῇ, έρριχνε τρομαγμένες ματιές δεξιά κι αριστερά, άπάνω - κάτω, και δέ μιλούσε. Κανείς δέ μιλούσε άλλωστε, μόνο καθόνταν μπροστά στά γεμάτα πιάτα και κάτι περίμεναν. Και νά, ή γιαγιά Μαραθώ, μπαίνει κρατώντας τό τελευταίο πιάτο. Βλέπει τόν ξένο, και τά μάτια της λάμπουν κρυφά. «Τό σεργίτιο του Χριστού», ψιθύρισε.

— Έ, τώρα, έμπρός, νά φάμε! Ξένε, Χριστός Άνέστη! Ποιός καλός άνεμος σ' έφερε έδώ;

Ό ξένος, πού είχε άρχίσει νά τρώη δειλά κ' εδγενικά, άλλα με συγκρατημένη λαίμαργία, σήκωσε τό κεφάλι του από τό πιάτο, και άθέλητα κοίταξε τόν Μιλτιάδη. Ύστερα, πάλι, ξανάσκυψε στό πιάτο του, Μιλτιάδης. Μά πάλι ξανάκοίταζε τόν Μιλτιάδη. Κι ό Μιλτιάδης τόν κοίταζε κι αδτός με χαμόγελο. Τά πρόσωπα του πατέρα του και της μητέρας του ήταν ακόμη ανέκφραστα, σάν ένοχλημένοι. Μά σέ λίγο ό άγός άρχισε νά λιώνη. Ό ξένος, έχοντας πει δύο ποτηράκια κρασί, ξεθαρεύτηκε κι άρχισε νά μιλά. Ό κύριος Φαίδων προσπαθούσε νά τόν κάνει νά πη ποιός ήταν, νά τους διηγηθῇ την ιστορία του, όπως πάντα γίνεται στό μυθιστορημάτα. Μά ό ξένος ξεγλιστρούσε από τις ερωτήσεις αδτές και γύριζε τό λόγο άλλο. Μιλώντας, όλο και ζωήρευε, κι όλο μιλούσε γιά πράγματα πού φανέρωναν πώς είχε πολλές γνώσεις και πολλή πείρα της ζωής. Βέβαια φαινότανε και τά πολλά βάσανα πού είχε περάσει. Μά γι' αδτά δέν έκανε καθόλου λόγο.

Η νύχτα προχωρούσε, είχαν άκουστή και οι τελευταίοι κρότοι της λαμπρής, τό ραδιόφωνο είχε σιωπάσει, τό δειπνο είχε τελειώσει, κι ό ξένος όλο και μιλούσε, μ' αδ δσα έλεγε ποτέ δέν άνακάτευσέ τον έαυτό του, μήτε μιá στιγμή δέν άκουσε κανείς νά λή, «έγώ». Στο τέλος, ξέχασαν πώς ήταν ένας ξένος στό τραπέζι τους, σχεδόν δέν τόν έβλεπαν πιά,

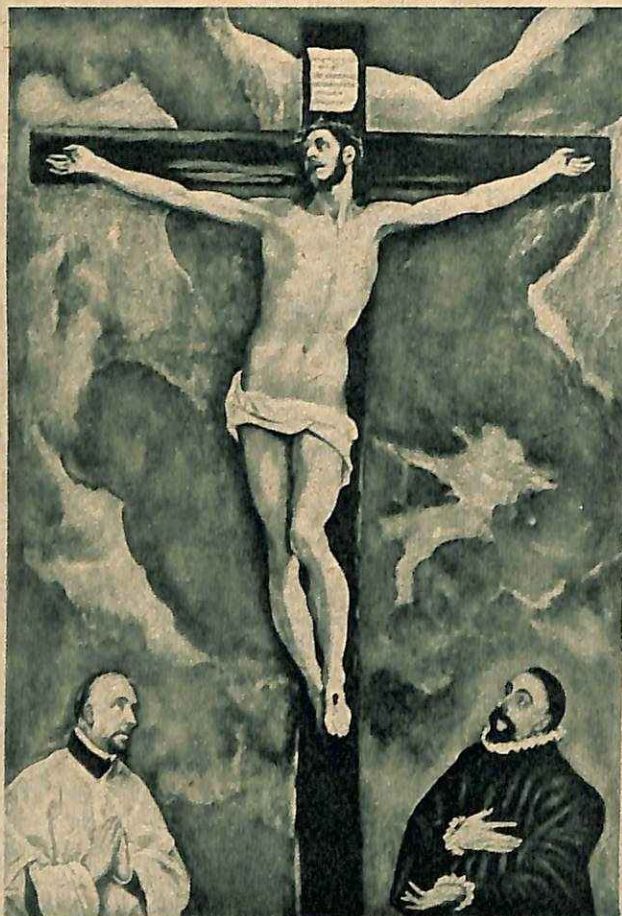
(Συνέχεια στη σελίδα 15)

“ΑΦΕΣ ΑΥΤΟΙΣ...”

ΕΙΝΑΙ ύψωμένος στο σταυρό ο Υιός του Θεού, περνάει τις τελευταίες στιγμές της επίγειας ζωής του.

Μανιασμένα πλήθη Έβραίων γεμίζουν το χώρο του φρικτού Γολγοθά. Παρακινούν τους Ρωμαίους στρατιώτες να τον βασανίζουν με τις λόγχες για να ικανοποιούν τ' απάνθρωπα ένστικτά τους, τον σπι-

Η ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΧΝΗ

Δ. ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ: Έσταυρωμένος

λάνουν με χυδαίες βρισιές και με βλαστήμιες, τον φτύνουν, τον περιπαίζουν. Ανάλητοι άνθρωποι από τάξεις ανώτερες, που έχουν ταχθεί να υπηρετούν τη θρησκεία και να δίνουν στο λαό το παράδειγμα της αρετής, Αρχιερείς και Γραμματείς, ρίχνουν σκληρά βλέμματα στον Έσταυρωμένο, λένε μεταξύ τους «άλλους έσωσε, τον εαυτό του δεν μπορεί να σώσει» και του κράζουν ειρωνικά: «Έ, σύ, ο Χριστός, ο βασιλεύς των Ιουδαίων, κατέβη από το σταυρό να ιδούμε και να πιστέψουμε κ' εμείς».

Τα φωτεινά μάτια του «Αμνού του Θεού» τους αντικρύζουν με άπειρη συμπόνια. Τίποτα δεν είναι ο σωματικός πόνος μπροστά στον πόνο που αισθάνεται η ψυχή του για την κατάντια του ανθρώπινου γένους, γι' αυτό τον ξεπεσμό του που τον κατεβάζει

όχι στο κτήνος το επίπεδο, αλλά του πιο σιχαμερού σκουληκιού. Η απέραντη καλωσύνη του γίνεται ωκεανός μέσα στο βασανισμένο, το πληγωμένο από τ' ανόσια χέρια των Έβραίων και τις λόγχες των Ρωμαίων θείο στήθος. Αγναντεύοντας το βαθύ ουρανό, που είναι σκεπασμένος από πυκνά σταχτερά σύννεφα και που φωτίζεται κάθε τόσο από αστραπές και σκορπίζει αστροπελέκια, δέεται για τους ανόμους και τους άσεβεις, γιατί δε θέλει να ξεσπάσει στα κεφάλια τους η όργη του Υψίστου. Η αγάπη, που με τόσο πάθος έδιδε από τότε που, δώδεκάχρονος ακόμη, ανέβη στο άγιο βήμα του ναού της Ιερουσαλήμ ως τη στιγμή της υπερτάτης θυσίας, τον κάνει να παραβλέπει τις ταπεινωτικές εκφράσεις και τις βδελυρές πράξεις των εχθρών του, να τους λυπάται κατάκαρδα, να θέλει να τους πληρώσει με καλωσύνη το μεγάλο κακό που του κάνουν. Έχει φθάσει σε δυσθεώρητα ύψη φιλανθρωπίας ο Κύριος, έχει ξεπεράσει κάθε όριο ανεξικικίας, αγαθότητας, υπομονής, αγάπης στον πλησίον, κάθε όριο αλτρουισμού. Τα λόγια που ψιθυρίζει μοιάζουν με ένα ακόμη θαύμα:

— Πάτερ, άφες αυτοίς, ού γάρ οίδασι τί ποιοῦσι...

«Συγχώρησέ τους, Πατέρα, γιατί δεν ξέρουν τί κάνουν». Αυτά λέει για τους φονιάδες του ο Χριστός λίγο πριν παραδώσει το πνεύμα, ενώ αφάνταστοι σωματικοί και ψυχικοί πόνοι τον τυραννούν. Σωματικοί από τις κακώσεις, τη δίψα και τα καρφιά, ψυχικοί από την ανθρώπινη αγνωμοσύνη, κ' εμπάθεια και κακία.

Τίποτ' άλλο δε θα πη όσπου ν' αφήσει την τελευταία του πνοή ο Κύριος, εκτός από τη λέξη «Τετέλεσται!». Θα πάη στον Άδη για να συντρέψει το κράτος του, αφού πρώτα διδάξη για μιαν ακόμη φορά την αγάπη, αφού σφραγίσει την ιερή υπόθεσή του με το ίδιο του το αίμα. Κι όταν, μετά την Ανάστασι, παρουσιασθή έξω από τη Βηθανία στους μαθητάς, για την αγάπη θα τους μιλήσει και θα τους εξουσιοδοτήσει να θεραπεύουν, χωρίς καμμία να κάνουν διάκρισι, αρρώστους επ' όνόματί του, θα τους ζητήσει να θυσιάζονται για το καλό των ανθρώπων.

Του Ναζωραίου το παράδειγμα και τις έντολές ακολουθεί ο Έρυθρός Σταυρός, που ιδρύθη από έναν μεγάλο φιάνθρωπο και διευθύνεται από έμπνευσμένους και ικανούς μύστες της υπέροχης ιδεολογίας του. Και κάθε άνθρωπος άξιος του ονόματος πρέπει να έγκολπώνεται τα συνθήματά του, να «μεταχειρίζεται την αγάπη και την ειρήνην ακόμη και προς τους εχθρούς του», για να θυμηθούμε τον μεγάλον εκκλησιαστικό ρήτορα και συγγραφέα Ήλία Μηνιάτη (1669 - 1714), που έλεγε κι αυτά: «Η φύσις μας το απαιτεί (να είμαστε φιάνθρωποι και ειρηγόφιλοι), ο νόμος μās το προστάζει. Πρέπει να το κάμη κατά φύσιν, όστις θέλει να είναι άνθρωπος, και πρέπει να το κάμη κατά νόμον, όστις θέλει να είναι Χριστιανός».

Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

(Πρωτοπόρος ο Έρυθρός Σταυρός. Ο Ε.Ε.Σ. για τα θύματα των θεομηνιών και τα Μαθητικά Συσσίτια).

ΤΡΟΦΙΜΑ άξίας τριών εκατομμυρίων δραχμών διέθεσε ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός, στη διάρκεια του 1967, για να βοηθήσει θύματα θεομηνιών, Ιδρύματα που συντηρούν άπορους κλπ. Και με τη δική του φροντίδα και όργανώσει διωχτεύθηκαν, το ίδιο έτος, σε Μαθητικά Συσσίτια, σε Παιδικές Κατασκηνώσεις και Παιδικούς Σταθμούς, σε Οικοτροφεία και Ιδρύματα, ενάμισυ εκατομμύριο χιλιογράμια τρόφιμα της Αμερικανικής Βοήθειας προς την Ελλάδα, άξίας είκοσι σχεδόν εκατομμυρίων δραχμών. Άπορα παιδάκια και υποσιτισζόμενοι ενήλικες συμπληρώνουν με αυτά τα τρόφιμα το φτωχικό φαγητό που μπορεί να τους προσφέρει το σπίτι τους. Δεν τους εξασφαλίζουν βέβαια πολυτελή γεύματα, αλλά και δεν τους αφήνουν να πεινάσουν.

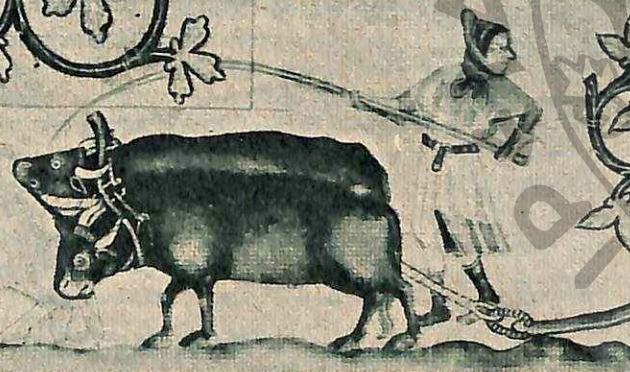
Στους περασμένους αιώνες, ο λιμός ήταν μία από τις μεγάλες μάστιγες της ανθρωπότητας. Όταν στους πρώτους μ.Χ. αιώνες, οι βάρβαρες φυλές που κατέβηκαν από το βορρά, κατέκλυσαν τη δυτική Εύρωπη και κατέλυσαν τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, ή πείνα έγινε ενδημική στις χώρες που δέχθηκαν την εισβολή και οι συνέπειές της υπήρξαν τρομακτικές. Ο επίσκοπος

του Ωχ (Auch, ν.δ. Γαλλία) Όραν (Orens), που άνεκηρύχθη άγιος της Καθολικής Εκκλησίας, έγραφε τον 5ον αιώνα μ.Χ. «Όποιος δεν κατεβλήθη από τη βία, κατεβλήθη από την πείνα. Η μητέρα υπέκυψε κατά τρόπον άθλιο, μαζί με τα παιδιά της. Και ο σύζυγος, ο άφέντης, έγινε δούλος μαζί με τους δικούς του τους δουλοπάροικους. Μερικοί έγιναν βορά των σκυλιών...». Και ο επίσκοπος Ίντας (Idace), την ίδια περίπου εποχή, έγραφε για την Ισπανία: «Ο λιμός είναι τόσο άγριος, ώστε οι άνθρωποι έφαγαν ανθρώπινο κρέας, μητέρες έστραγάλισαν τα παιδιά τους, τα έψησαν κ' έχόρτασαν την πείνα τους με τις σάρκες τους».

Από τις αρχές του 11ου έως τα τέλη του 19ου αιώνα, τα χρονικά μνημονεύουν 450 λιμούς, άλλους περιορισμένους σε έκταση και διάρκεια, άλλους μακροχρόνιους, άπλωμένους σε μεγάλες περιοχές. Ένας λιμός που εξέσπασε στην Ίνδικη χερσόνησο στα 1022, έκράτησε 11 χρόνια, έπροκάλεσε κρούσματα ανθρωποφαγίας και έρήμωσε μεγάλες εκτάσεις. Ένας άλλος, στην ίδια χώρα, τον 17ον αιώνα, εξωλόθρεψε 3 εκατομμύρια κατοίκους της περιοχής της Βεγγάλης. Και τον περασμένον μόλις αιώνα (1876 - 78), πέντε εκατομμύρια Ινδών έχασαν τη ζωή τους από την πείνα, ενώ στην Ίρλανδία ο λεγόμενος «λιμός της πατάτας» (1846 - 47) έμείωσε τον πληθυσμό της χώρας κατά 2 1/2 εκατομμύρια: ένα εκατομμύριο έχασαν τη ζωή τους και 1 1/2 εκατομμύριο εγκατέλειψαν την πατρίδα τους και μετανάστευσαν στην Αμερική και σε άλλες χώρες.

Σήμερα τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά. Η πείνα άπειλει πάντοτε μεγάλα τμήματα της ανθρωπότητας και είναι δεκάδες, ίσως εκατοντάδες εκατομμύρια εκείνοι που υποσιτίζονται. Είναι όμως και άλλα πολλά εκατομμύρια οι άνθρωποι που είναι έτοιμοι να βοηθήσουν τους πεινασμένους.

Είτε πρόκειται για προσωρινή τοπική έλλειψη τροφίμων που την προκάλεσε κάποια θεομηνία (σεισμός, πλημμύρα, αποκλεισμός από χιόνια, έπιδρομή ακρίδων κτλ.), είτε πρόκειται για μακροχρόνιο λιμό που γίνεται ενδημικός σε μεγάλες περιοχές της ύφης, ή ανθρώπινη αλληλεγγύη εκδηλώνεται τώρα χωρίς άργοςπορία. Και πρωτοπόρος στην εκδήλωσή της είναι κατά κανόνα ο Έρυθρός Σταυρός, που σπεύδει πάντοτε να έφοδιάσει με τρόφιμα εκείνους που έχουν ανάγκη, χωρίς να εξετάζει σε ποιά φυλή ανήκουν και ποιά είναι το θρήσκευμά τους.

ΔΙΚΑΙΑ ΟΦΕΙΛΗ

Ο φίλος τῶν νέων Γρηγόριος Ξενόπουλος καὶ τὸ Ἐθνικὸν Θέατρον

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΒΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, διατῶν 36 ἔτη βίον, βίον γονίμου καὶ φωτεινοῦ καὶ πρᾶγματι ἔθνικοῦ, ἐτίμησε πάντοτε τὰς μεγάλας προσωπικότητας τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου, τοὺς ἄνδρας ἐκείνους ποὺ καθωοίωσαν τὴν πλουσίαν ζωὴν τῶν εἰς τὴν ἱερὰν θυμέλῃ. Καὶ ἡ ἱερὰ θυμέλη εἶναι κατὰ κόριν λόγον προνόμιον τῆς ἐδλογημένης καὶ ἀνεπιανήττου ἑλληνικῆς γῆς.

Πιστὸς εἰς τὴν παράδοσιν αὐτὴν ὁ Ὀργανισμὸς Ἐθνικοῦ Θεάτρου, πιστὸς εἰς τὴν παμπάλαιαν παράδοσιν τοῦ ἔθνους, παράδοσιν τιμῆς πρὸς τοὺς ἐκπολιτιστάς, πρὸς ὅσους ἐκράτησαν τὴν σκυτάλην τῆς ἀνόδου, — τιμᾷ κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τὸ ἑκατονταέτηρον τοῦ Γρηγορίου Ξενοπούλου, ὁ ὁποῖος τὴν 9ην Δεκεμβρίου τοῦ 1867 εἶδε τὸ φῶς εἰς τὸ Φανάρι, εἰς τὴν Βασιλίδα, ἀπὸ πατέρα Ζακύνθιον, τὸν Διονύσιον Ξενόπουλον, καὶ μητέρα τὴν θαυμασίαν καὶ πνευματικωτάτην Φαρυγιώτισσαν Εὐθαλίαν Θωμᾶ. Τὸ ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἡ Βυζαντινὴ παράδοσις, καὶ ἡ ὑψηλὴ λογιότης καὶ τῆς Ζακύνθου καὶ τῆς Κιβωτοῦ τοῦ Γένους, συνετέθησαν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Γρηγορίου Ξενοπούλου εἰς «ἀδύτην συγγίαν», ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ ἀρχαῖος τραγικός. Καὶ ἐνῶ οἱ Πανέλληνες, ἐνῶ οἱ ἰδιαιτέροι συμπολίται τοῦ Γρηγορίου Ξενοπούλου πανηγυρίζουν τὸ ἑκατονταέτηρον τῆς γεννήσεως, πανηγυρίζουν πολῦ τιμὴν καὶ πλήθουν δρᾶσιν μακρᾶς ζωῆς, 84 ἐνιαυτῶν, ζωὴν ἐπιφανοῦς στοχαστοῦ, τῆς ὁποίας ἡ μυρολήκηθος ἐσπασε τῷ 1951, — ὁ Ὀργανισμὸς Ἐθνικοῦ Θεάτρου συμμετέχει εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἔθνους καὶ παρουσιάζει ἀπὸ τῆς Σκηνῆς του δύο ἔργα τοῦ τιμωμένου: Τὸ «Ψυχασάββατο» καὶ τὸ «Θεῖος Ὀνειρος». Καὶ τὸ μὲν πρῶτον, τὸ «Ψυχασάββατο», ἀντιπροσωπεύει τὴν δραματικὴν παραγωγὴν τοῦ Ξενοπούλου, τὸ δὲ δευτέρον, ὁ «Θεῖος Ὀνειρος», τὴν κωμωδίαν τοῦ μεγάλου συγγραφέως.

Τὸ «Ψυχασάββατο» ἐπίσης ἀντιπροσωπεύει τὴν παλαιότεραν θεατρικὴν περιόδον τοῦ τιμωμένου καὶ συνδέεται καὶ μὲ τὴν μεγάλην Κυβέλην, τὴν κυρίαν ἐρμηνεύτριαν τοῦ Ξενοπούλου, διότι ἡμῖν φέρει τὸν καὶ ἡ ἄλλη μεγάλη, ἡ Μαρίκα Κοτοπούλη, — ἀλλὰ συνδέεται τὸ «Ψυχασάββατο» καὶ μὲ τὸν Μανόλην Καλομοίρη, ποὺ εἶχε γράφει τὴν μουσικὴν, ἐνῶ σήμερον μᾶς δίδει τὸ μέτρον τῆς εὐαισθησίας του ὁ σύγχρονος μουσικός μας Στέφανος Βασιλειάδης. Καὶ ὅ,τι εἶπεν ὁ Μωρίς Μπαρρές διαρκούντος τοῦ πρώτου μεγάλου πολέμου — «μᾶς κυβερνοῦν οἱ νεκροί» —, τοῦτο ἤδη τῷ 1911, πέντε ἔτη ποῖν, θὰ μᾶς δώσῃ εἰς τὸ «Ψυχασάββατο» ἀνάγλυφον ὁ Ξενόπουλος, ὁ ὁποῖος ὅχι εἰς ὀλίγα ὑπῆρξε προτοπόρος.

Καὶ τὴν ἀβρὰν θλίψιν ἀπὸ τὸ «Ψυχασάββατο» διαδέχεται ἡ ἱλαρότης τοῦ «Θείου Ὀνειρου», ὁ ὁποῖος ὅχι μόνον ἐκπροσωπεύει τὴν τελευταίαν περίοδον τῆς θεατρικῆς καὶ τῆς ἄλλης πολυτρόπου καὶ πρσιματικῆς λογοτεχνικῆς δημιουργίας τοῦ Ξενοπούλου, ἀλλὰ ἔχει ὁ «Θεῖος Ὀνειρος» καὶ ἀκαταλύτους δεσμούς πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Θέατρον: Μὲ τὸν «Αγαμέμνονα» τοῦ Αἰσχύλου καὶ τὸν «Θεῖον Ὀνειρον» ἀνοίγει τῷ 1932 τὰς πύλας τοῦ τοῦ Θεάτρου. Καὶ ὁ «Θεῖος Ὀνειρος» ἐγράφη ἀπὸ τὸν Ξενόπουλον κατὰ παραγγελίαν τοῦ Θεάτρου εἰδικῶς πρὸς τὴν περίστασιν αὐτὴν. Καὶ ἔτσι κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην παράστασιν, ἡ ὁποία καθιέρωσε τὸ Θέατρον μας, ἀνενοῦτο ἡ ἀρχαία παράδοσις: μετὰ τὴν τραγωδίαν ἡ κωμωδία ἢ τὸ σατυρικὸν δράμα. Ὅπως καὶ εἰς τὰς ταρινὰς παραστάσεις τοῦ ἔθνους: Μετὰ τὴν σπονδὴν ὁ γέλος.

Θριαμβευτικὴ ὑπῆρξεν ἡ θεατρικὴ πορεία τοῦ Ξενοπούλου, ὅπως θριαμβεύονσα ἦτο καὶ ἡ ὅλη πνευματικὴ δημιουργία τοῦ προικισμένου αὐτοῦ καὶ σοφοῦ. Στερεὰ κλασσικὴ παιδεία, τὸ θεμέλιον αὐτοῦ πάσης γνη-

σίας καλλιέργειας, ἐστόλιζε τὸν τιμωμένον: καὶ ὅς μὴ λησμονηθῇ ὅ,τι γράφει εἰς τὸ νεανικόν του «Τριακοσιᾶδραχμον ἑπαθλον», ὅτι ὑπῆρξεν ἐπιμελέστατος ἀκροατὴς τοῦ πρυτάνεως τῶν ἑλληνιστῶν Κωνσταντίνου Κόντου. Ἐμπέδος ἐπίσης ἦτο ἡ μάθησις τοῦ Ξενοπούλου εἰς τὰς μαθηματικὰς καὶ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, αἱ ὁποῖαι μεθοδεύουν τὴν διάνοιαν καὶ ἐνδυναμώνουν τὴν παρατήρησιν. Καὶ παροιμιῶδες ἔμεινε τὸ ἐν μέθοδον τῆς ἐργασίας: Χάρις εἰς τὴν μέθοδον καὶ τὴν τάξιν ὁ Ξενόπουλος δὲν ἀφῆκε νὰ χαθῇ οὐδὲ λεπτόν τῆς ζωῆς του. Καὶ μὲ τὴν «Διάπλασιν τῶν Παίδων», τῆς ὁποίας ἦτο ἀρχισυντάκτης, μὲ τὰς περιφώνους ἐπιστολάς τοῦ «Φαίδωνος», μὲ τὰ παιδικὰ του μυθιστορήματα ἐγένετο ὁ παιδαγωγὸς τῆς Νεότητος.

Ἄς προσθέσωμεν καὶ τὴν ἀήθη διὰ τὰ ἑλληνικὰ μέτρα πολυμάθειαν τοῦ Ξενοπούλου, πολυμάθειαν εἰς ἑκτασιν καὶ βάθος. Καὶ ἐθαύμαζες τὴν γνησίαν αὐτὴν πολυμάθειαν καὶ εἰς τὴν συνομιλίαν καὶ εἰς τὸν γραπτόν του λόγον καὶ εἰς τὰς ἐξαιρέτους διαλέξεις, — ὅπως ἐθαύμαζες τὴν γρανιτῶδη σκέψιν τοῦ Ξενοπούλου, τὴν κατὰ κυριολεξίαν γεωμετρικὴν του διάνοιαν εἰς τὰς κριτικὰς: Καὶ ἤσκησε τὴν κριτικὴν ὅχι μόνον εἰς τὸ Θέατρον καὶ τὴν καθόλου λογοτεχνικὴν περιοχὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς τομεῖς ἐπιστημονικούς.

Ὁ πρῶτος θρίαμβος τῆς νεωτέρας δραματικῆς μας τέχνης, — ἔγραψεν ὁ Γεώργιος Πάπ δια τὴν «Φωτεινὴν Σάντην». Ὁ Ψυχάρης ὠνόμασε τὸν Ξενόπουλον πατέρα τῆς θεατρικῆς δημοτικῆς. Ὁ Διονύσιος Κόκκινος ἔγραψε: «Καὶ εἰς ὅπως ὁ Ξενόπουλος δὲν ἔφερε τόσο κοντὰ τὸ κοινὸν στὴν ἑλληνικὴ σκηνή». Καὶ ὁ Παντελεὴς Χόρν ἔγραψε χαρακτηριστικῶς: «Μέσα στὸ Ἑλληνικὸ Θέατρο (ὅταν) πρωτοβγήκε (ὁ Ξενόπουλος) ἂν δὲν ἦταν ὁ καλύτερος, βέβαια ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς

(Συνέχεια στὴ σελίδα 31)

Γιὰ νὰ σώσῃ τὴ μικρὴ

Διήγημα

Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ καημὸς τῆς Ἀκριβῆς ἦταν ποὺ ἡ κατάστασί της δὲν τὴν ἄφηνε νὰ κολυμπήσει. Κολύμπι εἶχε μάθει ἀπὸ μικρὴ, πρῶτα μ' ἐκεῖνες τίς τόσο γραφικὰς «ἀλαβοῦτες» — τίς καμωμένες ἀπὸ σκαμμένες κολοκύθες —, ποὺ εἶναι τὸ καλύτερο, τὸ φυσικὸ σωσίβιο. Γιατὶ ἡ Ἀκριβή, πᾶνε τώρα τρία χρόνια, εἶχε πιαστῇ στὰ κάτω ἄκρα καὶ δὲν μπορούσε πιά νὰ περπατᾷ· πολιομυελίτιδα τὴν ὀνομάζουν τὴν ἀρρώστια, αὐτὴ, ποὺ κυνηγᾷ περισσότερο τὰ παιδιά.

Εἶχε γίνει δεκατριῶν χρονῶν καὶ ἡ μόνη παρηγοριά της, ἦταν νὰ μπορῇ νὰ βγαίνει καθισμένη στὴν τροχοκαρέκλα της, εἴτε μόνη, εἴτε συνοδευόμενη ἀπὸ τὴ μητέρα ἢ τὴ μεγαλύτερη ἀδελφὴ της, στὸ ὑπαίθρο, ν' ἀναπνέη καθαρὸν ἀέρα καὶ νὰ βλέπῃ κόσμον.

Λίγο πρὶν πέρα ἀπὸ τὸ σπῆτι τῆς Ἀκριβῆς ἦταν τὸ καρνάγιο, τὸ μέρος ὅπου παλαμίζουν καὶ καλαφατίζουν τὰ καΐκια, καὶ δίπλα μικρὸ ναυπηγεῖο γιὰ ψαροκάϊκα καὶ μικρὰ βενζινόπλοια. Ἐκεῖ τῆς ἄρρεσε νὰ πηγαίνει κυλώντας ἐπάνω στοὺς τροχοὺς τοῦ ἀμαξιοῦ της· παρέκει ἐπαιζαν τὰ παιδιά, ἀγόρια καὶ κορίτσια, καὶ τὸ παιχνίδι τους τῆς ἦταν συντροφιά.

Βέβαια, μὴ καὶ μπορούσε νὰ μετακινηθῇ, ἡ μεγάλη της ἀδελφὴ τὴν ὠδηγοῦσε καὶ στὸ σχολεῖο· ἐξαιτίας τῆς ἀρρώστιας εἶχε χάσει δύο χρόνια καὶ ἐφοίτουσε τώρα στὴν πέμπτη δημοτικῶν.

Κάθε τόσο τὴν ἐπῆγγαινε, τὴν Ἀκριβή, ἡ μητέρα της στὸ Ἀργοστόλι, νὰ τῆς κάνουν κάποια θεραπεία. Καὶ ἡ χαρὰ της ἦταν, ὅταν ὁ γιατρός τὴν ἐγκαρδιώνει, βεβαιώνοντάς τὴν πὼς δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ γίνῃ καλά.

Χειμῶνα καλοκαίρι, ἀπὸ τὸ μικρὸν ἐξώστη τοῦ σπιτιοῦ, παρακολουθοῦσε τὰ πλεούμενα, μικρὰ καὶ μεγάλα, ποὺ ἐμπαιναν στὸ λιμάνι ἢ ἐβγαίνουν στ' ἀνοχτὰ τῆς ἄρρεσε ἰδιαίτερα τὸ πορθμεῖο, ποὺ εἶχε κάτι ἀπὸ τίς ἀρχαῖες τριήρεις, τίς ζωγραφισμένες στὸ ἀναγνωστικὸ τοῦ σχολεῖου, — περισσότερον ἢ υπερῆφανη, κομψὴ πλώρη ποὺ ἐσχίζε τὰ νερά μὲ τόσο εὐκολία, σὰν κοφτερὸ μαχαίρι.

Τὸ καλοκαίρι, ὅταν ὁ ἥλιος ἔγερνε νὰ βασιλέψῃ ἐπάνω ἀπὸ τὸ βουνό, ἡ ἀδελφὴ της ἐβγάζε τὴν Ἀκριβὴ στὴν προκυμαία. Ἐκεῖ ἡ μικρὴ ἀνάπηρη εἶχε τὴ συντροφιά τῶν παιδιῶν, ποὺ παίζανε, καὶ μπορούσε νὰ βλέπῃ ἀπὸ πρὶν κοντὰ τὴ θάλασσα. Διασκεδάσε τότε μὲ τὴ φαντασία της, ποὺ τῆς παρουσίαζε τὸν ἑαυτὸ της νὰ κολυμπᾷ γρήγορα γρήγορα, μὲ τὸ πρόσωπο μέσα στὸ νερό, ἀνασηκώνοντάς το ρυθμικὰ γιὰ νὰ παίρνῃ ἀνάσα. Τὶς στιγμὲς αὐτὲς τὴ διαπερνοῦσε κάτι σὰν ρεῦμα, ὅπως ἐκεῖνες οἱ ξαφνικὲς ἀνεμορριπές ποὺ κάνουν τὴ θάλασσα νὰ ἀνατριχιάζῃ σὰν νὰ κρυώνῃ. Τότε ἡ Ἀκριβὴ ἐνοιθε τὰ πόδια της νὰ ζωντανεύουν, σὰν νὰ ἐσπίζεζε κάτι μέσα τους, καὶ χαρούμενη ἀνέκραγε:

— Νά, θὰ κουνήσω τὰ πόδια μου... Θὰ περπατήσω...

Μὰ τίποτε! Τὸ πόδι δὲν ἐκουνιόταν. Καὶ ἡ Ἀκριβὴ

ἔρριχνε ὀπίσω τὸ κεφάλι, ἀποκαρδιωμένη, καὶ ἔκλεινε τὰ μάτια, γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ καὶ νὰ μὴ συλλογίζεται.

Τὰ ἄλλα παιδιά ἐπαιζαν λίγο παρέκει. Τὸ δειλινὸ ἐκεῖνο ἦταν ζεστό. Ἡ μόνη συντροφίσσα τῆς Ἀκριβῆς ἦταν ἡ μικρούλα τοῦ γείτονα, ἡ Ζαφειρούλα· γιὰ νὰ μὴν τὴν τραβοῦν μαζί ἡ μητέρα καὶ ἡ γιαγιά της, τὴν εἶχαν ἐμπιστευθῇ τῆς Ἀκριβῆς, γιὰ νὰ πᾶνε νὰ συλλυπηθοῦν σὲ κάποιαν ἐπίσκεψιν.

Ἡ Ἀκριβὴ, γιὰ ν' ἀπασχολῇ τὴ μικρὴ — ποὺ ἦταν δὲν ἦταν τριῶν χρονῶν — ἐπαιζε μαζί της διάφορα παιχνίδια τῶν χειρῶν. Στὸ τέλος ἡ Ζαφειρούλα βαρέθηκε καὶ ἐξύγωσε στὴν ἄκρην τοῦ μουράγιου, ποὺ

Σχεδιάσμα ΗΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥΤΖΟΥ

στὸ μέρος ἐκεῖνο εἶχε στενὸ ἀνοιγμά πρὸς τὸ νερό, καὶ βάλθηκε νὰ παρατηρῇ τὰ ψάρια, παίζοντας παλαμάκια κάθε φορὰ ποὺ τὰ ἐβλέπε νὰ ξετροπώνουν μέσα ἀπὸ τοὺς κρυψώνες τους καὶ νὰ κολυμποῦν δύο δύο, τρία τρία μαζί.

— Νὰ τοὺς ρίξω ψωμάκι; ρώτησε ἡ Ζαφειρούλα.

— Πήγαινε νὰ φέρῃς, τῆς εἶπε ἡ Ἀκριβὴ.

Ἡ μικρούλα ξαναγύρισε μὲ κομμάτι ψίχα στὸ χέρι. Ἡ Ἀκριβὴ τὴν ἔτριψε καὶ ἡ μικρὴ φίλη της προχώρησε στὴν ἄκρην τοῦ γυαλοῦ, νὰ ταγίσῃ τὰ ψαράκια.

— Πρόσεχε, μὴν πολυσκύβῃς! τῆς φώναξε ἡ Ἀκριβὴ.

Ὅπου, σὲ μιὰ στιγμὴ, ἡ Ζαφειρούλα χάνει τὴν ἰσορροπία καὶ πέφτει στὴ θάλασσα.

Ἡ Ἀκριβὴ δὲν χάνει καιρὸ ἀποφασισμένη νὰ σώσῃ τὸ παιδί μὲ κάθε θυσία, βάζει σὲ κίνησι τοὺς τροχοὺς τοῦ ἀμαξιοῦ της καὶ, φτάνοντας στὴν ἄκρην τοῦ μουράγιου, δίνει μιὰ πίσω μὲ τοὺς ἀγκῶνες της καὶ πέφτει στὸ νερό. Κολυμπώντας ὅπως ὅπως μὲ τὰ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 32)

Η ΚΑΜΠΑΝΑ

(Παραμύθι)

(Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος και τέλος)

Προχώρησαν λοιπόν οι άλλοι από το μεγάλο δρόμο με τις φιλίες. Ο ήλιος τρυπούσε με χρυσές αχτίνες τα φυλλώματα. Τα πουλιά τραγουδούσαν χαρούμενα κι όλη η παρέα, τραγουδούσε κι αυτή, πιασμένη χέρι χέρι αδελφικά, πλούσιοι και φτωχοί, εργατικοί κι εδπατρίδες. Ήταν πολύ νέοι ακόμα και δεν πρόσεχαν τη διάκρισι στις τάξεις. Άλλωστε, αυτή την ημέρα όλοι δεν ήταν ίσοι μπροστά στο Θεό;

Σε λίγο όμως, δυο από τους πιο μικρούς είχαν πώς κουράστηκαν και γύρισαν πίσω. Ύστερα τρεις κοπέλλες έτρεξαν σ' ένα χωράφι με παπαρούνες, άρχισαν να φτιάχνουν μπουκέτα και ξέχασαν πια την καμπάνα.

Όταν έφτασαν στα ριζά του βουνού, εκεί που άρχιζαν μεγάλες ιτιές, ξαπλώθηκαν στη χλόη κουρασμένοι.

— Τί όμορφα που είν' εδώ! Έλεγαν οι περισσότεροι. Άς κάτσουμε να ξεκουραστούμε. Δέ βαριέστε! Τό πιο πιθανό είναι ότι καμπάνα δεν υπάρχει κι ότι όλ' αυτά είναι παραμύθια και φαντασίες.

Μα νά, την ίδια στιγμή αντίχρησε ή καμπάνα από τα βάθη του δάσους, τόσο καθαρή, τόσο επιβλητική και μεγαλόπρεπη, ώστε όλοι τάχασαν. Και πάλι όμως, μόνο πέντε, όλοι αγόρια, αποφάσισαν να κάμουν την εξερεύνησι και να μπουνη στο δάσος.

Κι αληθινά, ήταν δύσκολο να μπουνη. Τα δέντρα ήταν πολύ πυκνά, οι θάμνοι έφραζαν τα περάσματα, μυτερά χαλίκια ξέσχιζαν τα πόδια, κι εδώ και κεί ξεφύτρωναν βράχοι μεγάλοι και μικροί βάλτοι.

Προχωρούσαν με κόπο, όταν ακούστηκε μιὰ θανάσια συναυλία από μιὰ φωλιά κορυδαλών. Βάδισαν προς τον ήχο κι έφτασαν σ' ένα πλάτωμα στρωμένο με βρύα και χλόη, με λουλούδια κάθε λογής. Στη μέση, μιὰ θροσερή κι άφθονη πηγή ηρδούσε από ένα βράχο. Ο ψίθυρός της έκανε ένα ρυθμικό γλούκ! γλούκ! γλούκ!

— Μην είναι αυτή ή περίφημη καμπάνα; είπε τότε ένα παιδί, ακουμπώντας τ' αυτί του στη γη για ν' ακούση καλύτερα. Έγώ θα μείνω εδώ, για να ξεκαθαρίσω αυτή την ιστορία.

Κι έν' άλλο παιδί έμεινε μαζί του, για να πάρη κι αυτό μέρος από τη δόξα της ανακάλυψης. Τ' άλλα τρία ξαναπήραν το δρόμο τους. Βρήκαν μιὰ χαριτωμένη καλυβούλα, χτισμένη με φλούδες από δέντρα και σκεπασμένη με φύλλα και κλαριά. Στη στέγη της είχε μιὰ κορφή από άνθισμένη αγριομηλιά, και πάνω από την πορτούλα της ήταν κρεμασμένο ένα κουνουράκι.

— Νά το λοιπόν το μυστήριο! φώναξε το ένα παιδί, και τάλλο συμφώνησε χωρίς καμμιὰ αντίρρησι.

Τό τρίτο όμως είπε πως τό καμπανάκι αυτό δεν ήταν τόσο μεγάλο, ώστε ν' ακούγεται τόσο μακριά και να κάνει ήχους που συγκινούσαν όλες τις καρδιές. Αυτό ήταν παιγνιδάκι.

Τό παιδί που τάλεγε αυτά ήταν πριγκιπόπουλο, από βασιλική γενιά. Τ' άλλα δυο παιδιά σκέφθηκαν πως ίσως τα βασιλόπουλα συνήθιζαν να μη πιστεύουν εύκολα ό,τι βλέπουν κι ακούν. Κράτησαν όμως την

ιδέα τους και κάθισαν περιμένοντας τον αέρα να φυσήξη και να χτυπήση τό καμπανάκι.

Ο τρίτος έφυγε μοναχός του. Ήταν όμως γεμάτος θάρρος κι ελπίδα. Τό στήθος του φούσκωνε από την όμορφη και τη μεγαλόπρεπη μοναξιά που τον περιστοίγιζε. Από μακριά άκουσε τό λεπτό κουνούρισμα απ' τό καμπανάκι κι ο ίδιος άνεμος του έφερε τον ήχο από τό πρόστυχο κουνούρι του ζαχαροπλάστη.

Μα ή αληθινή καμπάνα, εκείνη που ζητούσε, άντηχούσε πολύ διαφορετικά. Κάπου κάπου την άκουγε

Καμπάνες του Άγιου Όρους

από την άριστερή μεριά, — απ' τη μεριά της καρδιάς» σκέφθηκε. Κι όσο την πλησίαζε, έμοιαζε σά να παύει δλόκληρο όργανο εκκλησίας.

Ίδως όμως που κάτι σαλεύει στα θάμνα και βγαίνει έν' αγόρι με χοντροπάπουτσα, μ' ένα σακκάκι πολύ κοντό για τό μπόι του και με χέρια χοντρά από τη δουλειά. Τό γνώρισε άμέσως αυτό τό παιδί. Ήταν εκείνος που είχε γυρίσει πίσω για να δώση τα ξένα ρούχα και τα ξένα παπούτσια εκεί που τα είχε δανειστή. Αφού όμως ξεπλήρωσε αυτό τό χρέος, φόρεσε τα δικά του τα παλιά και ξεκίνησε γρήγορα να βρή την καμπάνα, που άντηχούσε γλυκά μέσα στην καρδιά του.

— Τί καλά! είπε τό βασιλόπουλο. Θα πάμε μαζί. Άς στρίψουμε άριστερά.

Τό φτωχό ντρεπόταν για τα χοντροπάπουτσα του και τό άβολο σακκάκι του με τα πολύ κοντά μανίκια.

— Με αυτά τ' άρβυλα δέ μπορώ να σάς ακολου-

θήσω γρήγορα, είπε. Ύστερα, θαρρώ πως ή καμπάνα πρέπει να είναι δεξιά. Δεξιά δέ βάζουν όλα τα καλά και τα εξαίρετα;

— Τότε, φοβάμαι πως δέ θα ξανασυναντηθούμε πιά, αποκρίθηκε τό βασιλόπουλο κι αποχαιρέτησε με χάρη τό φτωχό, που χάθηκε στο πυκνό μέρος του δάσους, όπου τ' αγκάθια ξέσχιζαν τα ρούχα του και γρατσούνιζαν τό πρόσωπό του.

Και τό βασιλόπουλο βρήκε εμπόδια. Έπεσε κάμποςες φορές και μάτωσε τα χέρια του. Μα ήταν γενναίο παιδί!

— Θα πάω ως την άκρη του κόσμου, αν χρειαστή, σκέφθηκε. Άλλά θα τη βρω την καμπάνα.

Ξαφνικά, είδε πάνω στα δέντρα κοπάδι από βρωμερές μαϊμούδες, που του έκαναν φρικτούς μορφασμούς και φώναζαν όλες μαζί:

— Πιάστε τον, χτυπήστε τον! Βασιλόπουλο είναι, μα είναι μοναχό του.

Έκεινος όμως προχώρησε άκλόνητος και δεν τόλμησαν να τον πειράξουν. Και σε λίγο άνταμείφθηκε για τούς κόπους του. Έφτασε σ' ένα ύψωμα, απ' όπου είδε υπέροχο θέαμα. Από τη μιὰ μεριά, καταπράσινες πλαγιές, όπου έτρεχαν έλάφια κι αγριοκάτσικα. Έδώ κι εκεί, τούφες από αγριόκρονα άσπρα σαν τό χιόνι, κι από τουλίπες κόκκινες, γαλάζιες και χρυσοπές. Θάμνοι και δέντρα κάθε λογής, στόλιζαν την υπέροχη αυτή τοποθεσία, και γύρω γύρω την έκλειναν βελανιδιές έκατοχρονίτικες. Και καταμεσής, μιὰ λιμνούλα, όπου κολυμπούσαν με καμάρι οι πιο όραιοι κύκνοι του κόσμου.

Τό βασιλόπουλο σταμάτησε κι έμεινε έκστατικό. Άκουσε πάλι την καμπάνα και τώρα δέ φαινόταν να είναι μακριά. Στην άρχή του φάνηκε πως ό ήχος έρχόταν από τό μέρος της λίμνης. Έσκυψε κι άκουσε: όχι, δέν έρχόταν από κεί.

Ο ήλιος κόντευε να βασιλέψη. Ο ούρανός ήταν κατακόκκινος, σαν φλογισμένος. Έγινε βαθεία σιωπή. Τό βασιλόπουλο γονάτισε κι είπε τη βραδινή προσευχή του:

— Ω, Θεέ μου, δέ θα δώσης να βρω αυτό που ζητώ με τόση λαχτάρα; Έφτασε ή νύχτα, ή σκοτεινή νύχτα. Βλέπω όμως εκεί πέρα έναν ψηλό βράχο, που περνά τις κορφές των ψηλών δέντρων. Θάναβώ ίσως πριν χαθή ό ήλιος στον ορίζοντα, θα προφτάσω να βρω εκείνο που ζητώ.

Πιάστηκε από τις ρίζες, τα κλαριά, απ' τις γωνιές των βράχων, και σκαρφάωσε ανάμεσα σε σάντρες, σε βατράχους κι άλλα σιχαμερά σερπετά, ως την κορφή του βράχου. Έφτασε αποκαμωμένος, λαχνασμένος.

Τί δόξα ήταν εκείνη που παρουσιάστηκε μπροστά στα μάτια του! Η θάλασσα, ή μεγάλη κι άπέραντη, άπλωνόταν ως εκεί που έφτανε τό μάτι και κλυούσε τα κύματά της ως στην άκτē. Χαμηλά, ό ήλιος σαν πύρινη σφαίρα πυρπολούσε τον ούρανό, που έμοιαζε σαν τεράστιος φωτεινός θόλος πάνω απ' αυτόν τον έρδ ναό της φύσης. Τα δέντρα του δάσους ήταν οι κολόνες του. Η άνθοστόλιστη χλόη ήταν τό πολέτιμο χαλί του.

Ο ήλιος χάθηκε σιγά σιγά. Χιλιάδες φώτα φάνηκαν τότε στο στερέωμα, πρόβαλε τό φεγγάρι και τό

ΑΓΙΟΥ ΣΥΜΕΩΝ
ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

Μακαρισμός των Χριστιανών

Καλότυχοι εκείνοι, όπου άναψαν από έτούτη τη ζωή τό φώς μέσ' στην καρδιά τους και τό κράτησαν άσβεστο· γιατί αυτοί βγαίνοντας από έτούτη τη ζωή θα συναπαντήσουν τό Νυμφίο εύχαριστημένοι και μ' άναμμένες τις λαμπάδες τους θα μπουνη μαζί Του στο Νυμφώνα.

Καλότυχοι εκείνοι που πορεύονται όλο τό βίο τους κάτω από τό θείο φώς του Χριστού· γιατί αυτοί θα είναι πάντοτε, και τώρα και στον μέλλοντα αιώνα, άδέλφια και συγκληρονόμοι του.

Αποδ. Π. Β. ΠΑΣΧΟΥ

Ο ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΛΥΓΡΙΣΜΟΣ

«Μαρία!»

Καθώς οι ούρανοι με τρόμο βλέπουν, αϊ Μυροφόροι άντι «θβρεως στεφάνι» καρδιάς τα μοσχολούλνδα του δρέπουν, ή άγάπη τους με μύρα να τον ράνη.

Πρώτη ή Μαγδαληνή στο μνήμα φθάνει, ό πόνος της κι ή άγάπη που ανατρέπουν του φύλου της τούς νόμους. Τί αν πεθάνη; Όλα τα βλέπει στη φθορά να ρέπουν.

Μα ιδού που ό τάφος άφθαρσία άγγέλλει, ως οι έν λευκοίς την ρώτησαν Άγγέλοι: «Γ'ναι τί κλαίεις;» Κι ό Κύριος, «Μαρία!» ως «λέγει αυτή, μη μου άππου» στον Πατέρα, στους άδελφούς μου είπέ, αναβαίνω. Ημέρα άνέτειλε χαράς, λαμπρή, αιώνια.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Θέαμα ήταν πάντα μεγαλόπρεπο και συγκλονιστικό. Τό βασιλόπουλο γονάτισε και προσευχήθηκε στο Δημιουργό.

Ίδως όμως, εκεί δεξιά, προβάλλει τό φτωχόπαιδο με τα χοντροπάπουτσα και τα σχισμένα ρούχα. Είχε βρή κι αυτό, με τό δικό του τρόπο, τό δρόμο του ναού. Τα δυο παιδιά πιάστηκαν απ' τό χέρι κι έμειναν γεμάτα θαυμασμό μπροστά στη μεθυστική αυτή εικόνα.

Απ' όλες τις μεριές άντηχούσαν τώρα οι ήχοι της θείας καμπάνας. Ήταν οι ήχοι από τα κύματα, από τα δέντρα, απ' τον άνεμο. Ήταν ή κίνησι που ζωογονούσε όλη αυτή την άπλη και μεγαλόπρεπη φύσι. Από πάνω τους θαρούσαν πως άκουγαν τ' αλληλοδια των άγγέλων του ούρανού!

Μεταφρ. ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΑΠΡΙΑΗΣ ήταν και τότε, όπως και τώρα. Μά ήταν ένας άλλος 'Απρίλης εκείνος. 'Η γη της 'Ελλάδος, πρασίνιζε όλη και λουλούδιαζε,

«κ' η φύσις όλη βρίσκονταν μέσ στην καλή της ώρα»,

μά άλλο η φύσις και άλλο ο άνθρωπος, όσο κι αν ο άνθρωπος ζή στην άγκαλιά της. Κ' εκείνο τον 'Απρίλη (ήταν το 1826), μπορεί σαν πάντα να ήταν ωραία η άνοιξη, αλλά επάνω στην πρασινισμένη γη της 'Ελλάδος, ποτάμια χύνονταν το αίμα των παιδιών της, για την 'Ελευθερία. Στεριές και θάλασσες ήταν μια φλόγα, μά ξεχωριστά, η προσοχή όλου του κόσμου, η παγκόσμιος προσοχή, είχε καρφωθή με μεγάλη συγκίνηση σ' ένα σημείο της 'Ελληνικής γης, στο Μεσολόγγι. 'Η μικρή αυτή πόλη με τη λιμνοθάλασσα σιάμα της και τα βουνά της Βαράσοβας και του Ζυγοῦ δόλογρά της, είχε μεταβληθῇ σ' ένα απόρθητο όχυρο της 'Ελευθερίας. Τὴν είχε πολιορκήσει ο 'Ιμπραήμ Πασάς με τεράστιες δυνάμεις. 'Αλλά με λιονταρίσια ψυχή την υπερασπιζέ η «Φρουρά του Μεσολογγίου» και οι κάτοικοί της, ακόμα και τα γυναικόπαιδα. Το Μεσολόγγι, δὲν ήταν μια «ἐκ φύσεως» όχυρή πόλις. 'Ανοιχτή από τη θάλασσα κι από τον κάμπο, ήταν εύκολο να κυριευθῇ. Μά το ἀδάμαστο πνεῦμα τῶν υπερασπιστῶν της τὴν είχε κάνει ἀπόρθητη. Οι υπερασπισταί της, είχαν σηκώσει πρὸς τὸ μέρος τοῦ κάμπου τείχη από χώματα, κι από κεί, κρατούσαν τὸν ἐχθρὸ μακριά. Κατὰ κύματα ἐπεφτε ὁ ἐχθρὸς ἐπάνω σ' αὐτὰ τὰ προχώματα, στίς «αντάπεις», μά τὰ κύματα ὅλο και γύριζαν πίσω.

Όμως, ἤρθε στιγμή και τὸ Μεσολόγγι, πολιορκημένο από παντοῦ και μὴν μπορώντας νὰ ἐπικοινωνήσῃ με τὴν ἄλλη 'Ελλάδα για νὰ ἀνεφοδιαστῇ, στερήθηκε τῶν πάντων. Οὔτε πυρομαχιά, οὔτε τίποτα. Μία φοβερὴ πείνα ἄρχιζε νὰ ἀποδεκατίζει και τοὺς ἀγωνιστὰς και τὸν ἄμαχο πληθυσμό. Μά κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ παραδοθῇ στὸν πολιορκητῇ, γιατί ὅλοι ἔξεραν πὼς τοὺς περίμεναν μαρτύρια, θάνατος και ἀτίμωσι. Και ὅλοι ἀντιστεκόνταν, χωρὶς πιά νὰ ἔχουν δυνάμεις. Μόνο ἡ ψυχή τους ἔμενε ἀλύγιστη — ἡ ψυχή τῶν «'Ελευθέρων Πολιορκημένων». 'Η στάσι αὐτὴ τοῦ Μεσολογγίου, ἀλλά και γενικὰ τῆς 'Ελλάδος πὺ ἀγωνιζόταν ἐναντίον τῆς τεραστίας Τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας, είχε συγκινήσει βαθύτατα τὴν εὐρωπαϊκὴ κοινὴ γνώμη, και πρὸ παντὸς τίς τάξεις τῶν διανοουμένων, τῶν σοφῶν, τῶν καλλιτεχνῶν, τῶν ποιητῶν, τῶν φιλοσόφων. Και δὲν περιορίστηκαν, ὁ καθένας στὸν κύκλο του, νὰ γράφουν, νὰ μιλοῦν και νὰ προπαγανδίζουν ὑπὲρ τῆς 'Ελλάδος, ἀλλά πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἐγκατέλειψαν τὴν πατρίδα τους κ' ἤρθαν νὰ πολεμήσουν μαζί με τοὺς ἀγωνιστὰς τοῦ 21. 'Ετσι, δημιουργήθηκε τὸ αἰῶμα τοῦ φιλελληνισμοῦ, πὺ βοήθησε ἀποφασιστικὰ στὴν ἐπιτυχία τοῦ 'Αγῶνος. Γάλλοι, 'Αγγλοὶ, 'Ιταλοὶ, Γερμανοὶ, Πολωνοὶ, κατέβηκαν στὴν 'Ελλάδα, πῆραν τὰ ὅπλα, διέθυσαν και χρήματα, και πολέμησαν με ἐνθουσιασμό για τὸ ἰδανικὸ τῆς 'Ελευθερίας. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔπεσαν στὸν 'Αγῶνα, και τοὺς σκέπασε τὸ ἑλληνικὸ χῶμα, πὺ τόσο τὸ ἀγάπησαν.

Τὸν πανευρωπαϊκὸ φιλελληνισμό τὸν ἐκπροσωπεῖ και τὸν συμβολίζει τ' ὄνομα τοῦ μεγάλου 'Αγγλου ποιητῇ Μπάϋρον, πὺ τὰ διέθεσε ὅλα για τὴν 'Ελλάδα, και πέθανε στὸ Μεσολόγγι. Και ὅποιος ἐπισκέπτεται σήμερα τὴν ἱερὴ πόλι τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως, στὸ περίφημο «'Ηρώων» τῆς, θὰ δῇ ἀρκετὰ μνημεῖα στημένα πρὸς τιμὴν τῶν ξένων φιλελλήνων πὺ ἔπεσαν για τὴν 'Ελλάδα, και κυρίως για τὸ Μεσολόγγι. Γιατί είχαν λάβει μέρος στὴν ἱστορικὴ «'Εξοδο τοῦ Μεσολογγίου» κι ἀρκετοὶ ξένοι. 'Οπως εἶναι γνωστὸ, ἡ 'Εξόδος ἀποφασίστηκε σὰν ἡ μόνη τιμία διέξοδος ἀπὸ τὴν φοβερὴ κατάστασι τῆς πολιορκίας. Τὴ νύχτα

ΛΟΡΔΟΣ ΒΥΡΩΝ

τοῦ Λαζάρου πρὸς τὴν Κυριακὴ τῶν Βαίων, ὅλος ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς τῆς πόλεως, προστατευμένος ἀπὸ τὴ γενναία φρουρά, γυναῖκες, γέροι, παιδιά, ὥρμησε κατὰ τῶν πολιορκητῶν, διέσπασε τὴ ζώνη τους και ἔξφυγε πρὸς τὰ γύρω βουνά. «Ἐξέφυγε», εἶναι ἕνας λόγος! Γιατί οἱ περισσότεροὶ ἔπεσαν κατὰ τὴν ἔξοδο. Προτίμησαν τὸν θάνατο ἀπὸ τὴ σκλαβιά και τὴν ἀτίμωσι. Κι ἀπὸ τότε, τὸ Μεσολόγγι ζώνεται με τὴ φωτεινὴ αἴγλη ἐνὸς πανελληνίου θρύλου, πὺ για ἕνα διάστημα ἦταν και παγκόσμιος. 'Αλλά στὴν 'Ελλάδα, ὁ θρύλος αὐτὸς εἶναι ὀλοζώντανος. 'Αποτελεῖ μιά ἀπὸ τίς πλέον λαμπρὲς ἀξίες τῆς ἱστορίας μας.

'Ιδιαίτερα οἱ Μεσολογγῖτες ἐξακολουθοῦν νὰ ζοῦν ψυχικὰ και πνευματικὰ τὴν ἐνδοξὴ ὑπόθεσι τῆς 'Εξόδου, και νὰ τὴν ἐκφράζουν ὅπως μποροῦν. 'Ο Κωστῆς Παλαμᾶς, ὁ ἐθνικός μας ποιητῇ, πὺ καταγόταν ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι και πὺ τὰ παιδικὰ του χρόνια τὰ πέρασε στὴ λιμνοθάλασσά του ζώντας τίς ἀναμνήσεις τοῦ 'Αγῶνος, πολλά του ποιήματα τὰ ἐνεπνεύσθη ἀπὸ τὴ συγκίνηση τῆς 'Εξόδου και ἀπὸ τὸν ζωντανό της θρύλο. 'Η Μοῦσα του δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ μείνει ἀδιάφορη και στὸ κῶμα τοῦ «φιλελληνισμοῦ». Νέος ἀκόμα, εἰκοσιτριῶν χρονῶν, με νωπὲς τίς ἀναμνήσεις τοῦ Μεσολογγίου, ἔγραψε ὁ Παλαμᾶς και

τὸν ὕμνο τοῦ φιλελληνισμοῦ, πὺ τὸν ἐκφράζουν οἱ ἀκόλουθες ὁράιες και παλλόμενες ἀπὸ πατριωτισμὸ στροφές:

Πατρίς, και ξένους μάγεψε τῆς Λευτεριάς σου τὸ ἄστρο,
τὸ φῶς τοῦ Εἰκοσιένα.

Τοὺς εἶδε κάθε κάμπος σου, κάθε βουνὸ και κάστρο
νὰ σκοτωθοῦν για σένα.

Τὸ Μεσολόγγι ἔζωναν ἡ λόγχη τοῦ Μπραίμη
κι ὁ λιάνης τοῦ Κιοντάγια
κι ἀπάνον του παράστεκε με τὰ τραγούδια ἡ φῆμη
κ' ἡ Δόξα με τὰ βάρια.

Κι ὅπως ἀνθρώποι ἀγνώριστοι και ξένοι πέρα πέρα
σὲ μιὰν ἐκκλησιὰ τρέχουν
κι ἀδερφωμένοι στέκονται γιατί κοινὴ μητέρα
μιὰ πίστιν ὅλοι ἔχουν,

Παρόμοια και τῆς Ρούμελης και τοῦ Μοριά τ' ἀσκήρια
και τὰ καπετανάτα
στὸ Μεσολόγγι ἀδέρφωσαν και σμίξαν ταῖρια ταῖρια
με τῆς Φραγκιάς τὰ νιάτα.

Πουλιά κάθε λογῆς σκορποῦν ἀπὸ ψηλὸ πλατάνι
μιὰ τρυφερὴ ἁρμονία
κ' εἰς γλῶσσες καθεμιᾶς, λογῆς σὶ' αὐτιά τοῦ Τοῦρκου φτάνει
μιὰ λέξι: 'Ελευθερία!

Πρώτη ἡ 'Αγγλία ἔτρεξε τὸ Μπάϋρον νὰ μᾶς φέρῃ
ὀλόφωτη ἐλπίδα,
και με τὸν Μάγερ ἔστειλε κοντύλι και μαχαίρι
τοῦ Τέλλον ἡ πατρίδα.

Δίνει τραγούδια, χρήματα και χέρια ἡ Γαλλία
κ' οἱ Γερμανοὶ ξεχνοῦνε
τὰ γαλανὰ κορίτσια των και τὰ σοφὰ βιβλία
κ' ἐδῶ μ' ἐσὲ πεινοῦνε.

'Ο 'Ιταλὸς τῆς σκλάβας του πατρίδας τὴν ἀγκάλη
τὴν παραιτεῖ για σένα:
«'Εχετε για τοῦ τόπου μου κιτριές, νεράκια, κάλλη
μυριοτραγουδιμένα!»

Παρατημένη ἀπὸ παντοῦ στοῦ Ρώσου τὴ μανία
δὲ βρίσκει ἐν ἀντιστύλι,
μά βρίσκει λίγα της παιδιὰ κ' ἡ ἔρημ ἡ Πολωνία
στὸ χῶμα σου νὰ στελλῇ.

Νεοῖδες δὺ στῶν τάφων των σκορποῦν τὴν ἐρημία
κλάματα, ἀπῆνες, κάλλη,
και εἶναι κ' οἱ δὺ πατρίδες των· τοὺς γέννησεν ἡ μία,
τοὺς δόξασεν ἡ ἄλλη!

'Ετσι, οἱ «φιλέλληνες», ἀλλά και ὅσοι ἐγκαταλείπουν τὰ πάντα για νὰ ἀφοσιωθοῦν στὴν λατρεία ἐνὸς ἰδανικοῦ, ἔχουν δὺ πατρίδες. Τὴ μιὰ πὺ τοὺς γέννησε και τὴν ἄλλη πὺ τοὺς δόξασε. Κ' ἡ δεῦτερη βρέθηκε νᾶναι ἡ 'Ελλάς. Πάλι ἡ μικρὴ μας πατρίδα παρουσιάζεται λοιπὸν τρισμέγιστη. Γιατί στὸν μικρὸ της χῶρο, κάτω ἀπὸ τὸ πανανθρώπινο, τὸ χριστιανικὸ ἰδανικὸ τῆς ἐλευθερίας και τῆς ἀδελφότητος, τότε, τὸν 'Απρίλη τοῦ 1826, ὅλες οἱ πατρίδες ἐνώθηκαν σὲ μιὰ και μόνη: στὴν πατρίδα τῆς 'Ελευθερίας.

ΚΑΤΑΓΜΑΤΑ

Κάθε σπασίμο ὁστοῦ ὀνομάζεται κατάγμα. Τὰ κατάγματα εἶναι βλάβαι, πὺ συμβαίνουν πολὺ συχνά. Τὰ περισσότερα εἶναι συνέπειαι αὐτοκινητιστικῶν δυστηχημάτων ἢ πτώσεων. Κατὰ τὸν πόλεμον ἐπίσης αἱ σφαῖραι τῶν ὅπλων προξενοῦν συχνὰ κατάγματα, ὅταν κτυπήσουν ὁστοῦν. Παρέχοντες πρώτας βοηθείας εἰς ἄτομον πὺ ἔχει πάθει κατάγμα, ἡμπορεῖ νὰ τοῦ ἐλαττώσετε τὸν πόνον και τὰ ἔξοδα τῆς θεραπείας ἢ νὰ τοῦ σώσετε ἀκόμη και τὴν ζωὴν.

Τὰ κατάγματα εἶναι δύο εἰδῶν: ἀπλὰ και σύνθετα. Εἰς ἕνα ἀπλὸν κατάγμα δὲν ἔχομε τραῦμα. Εἰς ἕνα σύνθετον κατάγμα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σπασμένον ὁστοῦν ὑπάρχει και τραῦμα, πὺ φθάνει ἀπὸ τὸ δέρμα ἔως αὐτό. Τὸ τραῦμα ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ προκληθῇ ἀπὸ σφαῖραν ἢ ἄλλο ἀντικείμενον, πὺ διεπέρασε τὸ δερμα και ἔσπασε τὸ ὁστοῦν.

Τὰ σύνθετα κατάγματα εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνα, διότι μολύνονται ἀπὸ τὰ μικρόβια. Τὰ ἀπλὰ κατάγματα εἶναι ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνα, διότι ἡ πιθανότης μόλυνσεως εἶναι μικρότερα.

'Όταν ἕνα ἄτομον με ἀπλὸν κατάγμα μετακινήται ἢ μεταφέρεται ἀποδόσεκα, κάποιο ἀπὸ τὰ σπασμένα ἄκρα τῶν ὁστῶν ἡμπορεῖ νὰ τρυπήσῃ τὸ δερμα. Τότε τὸ κατάγμα γίνεται σύνθετον. Τὸν ἴδιον κίνδυνον διατρέχει ὅταν ἕνα ἄτομον με σπασμένο πόδι προσπαθῇ νὰ περπατήσῃ. Εἶναι πολὺ βαρὺ σφάλμα, ὅταν παρέχοντες πρώτας βοηθείας γίνωμεν αἱποὶ νὰ μετατραπῇ ἕνα ἀπλὸν κατάγμα εἰς σύνθετον ἀπὸ κακὸν χειρισμόν.

Πρώται βοήθειαι εἰς περίπτωσιν κατάγματος.

Μὴ ἐπιτρέπετε νὰ κινηθοῦν τὰ σπασμένα ἄκρα τοῦ ὁστοῦ ἢ αἱ ἀρθρώσεις, πὺ εἶναι κοντὰ εἰς τὸ κτυπημένο μέρος.

'Εὰν ἀφήσετε τὰ σπασμένα ὁστὰ νὰ κινῶνται ἐλεύθερα, θὰ προξενήσωμεν βλάβας εἰς τὴν σάρκα, εἰς τὰ αἰμοφόρα ἀγγεῖα και εἰς τὰ νεῦρα. 'Εὰν πάλιν ἀφήσετε νὰ κινηθοῦν αἱ πλησιέστεραι ἀρθρώσεις, αὐτὸ θὰ μεταδώσῃ τὴν κίνησιν εἰς τὸ σπασμένο κόκαλο και θὰ ἔχωμεν τότε τὰ ἴδια δυσάρεστα ἀποτελέσματα.

Διὰ τοῦτο ἀκίνητοποιοῦμεν τὸ μέλος με τὴν βοήθειαν νάρθηκος, τὸν ὁποῖον συγκροτοῦμεν με ἐπιδέσμους ἢ ἄλλο μέσον και μεταφεροῦμεν τὸ δῆμα με φορεῖον εἰς τὸ σπῆτι ἢ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον. Μόνον ὅταν τὸ δῆμα εὐρίσκεται εἰς θέσιν ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἄμεσος και μεγάλος κίνδυνος διὰ τὴν ζωὴν του, ἐπιτρέπεται νὰ τὸ μετακινήσωμεν — με μεγάλην ὅμως προσοχὴν — ἔστω και χωρὶς προηγουμένως νὰ ἀκίνητοποιήσωμεν τὸ σπασμένον του ἄκρον.

Ο ΕΛΕΑΖΑΡ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΗΘΛΕΕΜ

Πασχαλινό διήγημα

ΥΠΝΟ δέν είχε όλες τούτες τις μέρες ο 'Ελεάζαρ.

Γέρος πιά, κοντά εβδομηντάρης, είχε ξεκόψει από την πατρίδα του κι είχε βρεθεί, φτωχός κι ανήμπορος, σε τούτη τη μεγάλη πολιτεία, τα 'Ιεροσόλυμα. Καί, μ' όλα του τα γεράματα, να κάνει εκεί όποια δουλειά του τύχαινε, για να οικονομιά τόν επιούσιο. Πάλι καλά, πού είχε βρει και κάπου ένα καλύβι, να ξεκουράζει τις νύχτες τὸ δόλιο τὸ κορμί του...

Κι ήταν καλὸς νοικοκύρης στὸν καιρὸ του ὁ φτωχὸς ὁ 'Ελεάζαρ. Λίγο πὺ ἐξω ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ είχε στὰ παλιά τὰ χρόνια τὸ μαντρί του. 'Αρνιά και γίδια ὅσα ἤθελες και στίτι δικὸ του καὶ φαμελιά μιά χαρά και παράδες μετρητούς, ἀπὸ τοὺς πὺ καλοὺς νοικοκυραίους τῆς περιοχῆς. 'Ἦρθαν ὅμως τὰ δισεχτα τὰ χρόνια και τὸν χτύπησαν ἀπαινωτά, τὸν δόλιο τὸν 'Ελεάζαρ. 'Ἐπεσε βαρειά ἀρρώστια στὰ ζωντανά του, ἔχασε γυναίκα και παιδιὰ, τὸ βίος του ὅλο ἦρθε και ξανεμίσησε — λὲς και φύσηξε λίβας και τοῦ τὰ καψ' ὅλα, πέρα για πέρα.

'Ἐπὶ ξύλου κρεμάμενος ἀπομένει ὁ 'Ελεάζαρ, ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ. Κι ἄμα καθόταν ν' αναθυμῇ τὰ περασμένα, ἡ καρδιά του θλιβόταν για τὰ τωρινά. Μὰ ὁ νοῦς του σκοτεινιάζε, σὰν σταματοῦσε σὲ μιά παράξενη νύχτα, τὴ νύχτα, ὅπου είχε γεννηθῇ, ὅπως λέγαν, ὁ Μεσσίας, μέσα σὲ μιά σπηλιά, σὲ κάποια γρεμισμένη παλιά ἀβεβασταριά, λίγο πὺ ἐξω ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ. Καὶ τὸν εἶχε δεῖ — νέος τότε — βρέφος σπαργανωμένο τὸ γιὸ τῆς Μαρίας και τοῦ 'Ιωσήφ, κι ὁ ἴδιος ὁ 'Ελεάζαρ μαζί με τοὺς ἄλλους τσοπαναραίους τῆς γύρω περιοχῆς.

— Χριστὸς γεννᾶται, δοξάζωμεν... 'Ἐφελαν ἐκείνη τὴν 'Ἁγία Νύχτα, ἄνθρωποι κι ἀγγέλοι μαζί, γύρω ἀπὸ τὸ λίκνο τοῦ νεογέννητου Θεοῦ Βρέφους. Μὰ ὁ 'Ελεάζαρ ἦταν ἀπιστος ἐκείνο τὸν καιρὸ. Κι ἦταν ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς τσοπαναραίους, πὺ δέν είχε προσπέσει στὰ γόνατα, για νὰ προσκυνήσῃ τὸν νεογέννητο Μεσσία. Τοὺς περιπαίξε κιόλας για τὴν πίστι τους.

— Τοῦτο τὸ βρέφος ἦρθε νὰ σώσῃ ἀπὸ τις ἀμαρτίες τῆς τῆς γενιά τοῦ 'Ισραήλ; 'Ἄλλο και τοῦτο πάλι... 'Ἐλεγε και χασκογελοῦσε κάτω ἀπὸ τὸ φαρόν και μαυριδερὸ — τότε — μουστάκι του. 'Ἐκαν' ἀκόμα και καβγά με τοὺς ἄλλους, πὺ πίστευαν.

— Τί θές νὰ ἰδῆς για νὰ πιστέψης; τὸν ἀντισκόβαν ἐκεῖνοι.

— Νὰ τὸν ἰδῶ με τὰ μάτια μου νὰ μάς σώξῃ!

'Αποκρινόταν πεισματικά ὁ 'Ελεάζαρ κι ἔσιμγε με θυμὸ τὰ φρύδια του και χτυποῦσε παράφορα καταγῆς τὴν τσοπάνη γκιλίτσα του.

Κι ἔτσι εἶχε περάσει μιά ὀλάκερη ζωὴ δίχως νὰ δῇ τὸ θαῖμα, πὺ περιμένε: τὸν Μεσσία, ὅπως τὸν λέγαν, πὺ εἶχε γεννηθῇ, εἶχε ρθῇ στὸν Κόσμο, για νὰ σηκώσῃ στοὺς ὤμους του τις ἀμαρτίες

τῆς γενιάς τοῦ 'Ισραήλ και νὰ σώσῃ με τὴ δύναμὶ του τὸν λαὸ του. 'Ἄν ἔκρινε, μάλιστα, ἀπὸ τῆς δικιά του τῆς μοῖρας, τὰ δικὰ του καζάντια, ἀπὸ τὸ κακὸ στὸ χειρότερο τὸν εἶχε πάει σ' ὅλη του τὴ ζωὴ. Μαντρί εἶχε και τὸ 'χασε, δικιά του φαμίλια — γυναίκα, παιδιὰ — και ἐξελήρισε, βίος τρανταχτὸ, πὺ ἔγινε μονομιάς κουρνιαχτὸς και πούλβερη... 'Ἐτσι, πὺ τώρα, στὰ γεράματά του, νὰ ἔχη καταντήσει ζήτοῦλας στὰ 'Ιεροσόλυμα. Κι ὁ λαὸς τοῦ 'Ισραήλ — κομμάτι του, σάρκα ἀπὸ τὴ σάρκα του, μὴ δέν ἦταν κι αὐτός; — νὰ μὴ λὲν νὰ σωθῇ ἀπὸ τις ἀμαρτίες του, νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν κατατρεγμὸ πὺ τὸν κυνηγοῦσε ἐπὶ γενεὲς γενεῶν...

'Ὅστόσο, ἦταν κάμποσες μέρες τώρα, πὺ ὕπνος δέν ἔλεγε νὰ σφαλῇ τὰ βλέφαρα τοῦ 'Ελεάζαρ. Ζαλισμένος ὁ νοῦς του, ἀνάστατη ἡ καρδιά του, πὺ δέν ἦταν σπληνὴ κι ἀψυὰ σὰν ἄλλοτε, τότε πὺ ἦταν νέος, εἶχε μαλακώσει τώρα με τὰ χρόνια και τις δυστυχίες, πὺ τὸν εἶχαν ἀπαινωτά χτυπήσει. 'Ἐτοιμὴ ἀκόμα και νὰ πιστέψῃ — σὰ ραβδὶ και στήριγμα — στὴν ἀνημπορία του.

'Ανάστατη ἦταν ἀπ' ἄκρη ὡς ἄκρη κι ἡ πολιτεία ὀλάκερη κείνες τις μέρες. 'Ὅλοι πρόσμεναν νὰ υποδεχτοῦν με μυρτίες και βάρια τὸν Μεσσία, πὺ θὰ 'φτανε, ὅπου και νὰ 'ταν, στὰ 'Ιεροσόλυμα. Κι ὁ Μεσσίας αὐτὸς δέν ἦταν, λέει, ἄλλος, ἀπὸ κείνο τὸ βρέφος, πὺ εἶχε γεννηθῇ πρὶν τριάντα τὸσα χρόνια σὲ μιά σπηλιά τῆς Βηθλεέμ, τὸ ἴδιο πὺ εἶχε ἰδεῖ με τὰ ἴδια του τὰ μάτια κι ὁ ἴδιος ὁ 'Ελεάζαρ. 'Ἐτσι, σὰν ξημέρωσε ἡ μεγάλη ἐκείνη μέρα για τὴν πρωτεύουσα τῆς Παλαιστίνης, ὁ κόσμος ἐσχύθηκε στοὺς δρόμους, για νὰ φτάσῃ ὡς τὴν πόλη, ἀπ' ὅπου θὰ 'μπαινε θριαμβευτὴς ὁ Μεσσίας.

— Τί ἔρχεται νὰ κάμῃ στὰ 'Ιεροσόλυμα; ρωτοῦσε, παραξενεμένος, ὁ 'Ελεάζαρ.

— Νὰ σώσῃ τὸν λαὸ τοῦ 'Ισραήλ ἀπὸ τις ἀμαρτίες του! τὸ ἀποκρίνονταν.

Δέν ἦταν πιά νέος, δέν εἶχε τὴ δύναμὶ νὰ ἐναντιωθῇ, σὰν ἄλλοτε, ὁ παλιὸς τσοπάνης τῆς Βηθλεέμ. Τώρα, σὰ νὰ σπύριζε μέσα του ἡ ἐλπίδα, πὺς μπορούσε νὰ ἦταν κι ἔτσι, ὅπως τὸ λέγαν, ἔτσι ὅπως μπορεῖ νὰ τὸ περιμένε κι ἡ ἴδια ἡ βαλαντωμένη καρδιά του, ἔτσι ὅπως εἶχε παιδεύτῃ και τυραγιστῇ μέσα στὰ χρόνια. Καὶ τὸν εἶδε, ἄμα ἔφτασε κι ὁ ἴδιος, βρέθηκε κι αὐτὸς ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, πὺ ἀλάλαζε, τὴν ὅρα πὺ ἔμπαινε στὴν πόλη ἐπὶ πώλου ὄνου καθελόμενος και οἱ ὅπλεις τοῦ ζώου δέν ἀκούγονταν στὸ λιθόστρωτο τοῦ δρόμου, γιατί πατοῦσαν ἀπάνω στις μυρτίες και τὰ βάρια, πὺ τοὺς εἶχαν στρώσει οἱ πιστοὶ τοῦ Μεσσία στὸ διάβα του. Χτύπησε παράξενα ἡ καρδιά τοῦ γερο- 'Ελεάζαρ, ἔτσι ὅπως τὸν εἶδε νὰ περνᾷ κάποια στιγμή ἀπὸ μπρός του. Καὶ — τί παράξενο! — οἱ μαρτίες τοὺς πῆγαν κι ἀνταμώθηκαν. 'Ἐνωσε σὺγκαιρα μιά βαθειὰ ταραχὴ στὰ μέσα

τοῦ ὁ παλιὸς τσοπάνης τῆς Βηθλεέμ. Χαμήλωσε, μάλιστα, τὰ μάτια του ἀπὸ ντροπὴ και γύριψε νὰ χαθῇ και νὰ ἐξαφανισθῇ ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, ἀπὸ φόβο μήπως κι ὁ ξανθὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος με τὴν ἀρχοντικὴ θωριά και τὰ ἡμέρα γαλάζια μάτια διαβάσῃ στὰ ταραγμένα τὰ δικὰ του, τὴν παλιά του ἐκείνη ἀπιστία.

— Ὡσαννὰ ἐν τοῖς 'Υψίστοις... Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος... Φώναζε, ἀλάλαζε τὸ πλῆθος. Κι ὁ 'Ελεάζαρ, τρέμοντας σύγκορμος, πᾶσχιζε ὀλοένα νὰ χωθῇ και νὰ χαθῇ ἀνάμεσα στὸν κόσμο.

— Ὡσαννὰ, ὕστερα... 'Ὅλα ἔγιναν ὅπως ἦταν γραμμένα ἀπὸ Θεοῦ. 'Ἐσβησαν τὰ ὥσαννὰ και οἱ ἱαχὲς τοῦ πλῆθους, καθάρισαν οἱ δρόμοι τῆς 'Ιερουσαλὴμ ἀπὸ τις μυρτίες και τὰ βάρια πὺ εἶχαν στρώσει για νὰ περάσῃ ΕΚΕΙΝΟΣ. 'Ὁ ἴδιος κόσμος πὺ φώναζε κι ἀλάλαζε βουβάθηκε, μιά παγερὴ σιωπὴ ἦρθε κι ἀπλώθηκε πάνω ἀπὸ τὴ μεγάλη πόλη τῆς 'Ιουδαίας. 'Ακόμα κι οἱ πιστοὶ τοῦ ἀπόφευγαν ἀπὸ φόβο νὰ μιλήσουν για Κεῖνον — για τὸν Μεσσία.

Μάταια πᾶσχιζε ὁ 'Ελεάζαρ, γυρνώντας στοὺς ἐρημωμένους και φοβισμένους δρόμους τῆς πολιτείας, νὰ φανῇ ἔστω μιά τόση δὲ λεζούλα για τὸ παλιὸ κείνο βρέφος τῆς Βηθλεέμ, πὺ εἶχε ἀντρωθῇ μέσα στὰ χρόνια πὺ εἶχαν περάσει ἀπὸ τότε. Τώρα, τὸ φοβερὸ 'Ιερατεῖο, οἱ Γραμματεῖς και οἱ Φαρισαῖοι, οἱ ἱερεῖς και οἱ ἀρχιερεῖς, μαζί με τοὺς Ρωμαίους, εἶχαν ἀρχίσει νὰ ὑφαίνουν, μαστορικά και μεθοδικά, τὰ σκοτεινὰ μαγνάνια τοῦ δόλου και τῆς προδοσίας γύρω ἀπὸ τὸν ξανθὸ γιὸ τῆς Μαρίας και τοῦ 'Ιωσήφ.

— Οἱ ἴδιοι μαθητὲς τοῦ τὸν προδίδουν! — Ὡς και ὁ Πέτρος ἀκόμα τὸν ἀπαρνήθηκε!

— Τοῦ ἔστησαν καρτέρη για νὰ τὸν συλλάβουν!

— Σულλάβανε τὸν Μεσσία!

— Τὸν γυρνοῦν ἀπὸ τὸν 'Ἄννα στὸν Καϊάφα...

— Τὸν ἔφεραν δεμένον σὰ ληστὴ μπροστὰ στὸν Πιλάτο, για νὰ πάρῃ ἀπόφασι ἀν θὰ τὸν θανατώσῃ!

— Ὅλ' αὐτὰ τὰ θλιβερά μαντάτα κυκλοφοροῦσαν τώρα, μυστικά κι ἀπόκρυφα, στὰ στόματα τῶν 'Ιουδαίων. Κι ὁ καθένας πὺ τὰ ἔλεγε στὸν ἄλλον κοίταζε σὺγκαιρα δευλασμένα, γύρω του, μήπως και τὸν ἀκούσῃ ἔχθρου αὐτὶ και βρῇ τὸν μπελά του. Γιατί, ἔνα γύρω, παντοῦ, εἶχαν πληθύνει τώρα οἱ καταδότες κι οἱ προδότες.

Σὰ χαμένος γύριζε τώρα στοὺς δρόμους ὁ 'Ελεάζαρ. Κι ἐμοιαζε ὅλες τις ὥρες μ' ἕνα φοβισμένο ζῶν, πὺ αὐτιάζεται κι ἀπογοητεύεται ἀκόμα και τὸν πὺ παραμικρὸ θόρυβο — ὡς τὸν πὺ σιγανὸ ψιθύρο πὺ πλανιόταν γύρω ἀπὸ τὸ ὄνομα 'Εκείνου. Τὸ βλέμμα τοῦ Μεσσία, ἐκείνο πὺ εἶχε περῇ ἀπάνω του τὴν ἡμέρα πὺ ἔμπαινε θριαμβευτὴς στὰ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 21)

Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΒΙΕΤΝΑΜ

ΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ τῆς Δημοκρατίας τοῦ Βιετνάμ, με τὴν ἐνεργὸν συμπαράστασιν τῆς 'Ενώσεως 'Ερυθρῶν Σταυρῶν, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν βοηθείας εἰς ἄτομα ἔχοντα ἀνάγκη και μὴ τυγχάνοντα βοηθείας ἐξ ἄλλων πηγῶν, συνεχίσθησαν εἰς ὅλας τὰς 'Επαρχίας τοῦ Δέλτα και τοῦ Κέντρου. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1967, 169.794 ἄτομα εἶχον εὐεργετηθῇ ἀπὸ διανομὰς συσσιτίων και ἱματισμοῦ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους, ὅτε ὁ Δ.Ε.Σ. ἀντεπεκρίθη εἰς τὴν παράκλησιν τοῦ Ε.Σ. τοῦ Βιετνάμ ὅπως ἐπιδιώξῃ τὴν βοήθειαν τῶν ἀδελφῶν 'Οργανώσεων. 'Επιπλέον, 3.889.258 μερίδες γάλακτος και 2.605.273 δισκία πολυβιταμίνης διανεμήθησαν εἰς παιδιὰ μέσω τῶν σταθμῶν διανομῆς γάλακτος. 'Ἡ βοήθεια αὕτη κατέστη δυνατὴ χάρις εἰς τὴν ὑποστήριξιν 32 'Εθνικῶν 'Οργανώσεων.

Τὸ ἔργον τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ε.Σ. δυσχεραίνεται ὀλοέν και περισσότερον, διότι δρόμοι και γέφυραι καταστρέφονται ἀπὸ νάρκας, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἐπιβραδύνει τὴν μεταφορὰν τῶν ἀναγκασιούτων ὑλικῶν περιθάλψεως. 'Επιπροσθέτως, ἀνεπάρκεια κοινοποιημένου γάλακτος ἔχει διαταράξει τὴν ἐξέλιξιν τοῦ προγράμματος τῶν σταθμῶν διανομῆς γάλακτος. Εὐτυχῶς, ποσότητες κοινοποιημένου γάλακτος παρελήφθησαν τὸν 'Ιανουάριον και οἱ σταθμοὶ διανομῆς ἐπανερχοῦνται εἰς τὸν κανονικὸν ρυθμὸν λειτουργίας των. Παρὰ τὰς δυσχερείας, αἱ 'Επαρχιακαὶ 'Επιτροπαὶ τοῦ Ε.Σ. συνεχίζουν τὴν ἐκπαίδευσιν προσωπικοῦ, ἡ ὁποία προβλέπει τὴν κατάρτισιν ἐνὸς πυρῆρος ἐνθουσιωδῶν μελῶν εἰς ὀλόκληρον τὴν χώραν.

Πρόγραμμα περιθάλψεως.

Νέοι πρόσφυγες ἐξακολουθοῦν νὰ φθάνουν ἐντὸς και πέραν τῶν πόλεων τοῦ Κέντρου. Ὅσοι εὐρίσκονται κατὰ κανόνα εἰς κακὴν φυσικὴν κατάστασιν και ἔχουν ἀνάγκην ἐπείγουσας βοηθείας. Εἰς τὸ Δέλτα και εἰς τὸ Κέντρον αἱ 'Επιτροπαὶ τοῦ Ε.Σ. ἡδητήθησαν νὰ ἐξασφαλίσουν ἄμεσον συνδρομὴν εἰς τὸν πληθυσμὸν πὺ ἐπλήρη ἀπὸ τοὺς πολλοὺς βομβαρδισμοὺς τῶν ἐπιθέσεων πὺ ἔλαβον χώραν προσφάτως. 'Ὡσαύτως, θύματα ἄλλων καταστροφῶν, ὅπως πυρκαϊῶν, λαμβάνουν συσσίτιον ἀπὸ τὸν Ε.Σ. Τὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα τοῦ Ε.Σ. ἐξακολουθοῦν νὰ προσφέρουν τὰς φροντίδας των εἰς τοὺς ἀσθενεῖς και τοὺς τραυματίας.

Ἐφόδια.

Τὰ κατωτέρω ἐφόδια διανεμήθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1967 εἰς 36.711 οἰκογενείας ἀποτελουμένης ἀπὸ 169.794 ἄτομα:

1) 'Ορυζα	Κιλά 186.439
2) Κυττὰ συμπεπνικωμένου γάλακτος	Τεμ. 56.049
3) Στρώματα	» 7.041
4) Σάπων	» 27.425
5) 'Υφασμα	Μέτ. 112.295

'Απὸ τῆς 14ης μέχρι τῆς 22ας 'Ιανουαρίου, ὁ κ. Henrik Beer, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Διεθνούς 'Ενώσεως 'Ερυθρῶν Σταυρῶν, ἐπισκέφθη τὸν Ε.Σ.

τῆς Δημοκρατίας τοῦ Βιετνάμ και παρηκολούθησε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν εἰς τὴν Σαϊγκόν, εἰς τὸ Δέλτα και τὸ Κέντρον. Παρέστη εἰς τὰ ἐγκαίνια μιάς νοσηλευτικῆς μονάδος τοῦ Ε.Σ. εἰς τὸ Βὶν Λόνγκ και ἐνὸς 'Ορφανοτροφείου τοῦ Ε.Σ. εἰς Κάνθο.

'Ανέφερεν, ὅτι με τὴν συμπαράστασιν τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ Δ.Ε.Σ. ὁ Ε.Σ. τοῦ Βιετνάμ ἐπεκτείνει τὸ ἔργον του παροχῆς βοηθείας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην εἰς ὀλόκληρον τὴν χώραν, βοηθῶν ἰδιαίτερος τὰς ἐκατοντάδας χιλιάδων τῶν ἐκπατοισμένων ἀτό-

μων, τὰ ὁποία εὐρίσκονται ἐκτὸς τῶν ὀργανωμένων στρατοπέδων περιθάλψεως. Τοῦ εἶχε κάμει ζωηρὰν ἐντύπωσιν ὁ τρόπος με τὸν ὅποιον ὁ Ε.Σ. τοῦ Βιετνάμ ἀντιμετωπίζει τὰς τεραστίας ἀνάγκας τοῦ πληθυσμοῦ.

Τὰ σχέδια τοῦ Ε.Σ. τοῦ Βιετνάμ διὰ τὸ 1968 εὐρίσκονται ὑπὸ ἀνάπτυξιν και θὰ λάβουν τὴν ὁδὸν τῆς ἐφαρμογῆς ἐνωρὶς τὸν Φεβρουάριον εἰς τὸ τέλος τοῦ «Τέτ», τοῦ Βιετναμικοῦ Νέου ἔτους.

Ἡ ΓΙΑΓΙΑ ΜΑΡΑΘΩ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 5)

μόνο ἄκουγαν τὴν ὁμίλια του. Μὰ τὰ κεράκια τῆς Ἀνάστασης, εἶχαν σχεδὸν λιώσει μέσα στὰ ποτήρια. 'Ὁ ξένος (τὸ κατάλαβε ἴσως), θὰ ἔπρεπε νὰ φύγῃ. Σηκώθηκε πρῶτος, και τὸν μιμήθησαν ὅλοι ἀμέσως. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ἀλλοιώτικο, δέν ἔδειχνε πιά μήτε φτωχός, μήτε δυστυχισμένος. Τοὺς καληπρόηθε δλους ἔναν - ἔναν, λέγοντας πάλι «Χριστὸς Ἀνέστη». Τελευταῖον ἄφησε τὸν Μιλτιάδη. Πρὶν τοῦ σφίξῃ τὸ χέρι, ἔφαξε στὴν τσέπη του, ἔβγαλε ἕνα σταυρουδάκι κρεμασμένο ἀπὸ μιά ἀλυσίδα λεπτὴ, και τὴν πέρασε στὸ λαιμό του. «Κράτα αὐτό, για νὰ θυμᾷσαι τὴν τῆς βραδιά. Μὴν τὸ βγάλης ποτὲ ἀπὸ πάνω σου. Αὐτὸ τὸ σταυρουδάκι, θὰ λὲν πάντα τί καλὸ ἔκανε ἕνας ἄνθρωπος σ' ἕναν ἄλλον ἄνθρωπο, μιά φορὰ κ' ἔναν καιρό, μιά νύχτα τῆς Ἀνάστασης».

— Μάλλον «τί καλὸ θέλησε νὰ κάνει ἕνας 'Ερυθροσταυρεῖτης» πρόσθεσε μέσα του ὁ Μιλτιάδης, κλείνοντας τὴν πόρτα πίσω ἀπὸ τὸν ξένο.

A. KAPANTONIS

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεείς
Help to earthquake victims and to the needy

Ε.Σ.Ν. Α' Δημ. Σχολ. Κιάτου - Κορινθίας.
Juniors of 1st Elem. School Kiato - Corinth.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ίτέας - Φωκίδος.
Juniors of Elem. School Itea - Phocis.

Ε.Σ.Ν. Γυμν. Άρρ. Ναυπάκτου.
Juniors of High School for boys Naupactos.

Ε.Σ.Ν. 14ου Δημ. Σχολ. Βόλου.
Juniors of 14th Elem. School Volos

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κάτω Χωρίου Ίεραπέτρας.
Juniors of Elem. School K. Chorió Ierapetra.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μελισσιπέτρας - Κονίτσης.
Juniors of Elem. School Melissopetra - Conitsa.

Ε.Σ.Ν. Β' Δημ. Σχολ. Άργοστολίου.
Juniors of 2nd Elem. School Argostoli.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Καρδιανής - Τήνου.
Juniors of Elem. School Kardiané - Ténos.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κ. Νευροκοπίου.
Juniors of Elem. School K. Nevrokopion.

Ε.Σ.Ν. Γυμνασίου Μοιρών Ήρακλείου.
Juniors of High School Moerae, Heracleion.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Πασσαλιτών Μυλίου.
Juniors of Elem. School Passaliton - Mylopotamos.

Ε.Σ.Ν. Γυμνασίου Ν. Ζίχνης.
Juniors of High School N. Zichne.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Παλαιοχωράς Χανίων.
Juniors of Elem. School Palaiochora - Chania.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Λειψών - Καλύμνου.
Juniors of Elem. School Lipson - Kalymnos.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. «Άγ. Παύλος», Οίνουσσών Χίου.
Juniors of Elem. School «St. Paul», Oenoussae, Chios.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ν. Σινάσσου - Εύβοίας.
Juniors of Elem. School N. Sinassos - Euboea.

ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις Κοινότητα και σχολεία.
Health in the Home

Ε.Σ.Ν. Δημ. Άηδονοκάστρου Παρανεστίου.
Juniors of Elem. School Aedonocastron.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Καστανέας Σάμου.
Juniors of Elem. School Kastanea - Samos.

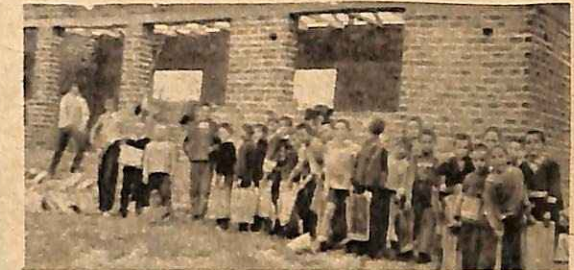
Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Σουμессί Άρτης.
Juniors of Elem. School Soumessi - Arta.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Άγ. Γεωργίου Σητείας.
Juniors of Elem. School Aghios Georgios Siteia.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Λιοπράπου - Τρικάλων.
Juniors of Elem. School Lioprapon - Tricala.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Φυλακτού Άλεξ(πόλ)ειας.
Juniors of Elem. School Phylacton Alexandroupolis.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Σφακερών - Κερκύρας.
Juniors of Elem. School Sphakera Corfu.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Έξοχης Πιερίας.
Juniors of Elem. School Exochi Pieria.

Ε.Σ.Ν. Α' Δημ. Σχολ. Δεσκάτης - Έλασσόνας.
Juniors of 1st Elem. School Deshaté.

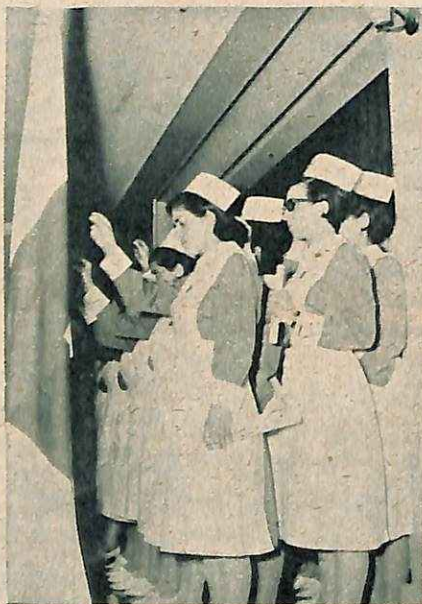

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Άρμολίων - Χίου.
Juniors of Elem. School Armolia - Chios.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΕΙΣ ΑΔΕΛΦΑΣ ΤΟΥ Ε.Σ. ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΣΧΟΛΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

Ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος ύμνων ενώπιον του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου και των άλλων εκλεκτών προσκεκλημένων.

Η όρκωμοσία των εξερχομένων Αδελφών

Την 26)3)1964 παρισταμένου της Α.Ε. του Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Γερωνύμου, των Μ. Ευεργετών του Ε.Ε.Σ., του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, του αντιπροσώπου της ενταύθα Βελγικής Πρεσβείας κ. Γιάνσεν και του της Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού κ. Μαρτί, Αντιπροσωπευτών Αδελφών όλων των Σχο-

λών Νοσοκόμων, εκλεκτών συνεργατών και Αδελφών Ε.Ε.Σ., έγινε η τελετή της απονομής τιμητικών διακρίσεων εις Αδελφούς και βραβείων και διπλωμάτων εις τας έφετος εξελθούσας της Σχολής Διπλωματούχους του Ε.Ε.Σ.

Κατ' αυτήν πρώτος έλαβε τον λόγον ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, όστις ηγάρχησε τους παραστάτας, έξηρε τὸ έργον τὸ συντελούμενον υπό της Σχολής, ήτις έδημιούργησε στελέχη παγκοσμίου προβολής και παρεκάλεσε τὸν Αρχιεπίσκοπον νά επιδώσῃ τὰ βραβεία και τὰς διακρίσεις. Πλήν τῶν Αδελφῶν αίτινες έλαβον τὰς τιμητικές διακρίσεις, έλαβον έπαθλα αί αποφοιτῶσαι Αδελφαί: Δ. Ευστρατίου, τὸ έπαθλον εις μνήμην Βασιλέως Παύλου, αί Π. Στουραίτου, Μ. Χρυσάφου και Φρ. Βλαχάκη τὸ Δρακοπούλειον έπαθλον, και ή Ε. Γουσηλάζου τὸ Βασιλοπούλειον έπαθλον. Αφ' έτέρου ο εκπρόσωπος της Βελγικής Πρεσβείας κ. Γιάνσεν, αφού προσεφώνησεν έλληνιστί τὰς Αδελφάς, επέδωκεν εις τὰς Αδελφάς Αίκατ. Ευστρατίου και Π. Στουραίτου τὸ έπαθλον Ιωάννας Φαμπιάτου. Ακολούθως επέδό-

θησαν τὰ διπλώματα εις τὰς εξερχόμενας υπό τὸν Αρχιεπισκόπου. Η τελετή έκλεισε με προσφώνησιν τὸν Μακαριωτάτου, όστις έτόνισε μεταξύ άλλων ότι ή Έκκλησία, ή Πατρίς και ή Κοινωνία είναι ευγνώμονες διά τὴν υπέρ αὐτῶν προσφοράν τὸν Προέδρου τὸν Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλου, εύχηθείς εις αὐτὸν επί μακρὰν σειρὰν ετών νά συνεχίσῃ ακόμη τὸ ευεργετικόν του έργον.

ΑΙ ΛΑΒΟΥΣΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑ ΑΔΕΛΦΑΙ ΕΙΝΑΙ ΑΙ ΚΑΤΩΘΙ

Χρυσάνθη Βαρβαρούση, Φρειδερίκη Βλαχάκη, Δήμητρα Γαλανοπούλου, Φιλάνθη Γεωργακοπούλου, Έλευθ. Γιαβή, Δέσποινα Γιάνκα, Ειρήνη Δρακοπούλου, Αίκατ. Ευστρατίου, Αγγελ. Ζέρβα, Χριστ. Καραμπερίδου, Αγγελ. Κουλοπούλου, Έλ. Κουτσιούκη, Λουκία Κριθαρά, Αγγελ. Λομβάρδου, Ούραν. Μισδανίτου, Βασίλ. Μπάζα, Μαρ. Μπαλογιάννη, Αίκατ. Μπανούση, Βασίλ. Νημά, Έλ. Νουσηλάζου, Στυλ. Παπουτσάκη, Χρυσή Περβολαράκη, Μαριγ. Πετσίνη, Χριστ. Πετροντσά, Μαρίνα Ποταμιά, Χαρ. Πουργιά, Γεωργ. Στεργιοπούλου, Μαρ. Στεφανάκη, Περ. Στουραίτου, Σταμ. Τζιαμτζή, Διαμ. Τρουλινού, Στυλ. Τσαμαντά, Διονυσ. Φιλντισένιου, Έλ. Χαλδούπη, Μαρ. Χρυσάφουδη.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών τὸν Έλληνικὸν Έρυθρὸν Σταυρὸν εξυπηρετήσε διά τῶν διαφόρων Υπηρεσιῶν του κατὰ τὸν λήξαντα μήνα Φεβρουάριον 7.900 άσθενεῖς και τραυματίας, εκ τῶν οποίων 862 εξηκριβωμέναι περιπτώσεις ήσφαλισμένων Ι.Κ.Α.

Οί εξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίας έχουν ως εξής:

α) Τραύματα, κατάγματα κλπ. 3.462, β) Παθολογικά νοσήματα 3.384, γ) Λοιπαί περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, εγκαύματα κλπ.) 1.054. Χαρακτηριστικά περιπτώσεις: Δηλητηριάσεις τροφικά, φαρμακευτικά 111, Δηλητηριάσεις διά μονοξειδίου τὸν άνθρακος 14, Καρδιολογικά νοσήματα 396, Λοιμώδη νοσήματα 72, Εγκαύματα 125, Μέθη 50, Ηλεκτροπληξίαι 5.

Παραχή διά τὸν άσυρμάτου ία-

20 ΕΤΗ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΑΠΟ ΤΟΝ κ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΝ

Γ. ΣΤΥΡΙΟΥ: ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ κ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο κ. Πρόεδρος μετά της κ. Γεωργακοπούλου έδεξιώθησαν τὰ μέλη τὸν Κεντρικὸν Συμβούλιον τὸν Ε.Ε.Σ. εις τὴν ἐν Ψυχικῷ οίκῳ τῶν 15ην Μαρτίου. Ο εκ τῶν αρχαιοτέρων Συμβούλων κ. Μ. Πεσματζόγλου προσεφώνησε τὸν κ. Πρόεδρον, εξάρας τὴν ανεκτίμητον συμβολήν του εις τὸ επιτελεσθὲν κατὰ τὴν 20ετίαν έργον τὸν Ε.Ε.Σ. και ηύχηθη εις αὐτὸν μακροήμερυσιν πρὸς ολοκλήρωσιν τὸν προγράμματός του.

Τὸ Κέντρον Αἰμοδοσίας Ε.Ε.Σ. παρέσχε δωρεὰν δι' άπόρους φιάλας αίματος 224.

ΜΙΑ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Εις τὸν Έλληνικὸν Έρυθρὸν Σταυρὸν έστάλησαν, μέσω τὸν Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κερκύρας, εκ μέρους τῶν Έρυθροσταυριτῶν μαθητῶν τὸν Σχολείου Καρυσσάδων δραχ. 380 υπέρ τῶν θυμάτων της τελευταίας θεομηνίας, μαζί με τὴν ακόλουθον συγκινητικὴν έπιστολήν: Κουρασάδες Κερκύρας, 27-2-1968 Σεβασμιώτατε Δέσποτα, Σεβαστέ μας κ. Πρόεδρε τὸν Ε.Ε.Σ.

Θά σὰς διηγηθούμε μίαν άπλήν ιστορία: Τὴν Κυριακή της Αποκριάς, μαζευτήκαμε όλα τὰ παιδιά νά κάνομε μία μασκαράτα. Ημαςτε πολλά παιδιά, όλοι μαθηταί τὸν Σχολείου Έρυθροσταυρίτες και Κατηχητόπουλα. Θά μα-

Τὴν 28 π. Φεβρουαρίου συνεπληρώθη 20ετία από της αναλήψεως της Διοικήσεως τὸν Ε.Ε.Σ. υπό νέου Συμβουλίου, προεδρευομένου από τὸν κ. Κ. Γεωργακόπουλον. Επί τῇ ευκαιρία ταύτῃ τὰ μέλη τὸν Συμβουλίου προσέφεραν εις τὸν κύριον Πρόεδρον προσωπογραφίαν του φιλοτεχνηθεῖσαν από τὸν ζωγράφον κ. Γ. Συρίγον με τὴν ακόλουθον αφιέρωσιν χαραγμένην επί μεταλλίνης πλακός:

ΤΩ ΕΞΟΧΟΤΑΤΩ ΚΥΡΙΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΩ ΠΡΟΕΔΡῳ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΠΡΩΤΕΡΓΑΤΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙ 20ΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΕΞΑΙΡΕΤΩΣ ΑΝΑΔΕΙΞΑΣΕΝ ΤΟΝ Ε.Ε.Σ. ΕΝ Τῇ Τῇ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΙ Τῇ ΑΛΛΟΔΑΠῇ ΞΕΧΟΙΣ ΕΠΙΤΕΓΜΑΣΙΝ ΗΘΙΚΟΙΣ ΤΕ ΚΑΙ ΓΛΙΚΟΙΣ. ΑΘΗΝΑΙ 27/2/1968 ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΟΥ

Ζεύαμε ό,τι οικονομίες είχε καθένας, ή μεγαλύτερη περιουσία μας ήταν 5 δραχ. και ή μικρότερη 10 λεπτά, ν' αγοράσωμε προσωπίδες, χαρτοπόλεμο, ταινίες κλπ.

Έκει δίπλα από εμάς καθόντανε δυὸ γριούλες, πὸν μιλούσαν πολλή ώρα με κινήσεις τῶν χεριῶν τους. Έλεγε ή μία της άλλης. «Ακουσες, Κατερίνα, τί ξαφνικὸ εγίνηκε πάλε από τσου σειμούς; Ο Θεός μάς βαρέθηκε γιά τὴν κακωσόνῃ μας. Αγιε μου Σπυρίδωνα, βάλε τὸ χέρι Σου».

Και οί γριούλες συνέχισαν. Η συζήτησι από τίς γριές ήταν ή φωνή τὸν καθήκοντός μας. Χωρίς πολλή σκέψι έβγαλε μία κοπέλλα τὸ καπέλλο της και εκεί μέσα ρίξαμε όλοι τίς περιουσίες μας. Καρναβάλι εμεῖς, και άλλοι νά υποφέρουν δέν ήτο σωστό. Ο Έρυθροσταυρίτης και τὸ Κατηχητόπουλο πρέπει νά θυσιάσῃ τὴν χαρά του στήν ανάγκη τῶν άλλων.

Αὐτή είναι ή άπλή ιστορία μας.

Συγχωρήστε μας αν Σας τὴν γνωρίζομε, μά θέλαμε μ' αὐτὴν νά σὰς βεβαιώσωμε, πὸν γιορτάσαμε τὴν καλλίτερη άποκριά έφέτος με τὴν άπόφασί μας.

Ενὼ βρισκόμαστε σχολεῖο, μάθαμε ότι ήλθατε στο χωριό μας, Σεβασμιώτατε. Μὰς έφύγατε άμέσως, και δέν σὰς προλάβαμε. Γι' αὐτὸ σὰς στέλνομε με έπιταγή τὴν περιουσία μας, 380 δραχ. και Σας παρακαλοῦμε νά τὰ στείλετε, όπως νομίζετε καλλίτερα στα άδελφια μας τὸν Αγ. Ευστρατίου.

Με πολὺ Σεβασμὸ Σας φιλοῦμε τὸ χέρι

Κατηχητόπουλα Έρυθροσταυρίτες μαθητῆς Σχολείου Καρυσσάδων Κερκύρας *

ΥΠΕΡ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Η πρό τινας αποβιώσασα Αλεξάνδρα Δημητρίου Μακρή, εκ Κάντζικο Ιωαννίνων, συνεχίζουσα τὴν παράδοσιν τῶν μεγάλων Ηπειρωτῶν Ευεργετῶν, κατέλιπε εις τὸν Έλληνικὸν Έρυθρὸν Σταυρὸν τὴν εις διαμερίσματα πολυκατοικιῶν επί της πλατείας Κυψέλης περιουσίαν της αξίας 2.000.000 δραχμῶν περίπου εις μνήμην τῶν γονέων της Δημητρίου και Αικατερίνης Κοτσίνα.

Ός εκτελεστήν της διαθήκης της όρισεν τὸν κ. Αντώνιον Α. Βαλταδῶρον, ίνα κατὰ τὴν άπόλυτον κρίσιν του χρησιμοποίησῃ ταύτην διά τὰς ανάγκας τὸν Ε.Ε.Σ. *

Ο Ε.Ε.Σ. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΛΗΜΥΡΟΠΑΘΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός άμα τῇ άναγγελία τῶν εκ πλημμυρῶν καταστροφῶν εις Κρήτην, έζήτησε από τὸ ἐν Χανίοις Τμήμα τὸν Ε.Ε.Σ. όπως εξ' έπιτοπίου έρευνῃς εξακριβώσῃ τὴν έκτασιν τῶν ζημιῶν και τὰς ανάγκας τῶν πληγέντων. Μετά τὴν λήψιν τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν και ἐν συνεννοήσει μετὰ της Κυβερνήσεως θά άποστείλῃ έφόδια διά τὴν άνακούφισιν τῶν πλημμυροπαθῶν. *

ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΙΣ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΕΙΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΔΥΤ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (μέσω Ε.Ε.Σ.Ν.)

1) Τὸ Δημ. Σχολ. Κορωνείας Λεβαδείας εις σεισμοπαθεῖς Τρικιά-

λων. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. 1ον Λεβα-
δείας εἰς σεισμοπαθεῖς Τρικάλων. 3) Τὸ Δημ. Σχολ. 3ον Λεβαδεί-
ας εἰς σεισμοπαθεῖς Τρικάλων. 4) Τὸ Δημ. Σχολ. 4ον Λεβαδείας
εἰς σεισμοπαθεῖς Τρικάλων. 5) Τὸ
Δημ. Σχολ. 5ον Λεβαδείας εἰς σει-
σμοπαθεῖς Τρικάλων. 6) Τὸ Δημ.
Σχολ. Χαιρωνείας Λεβαδείας εἰς σει-
σμοπαθεῖς Τρικάλων. 7) Τὸ Δημ.
Σχολ. Δαύλειας Λεβαδείας εἰς σει-
σμοπαθεῖς Τρικάλων. 8) Τὸ Δημ.
Σχολ. Ἀγίας Τριάδος Λεβαδείας
εἰς σεισμοπαθεῖς Τρικάλων. 9) Τὸ
Δημ. Σχολ. 2ον Ὁρχομενοῦ Λεβα-
δείας εἰς σεισμοπαθεῖς Τρικάλων.
10) Τὸ Δημ. Σχολ. Μαυρογείας
Λεβαδείας εἰς σεισμοπαθεῖς Τρικά-
λων. 11) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγίου
Βλασίου Λεβαδείας εἰς σεισμοπα-
θεῖς Τρικάλων. 12) Τὸ Δημ. Σχολ.
1ον Ὁρχομενοῦ Λεβαδείας εἰς σει-
σμοπαθεῖς Τρικάλων. 13) Τὸ Δημ.
Σχολ. Σωληναρίου Λεβαδείας εἰς
σεισμοπαθεῖς Τρικάλων. 14) Τὸ
Δημ. Σχολ. Εὐαγγελιστρίας Λεβα-
δείας εἰς σεισμοπαθεῖς Τρικάλων.
15) Τὸ Δημ. Σχολ. Διστόμου Λε-
βαδείας εἰς σεισμοπαθεῖς Τρικάλων.
16) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Παιανίας
Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Παχτου-
ρίου Τρικάλων. 17) Τὸ Ἀμαλίστειον
Ὁρφανοτροφεῖον Ἀθηνῶν εἰς σει-
σμοπαθεῖς Συρράκου Ἰωαννίνων.
18) Τὸ Νηπιαγωγεῖον Παιανίας
Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Ἀγνάν-
των Ἀρτης. 19) Τὸ Δημ. Σχολ.
Παιδικῆς Στέγης Ἐκάλης Ἀττικῆς
εἰς σεισμ. Κράφης Ἰωαννίνων. 20)
Τὸ Ἐκπ/ριον Παπαθανασίου-Δουν-
τουλῆ Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Λε-
πιανῶν Ἀρτης. 21) Τὸ Ἐκπ/ριον
Ἐλισσάβετ Σακελλαρίου Ἀθηνῶν
εἰς σεισμοπλ. Ἀλεποχωρίου Ἰωαν-
νίνων. 22) Τὸ Ἰδιωτ. Δημ. Σχολ.
Μ. Παπαδοπούλου Ν. Ἐρυθραίας
Ἀττικῆς εἰς σεισμοπλ. Ἀνθοχω-
ρίου Ἰωαννίνων. 23) Τὸ 4ον Νη-
πιαγωγεῖον Περιστερίου Ἀθηνῶν
εἰς σεισμοπλ. Μεγ. Περιστερίου
Ἰωαννίνων. 24) Τὸ Ἰδιωτ. Δημ.
Σχολ. Ἀνδρακάκου Ν. Φιλαδελ-
φείας εἰς Δημ. Σχολ. Παχτουρίου.
25) Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἀναρ-
γύρων Ἀττ. εἰς Δημ. Σχολ. Νεράϊ-
δας Τρικάλων. 26) Τὸ 16ον Δημ.
Σχολ. Αἰγάλεω Ἀθηνῶν εἰς Δημ.
Σχολ. Πραμάκτων Ἰωαννίνων. 27)
Τὸ Νηπ/γεῖον Ζοφριάς Ἀττικῆς
εἰς Δημ. Σχολ. Ἀνθοχωρίου Ἰωαν-
νίνων, Κορυφῆς Τρικάλων καὶ Κα-

ταρράκτου "Αρτης. 28) Τὸ Δημ. Σχολ. καὶ Νηπ/γεῖον Γεροβούνου Καματεροῦ Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Μικροῦ Περιστερίου Ἰωαννίνων. 29) Τὸ Ἰδ. Δημ. Σχολ. Ε. Καπερνέκα Ἀργυρουπόλεως Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Καταρράκτου "Αρτης. 30) Τὸ Ἰδιωτ. Δημ. Σχολ. «Μέλισσα» Κουκάκι Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρίου Τρικάλων. 31) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Βουλιαγμένης Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Λεπιναντῶν "Αρτης. 32) Τὸ Ἰδιωτ. Ἐκ/ριον «Πυθαγόρας» Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Καταρράκτου "Αρτης. 33) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν εἰς σεισμοπ. Μεγάλου Περιστερίου Ἰωαννίνων. 34) Τὸ Δημ. Σχολ. Διονύσου Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Παχτουρίου Τρικάλων. 35) Ἡ Ἰδ. Σχολὴ Ι. Μεταξᾶ Χολαργοῦ εἰς σεισμοπ. Ἀνθοχωρίου Ἰωαννίνων. 36) Τὸ 86ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Δάφνης Πλατανόσης Ἰωαννίνων. 37) Ἡ Σχολὴ Θεοχαροπούλου Ἀνω Ἡλιοῦπολις Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Μικροσπηλιάς "Αρτης. 38) Τὸ Γυμνάσιον Κορυδαλλοῦ Πειραιῶς εἰς Δημοτ. Σχολ. Κυψέλης "Αρτης. 39) Ἡ Α' ὁμάς Ναυτοπαίδων Ἀγ. Ἰωάννου Ρέντης εἰς Δημ. Σχολ. Κτιστάδων "Αρτης. 40) Τὸ Δημ. Σχολ. Τριοβασάλου Μήλου εἰς σεισμοπ. Πραμάντων Ἰωαννίνων. 41) Τὸ Δημ. Σχολ. Λαυρίου Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Ἀνω Γραμικιῶ "Αρτης. 42) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Αἰγίνης εἰς Δημ. Σχολ. Δάφνης Ἰωαννίνων. 43) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολὴ Κυριακοπούλου Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Καταρράκτου "Αρτης. 44) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολὴ Ἀθ. Κακλαμανοῦ Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Ἀετοῦ Τρικάλων. 45) Τὸ Δημ. Σχολ. Ραφήνας Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Ἀγνάντων "Αρτης. 46) Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Περιστερίου Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Σκοτούσης Σερρῶν. 47) Τὸ Ἰδιωτ. Σχολ. Τηλ. Βασιλάκη Καλαμάκι Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Μικροσπηλιάς "Αρτης. 48) Τὸ Γυμνάσιον Σύμης Δωδεκανήσου εἰς Δημ. Σχολ. Κρυόβρυσης Ζαγορίου. 49) Τὸ Οἰκοτροφ. Γυμνασίον Καστελλίου Χανίων εἰς Δημ. Σχολ. Δογάνης Παιονίας. 50) Τὸ Δημ. Σχολ. Καρδαμύλων Χίου εἰς Δημ. Σχολ. Κρυόβρυσης Ζαγορίου. 51) Τὸ Δημ. Σχολ. Μονοκκλησιᾶς Σερρῶν εἰς Δημ. Σχολ. Ἀρτοπούλας Ἰωαννίνων.

νων. 52) 'Ο κ. 'Ιωάννης Μαντιός, κάτοικος Σερρών, εἶδη βοηθείας εἰς σεισμοπ. Δημ. Σχολ. Ἀρτοποιίας Ἰωαννίνων. 53) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολ. Τρ. Βουρθῆ Ἀγ. Στεφάνου Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Καταρράκτου Ἀρτης, 54) Τὸ Ἐκπ)ριον Βασ. Γιαννούλα Πεύκης Ἀττικῆς εἰς σεισμοπαθεῖς Πλατανούσης Ἰωαννίνων, 55) Τὸ Δημ. Σχολ. Καλυβίων Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Κορυφῆς Τρικάλων 56) Τὸ 96ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Καταρράκτου Ἀρτης, 57) Νηπιαγωγεῖον Δουργυτίου εἰς Δημ. Σχολ. Καταρράκτου Ἀρτης, 58) Ἰδιωτ. Σχολ. Ἀλίκ. Δρούγα Π. Φαλήρου εἰς Δημ. Σχολ. Καταρράκτου Ἀρτης, 59) 7ον Δημ. Σχολ. Ἐλευσίνος εἰς Δημ. Σχολ. Νεράιδας Τρικάλων, 60) Γυμν. Καλαμακίου Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Νεράιδας Τρικάλων, 61) Ἰδιωτ. Σχολ. Ἀν. Βλάχου Πετροπόλεως Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Ἀετοῦ Τρικάλων, 62) Δημ. Σχολ. Καρβουνάδων Κυθήρων εἰς σεισμοπαθεῖς Παλαιοχωρίου Τρικάλων, 63) 6ον Δημ. Σχολ. Ν. Σμύρνης εἰς Δημ. Σχολ. Ἀνατολικῆς Ἰωαννίνων, 64) Ἰδιωτ. Σχολή «Κάδμος» Βοτανικοῦ Ἀθηνῶν εἰς σεισμοπαθεῖς Πλατανούσης καὶ Ἀνθοχωρίου Ἰωαννίνων, 65) 2ον Δημ. Σχολ. Ἀργυροπόλεως Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Μικροσπηλιάς Ἀρτης, 66) Ἑλλήν. Ἐκπ)ριον Ι. Παναγιωτοπούλου Παλ. Ψυχικοῦ εἰς σεισμοπαθεῖς Ἀνθοχωρίου Ἰωαννίνων, 67) 1ον Δημ. Σχολ. Μάνδρας Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Γραικικοῦ Ἀρτης, 68) 2ον Δημ. Σχολ. Μάνδρας Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Μεγ. Γοτίστης Ζαγορίου, 69) Ἰδιωτ. Δημ. Σχολ. Αἰκ. Λεωνοδοπούλου Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Καταρράκτου Ἀρτης, 70) Δημ. Σχολ. Μοχοῦ Ἡρακλ. Κρήτης εἰς Δημ. Σχολ. Θεοδωριανῶν Ἀρτης, 71) 3ον Δημ. Σχολ. Ν. Φιλαδελφείας Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Μυροφύλλου Τρικάλων, 72) Γυμν. Καρύστου Εὐβοίας εἰς Δημ. Σχολ. Βιτουμᾶ Καλαμπάκας, 73) Ἰδιωτ. Δημ. Σχολ. Ἀθανασοπούλου Καματερό Ἀττικῆς εἰς Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρίου Τρικάλων, 74) Δημ. Σχολ. Μυκόνου εἰς Δημ. Σχολ. Κορυφῆς Τρικάλων, 75) Δημ. Σχολ. Ἐρμιόνης εἰς Δημ. Σχολ. Ἀλεποχωρίου Ἰωαννίνων, 76) Δημ. Σχολ. Βασιλικῶν Ἰσταίας εἰς Δημ. Σχολ. Κουκου-

λίων "Αρτης, 77) 6ον Δημ. Σχολ. 'Αχαρνών εις Δημ. Σχολ. 'Ανατολικῆς 'Ιωαννίνων, 78) 'Ιδιωτ. Δημ. Σχολ. Μ. 'Αθηναίου Π. Ψυχικοῦ 'Αθηνῶν εις σεισμ. 'Αλεποχωρίου 'Ιωαννίνων, 79) 55ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν εις Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρίου Τρικάλων, 80) Δημ. Σχολ. Ἑλληνικοῦ 'Αθηνῶν εις Δημ. Σχολ. Λεπτιανῶν "Αρτης, 81) Δημ. Σχολ. Βοσπόρου 'Αθηνῶν εις Δημ. Σχολ. Λεπτιανῶν "Αρτης, 82) Δημ. Σχολ. Παλ. Φωκαίας 'Αττικῆς εις Δημ. Σχολ. Μικρ. Γοτίστης 'Ιωαννίνων, 83) Δημ. Σχολ. Δροσιᾶς 'Αττικῆς εις Δημ. Σχολ. Κυφέλης "Αρτης, 84) 'Ιδιωτ. Σχολ. Β. Καραγιάννη Πετρουπόλεως 'Αθηνῶν εις Δημ. Σχολ. 'Αετοῦ Τρικάλων, 85) 1ον Δημ. Σχολ. 'Αχαρνῶν 'Αττικῆς εις Δημ. Σχολ. 'Ανατολικῆς 'Ιωαννίνων, 86) 2ον Δημ. Σχολ. 'Αχαρνῶν 'Αττικῆς εις Δημ. Σχολ. Μεγ. Περιστερίου — Χρυσοβίτσης Ζαγορίου 'Ιωαννίνων, 87) Δημ. Σχολ. Σουρμένων 'Αττικῆς εις Δημ. Σχολ. 'Αετοῦ Τρικάλων, 88) Δημ. Σχολ. Μαλακάσσης 'Αττικῆς εις Δημ. Σχολ. Κτιστάδων "Αρτης, 89) 4ον Νηπταγωγείον Αἰγάλεω εις Δημ. Σχολ. 'Αετοῦ Τρικάλων, 90) Δημ. Σχολ. Πικερμίου εις Δημ. Σχολ. Μελισουργῶν "Αρτης, 91) 5ον Δημ. Σχολ. Νέων Λισίων εις Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρίου Τρικάλων, 92) Σχολή Α. Χιωτέλη Π. Ψυχικοῦ εις σεισμοπ. 'Αλεποχωρίου 'Ιωαννίνων, 93) 'Ιδιωτ. Σχολ. Φ. Πολυδώρου - Π. Χρυσοβιτσιώτη 'Αθηνῶν εις Δημ. Σχολ. Μικροσπηλιάς "Αρτης, 94) Λύκειον Αἰκατ. Καντάρου 'Αθηνῶν εις Δημ. Σχολ. Καταρράκτου "Αρτης, 95) 24ον Δημ. Σχολ. Περιστερίου 'Αθηνῶν εις σεισμ. Μεγ. Περιστερίου Ζαγορίου, 96) 'Εκπ)ριον Σ. Καρασταμάτη Ταῦρος 'Αθηνῶν εις Δημ. Σχολ. Μικρ. Γοτίστης 'Ιωαννίνων, 97) Σχολή Μ. Τσιλιβάκου "Αγ. Βαρβάρα 'Αθηνῶν εις σεισμοπαθεῖς Πραμάντων 'Ιωαννίνων, 98) Σχολή Α. Μπλιάτου Αἰγάλεω εις Δημ. Σχολ. Πλατανούσης καὶ 'Ανθοχωρίου 'Ιωαννίνων, 99) 1ον Δημ. Σχολ. Π. Φαλήρου εις Δημ. Σχολ. Καταρράκτου "Αρτης, 100) 2ον Δημ. Σχολ. 'Ασπροπύργου 'Αττικῆς εις Δημ. Σχολ. Μικρ. Περιστερίου Ζαγορίου.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(Ἀποστολαὶ εἰδῶν βοήθειας
ἀπ' εὐθείας)

1) Τὸ 76ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν

Ο ΕΛΕΑΖΑΡ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΗΘΛΕΕΜ

(Συνέχεια από τη σελίδα 14)

Ἱεροσόλυμα, δὲν ἔπαινε νὰ τὸν ἀκολουθῇ
σὲ ὕπνῳ καὶ σὲ ζῦπνῳ. Καὶ μιὰν ἀπό-
κείνης τις νύχτης, ποὺ ὁ ὕπνος ἐξεγελά-
στηκε καὶ πῆγε νὰ σφαλῇ γιὰ λίγη
ὥρα τὰ σκοτωμένα βλέφαρά του, τὸν
εἶδε, ναί, τὸν εἶδε νὰ τοῦ χαμογελάῃ
ἀπ' ἀντίκρου του. Καί, σὰν μέσα σ' ὄνειρο,
τὸν ρώτησε ὁ Ἑλεάζαρ: «Γιὰτί ἤρθες,
Κύριε; Γιὰ νὰ σκοταῖσουν;». Κι Ἐκεῖ-
νος, ὁ Κύριος, βόηκε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ
τοῦτο μόνον τὸν λόγο: «Ἦρθα γιὰ νὰ
σώσω τὸν λαὸ τοῦ Ἰσραὴλ!». Ὁ Ἑλεάζαρ
ἀπόμεινε ἀνήμπορος νὰ καταλάβῃ,
πῶς θὰ μπορούσε νὰ σώσῃ μ' ἓναν τέτοιον
παράξενο τρόπο ἓναν ὀλόκαυρο λαόν. Μὰ
δὲν πρόφτασε νὰ ρωτήσῃ τίποτα πλεονέκ-
του, γιὰτί τὴν ἰδίαν στιγμήν τὸ ὄραμα
τοῦ Μεσσία χάθηκε, ἔσβησε ἀπὸ μπρός του.
Τὸ ἄλλο πρωῒ, εἶδε στὸν δρόμον Ρω-
μαίους στρατιῶτες, ποὺ τραβοῦσαν συν-
ταγμένοι κατὰ τὸ κοντινὸ δάσος.
— Ποῦ πάνε; ρώτησε, φοβισμένος, ὁ
Ἑλεάζαρ.

— Πᾶνε νὰ κόψουν ξύλα καὶ νὰ φτιά-
ξουν μ' αὐτὰ ἓνα σταυρὸ γιὰ νὰ σταυρώ-
σουν τὸν Μεσσία . . .

Ἀναρρίγησε πού τ' ἄκουσε ὁ παλιὸς
σοσπάνης τῆς Βηθλεέμ. Περνώντας, συνέ-
χεια, ἀπὸ ἑνα γύφτου ἐργαστήρι, εἶδε
τοὺς γύφτους νὰ χτυπᾶνε μὲ τὰ σφυρία
τοὺς κατὶ μυτερὰ καρφιά πάνω στ' ἄμωνα.
— Γιατὶ τὰ ἐτοιμάζετε τοῦτα τὰ καρ-
φιά; ρώτησε, μὲ τὴν ψυχὴ στὰ χεῖλη, ὁ
Ἰεζεκιῆλ.

— Γὰ νὰ σταυρώσουμε τὸν Βασιλῆα
τῶν Ἰουδαίων! χαχάνισαν ξαδιάντροπα
ἐκεῖνοι.

ἐκείνου.
 "Ἐνίωσε τὰ πόδια του νὰ λυγάνει καὶ
 νὰ κόβωνται ὁ φτωγὸς ἐβδόμηντάρης γέ-
 ροντας. "Αργύρεα, ὁμοῦς, τὰ ἴδια ἐκείνα
 πόδια βρῆκανε τὴ δύναμι νὰ πάρουν τὸν
 ἀνηφορικὸ δρόμο, ποὺ ὠδηγοῦσε στὸν
 λόφο τοῦ Γολγοθᾶ. Καὶ τότε ὁ "Ελεάζαρ
 ξαναίδει, γιὰ τρίτη φορά, τὸ παλιὸ ἐκείνο
 Βρέφος τῆς Βηθλεὲμ, ἄντρα μεστωμένον
 τώρα, μὲ μακριὰ μαλλιά καὶ γένεια,
 καρφωμένον γυμνὸν πάνω σ' ἓναν σταυρό.
 Γύρω του, τὸ πλῆθος ἀλάλαζε καὶ οὐράλαζε
 ἀπὸ μίσης — καὶ ἦταν τὸ ἴδιο ἐκείνο πλῆ-
 θος, ποὺ πρὶν λίγες μέρες τοῦ ἔστρωνε
 μὲ μυρτιές καὶ βέργια τὸν δρόμο, ἀπ' ὅπου
 θὰ περνοῦσε, φέροντας τὸ "Ωσαννὰ ἐν
 ᾧ — Ὑψίστου) στὸ διάβα Του.

Ἐνίκαισε τὸ στήθος του νὰ φουσκῶνῃ ἀπὸ παράφορο θυμὸν, τὴν καρδίαν του νὰ σφυροτυπᾷ ὁ Ἑλέακρος. Κι ἀμέσως γυρῶσε νὰ σπᾷ τὸ φράγμα τοῦ κόσμου, ποὺ τὸν ἔλειπε τὸν δρόμο, γιὰ νὰ πᾶ νὰ προσπῇ στὰ πόδια ἐκείνου τοῦ Σταυροῦ καὶ νὰ γυρέψῃ δακρυρυσμένος

συχώρεισι ἀπὸ τὸν Μεσσία, ποὺ δὲν τὸν εἶχε πιστέψει· καὶ δὲν τὸν εἶχε προσκυνήσει ὅταν τὸν εἶχε πρωτοδεδίξῃ βρέφος στὴ σπηλιὰ τῆς Βηθλεέμ. Δὲν τὰ κατὰφρε, ὁμῶς. Τὸ πλῆθος τὸν ἀναποδογύρισε καὶ τὸν τσαλαπάτησε. Μόνο κάποια στιγμή, ποὺ ὁ Ἐλεάζαρ ἀνύψωσε τὰ μάτια του ὡς τὸ Σταυρό, θάρρεψε πὼς ἡ ματιά του πῆγε ἢ ἀπάντηθηκε μὲ τὴ ματιά τοῦ Ἑσταυρωμένου. Κι Ἐκεῖνος—ὁ Μεσσίας—σὰ νὰ τὸν χαμογέλασε μέσα ἀπὸ τὸν πόνο τὸν καρφιῶν, ποὺ ξέσχιζαν τὴ Θεία σάρκα Του...

— Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν!

Ἡ φωνὴ ἔφτανε ἀπὸ τὸν δρόμο καὶ ἤρθε καὶ κρουδύνει παραξένα στ' αὐτὰ τοῦ γερο - Ἑλεάζαρ. Βρισκόταν ξανά στὸ καλύβι τοῦ καὶ ἐξαπλωμένους στὸ στρώμα του. Ποιὸς τὸν εἶχε κουβαλήσει ὡς ἐκεῖ, τσαλαπατημένον καὶ πληγυμένον ὅπως ἦταν, ἀπὸ τὸν λόρο τοῦ Γολγοθᾶ; ἤμπερ ὁ Ἑλεάζαρ. Ἐκεῖνι πού ἔνιαυθε τώρα, ἦταν ἕνας πόνος σ' ὅλο του τὸ κορμί καὶ μὲ ἀλγοςφυχτὰ στὰ μέσα του. Βρῆκε, ὥστόσο, τὴ δύναμι νὰ σερβηθῇ ὡς τὸ κατώφλι τοῦ καλυβιοῦ του καὶ νὰ ρωτήσῃ, μισανόγοντας τὴν πόρτα, τὸν πρῶτο διαβάτη πού περνοῦσε ἀπὸ μπρὸς του:

— Τί τρέχει; Τί γίνεται;

—'Ανέστη ὁ Κύριος! τοῦ ἀποκρίθηκε
ἐκεῖνος. Τὸν εἶδαν οἱ γυναῖκες, τὸν εἶδαν
οἱ Μαθηταί!

Ξαναγύρισε και ξανάγειρε στο στρώμα του ο παλιός τοσπάνης από την Βηθλεέμ. 'Ο ήλιος περνούσε το φώς του μέσα από τη μισάνοιχτη πόρτα. Καί, ξαφνικά, τὸ χρυσὸ φῶς, ποὺ εἰλουε τὸν τοῖχο ἀντίκτυπο, ἤρθε καὶ φεγγοβόλβησε ἀκόμα πιὸ πολύ, γιὰ νὰ πάρη σιγὰ σιγὰ τὸ σχῆμα καὶ τὴ μορφή 'Εκείνου. Δὲν ἦταν γυμνός, ὅπως ἄπάνω στὸ Σταυρὸ τοῦ, τὰρα ὁ Μεσσίας. Φοροῦσε ἕναν μακρὸν, λευκὸ χιτῶνα καὶ στὸ Θεῖο του πρόσωπο πλαγιώταν ἕνα οὐράνιο χαμόγελο.

— Γιατί ἤρθες, Κύριε; Δὲν τοῦ ἔξερεις πῶς θὰ σὲ σταυρώσουν;

Ἐρῆκε μόνον· ἀνὰ ρωτῆσιν ἔξηνκα. Καί, σὺν μέσῃ τῶν ὀνείρων, τοῦ φάνηκε πῶς ἄκουσε τὸν Μεσσία ἀνὰ τοῦ ἀποκρινέται:

«Πι' αὐτὸ ἤρθα. Γιὰ νὰ σταυρωθῶ καὶ νὰ σώσω τὸν λαό μου, τὸν λαό τοῦ Ἰσραὴλ...».

Καὶ τότε, γιὰ πρώτη φορά, ὕστερα ἀπὸ τριαντατρία χρόνια, ὁ γερο - Ἐλεάζαρ ἔπεσε στὰ πόδια καὶ Τὸν προσκύνησε.

ΑΛΚΗΣ ΤΡΟΠΑΙΑΤΗΣ

(Από το βιβλίο «ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΑΥΡΙΝΟΣ,
ΚΟΥΤΣΕΑΡΟΣ ΤΗΣ ΥΔΡΑΣ» που μόλις
έκυκλοφόρησε).

εἰς Δημ. Σχολ. Ἀθαμανίου Ἀρτης,
 2) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολή Σ. Ἀποστο-
 λοπούλου Καλλιθέας Ἀθηνῶν εἰς
 Δημ. Σχολ. Πουρναροκάστρου Πα-
 τρῶν, 3) Τὸ 26ον Δημ. Σχολ. Πα-
 τρῶν εἰς Δημ. Σχολ. Πουρναροκά-
 στρου Πατρῶν, 4) Τὸ 7ον Δημ.
 Σχολ. Ἀγρινίου εἰς Δημ. Σχολ.
 Καλκιοπούλου Βάλτου, 5) Τὸ 1ον
 Δημ. Σχολ. Παναγιώτου Ἀγρινίου
 εἰς Δημ. Σχολεῖα Ἀνω καὶ Κάτω
 Λαυτιοῦ Ἀγρινίου, 6) Τὸ Γυ-

μνάσιον Σητείας Κρήτης εἰς Δημ.
Σχολεῖα Σκορδύλου, Παρασπορίου,
Μυρσίνης, Σιτάνου, Λαπτήθου καὶ
Κάτω Πισκοπῆς Σητείας. 7) Τὸ
1ον Δημ. Σχολ. Παλ. Ψυχικοῦ
Ἀθηνῶν εἰς Δημ. Σχολ. Σουλοπού-
λου, Σουλίου, Χρηστοβασίλη, Πα-
λληουρῆς, Βαργιάδων Ἰωαννίνων καὶ
Ἀνάβρας Δομοῦ, 8) Τὸ 2ον Δημ.
Σχολ. Κύμης Εὐβοίας 18 δέματα
εἰς πυροπαθῆ οἰογενεῖαν,

(Συνεχίζονται)

ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Απ' έξω μαυροφόροι απειλητικά,
Πικρής σιλαβιάς χειροπιαστό σκοτάδι
Και μέσα στη θαλόχτιστη εσκλησία,
Στην εσκλησία που παίρνει κάθε βράδυ,
την όψη του σχολείου.

Το φοβισμένο φως του καντηλιού,
Τρεμάμενο τα όνειράτα ανάδδει,
Και τύρω τα σιλαβόπουλα μαζεύει...

ΜΕ ΑΥΤΟΥΣ τους στίχους ένας ποιητής μας αρχίζει την περιγραφή του για το «Κρυφό Σχολείο», και τα έμμετρα λόγια του δεν είναι μύθος. 'Επί τέσσαρες αιώνες που έζησε το Γένος κάτω απ' την σκλαβιά των Τούρκων, θρήνος κι όδυμος ήταν ο βίος του. Οι κατακτηταί μας έφοβούντο δυο στοιχεία: Τα γράμματα και το κλέφτικο λημέρι.

Το πρώτο ήταν στο χέρι τους να το εκμηδενίσουν. Και αυτό επέσχιαν αιώνες να το κατορθώσουν, αφού το δεύτερο, το λημέρι, ήταν απιαστό πουλί. Γι' αυτό, κατά τους χρόνους της Σκλαβιάς σχολεία δεν υπήρχαν. Μόνον σχολεία εκκλησιαστικά οι Τούρκοι άφησαν να λειτουργήσουν, ύστερα από χίλια βάσανα, παρακλήσεις των αρχιερέων και του πατριάρχου και δωροδοκίες προς τους ισχυρούς βεζύρηδες και προς αυτόν τον ίδιο το Σουλτάνον. 'Ετσι κατωρθώθη να λειτουργήσουν πρώτα η Μεγάλη του Γένους Σχολή στην Κωνσταντινούπολη και μερικά άλλα σχολεία ακόμη ελειτούργησαν αργότερα με το δικαιολογητικόν ότι σ' αυτά θα εσπούδαζαν μόνον τα ιερά γράμματα και μάλιστα εκείνα από τα παιδιά, που έμελλεν να μπουν στους κόλπους της 'Εκκλησίας. Με το δικαιολογητικόν αυτό, πολύ αργότερα, άρχισαν να πληθαίνουν τα σχολεία, άλλ' αυτό συνέβη κατά τα πρώτα χρόνια του 19ου αιώνας. Και αυτό όχι πάντα φανερά.

Διδάσκαλοι κατ' άρχάς στα σχολεία της σκλαβωμένης χώρας, ήταν κληρικοί. Και τα μαθήματα δεν εγένοντο φανερά, κάτω απ' το φως της ημέρας, για να μην εξερεθίζονται οι Τούρκοι και βρίσκουν άφορμή να επεμβαίνουν και να παρακολουθούν, κρυφά ή φανερά, τη δράσι των δασκάλων. 'Αλλά και άλλο αξιοπρόσεκτο ως σημειωθή ακόμη: 'Εκτός απ' την Κωνσταντινούπολη, όπου ελειτούργουσε, στο Φανάρι, η Μεγάλη του Γένους Σχολή, μέσα στους κόλπους του Οικουμενικού Πατριαρχείου, το όποιον, με δωροδοκίες και διάφορα μέσα είχαν αποκτήσει κάποια σχετική αυτενέργεια, στην έκτασι όμως της άλλης σκλαβωμένης 'Ελληνικής γής, σχολεία φανερά οργανωμένα, δεν ελειτούργησαν σε μεγάλες πόλεις, όπως στη Σμύρνη, Θεσσαλονίκη κι 'Αθήνα, ενώριτερα απ' τα τέλη του 18ου αιώνας. 'Απ' εναντίας υπήρχαν από τότε μερικά σχολεία σε μέρη απόκεντρα, όπως στα χωριά του Πηλίου, στη Ζαγορά, στην 'Ηπειρο και μάλιστα στα νησιά, που ήταν μακριά απ' τα ύποπτα μάτια των τυράννων. 'Αλλά και σ' αυτά τα μέρη η διδασκαλία δεν εγένετο ημέρα μεσημέρι διά τον φόβον των Τούρκων και των φρουρών. Μόνον όταν σουρούπωνε και πυκνό σκοτάδι εκάλυπτε τα πάντα, τα φτωχά 'Ελληνόπουλα ξεκινούσαν για το δάσκαλο. Γι' αυτό κι όλας, φοβισμένα, τα παιδιά παρακαλούσαν κάπου - κάπου να φωτίσει το λαμπρό φεγγάρι και να τα οδηγήσει στο μυστικό τους δρόμο. Και έτσι εξηγείται πως επλάσθη το γνωστό λαϊκό τραγούδι:

Φεγγαράκι μου λαμπρό,
φέγγε μου να περπατώ,
Νά παγαίνω στο σχολείο,
Νά μαθαίνω γράμματα,
του Θεού τα πράγματα.
Και τα λογαριάσματα.

Το τραγούδακι αυτό, που πρέπει να είχε και συνέχεια είναι παλαιότατο. Χρονολογείται από τα τέλη του 17ου αιώνα, ίσως και πρωύτερα. Κατά τα χρόνια εκείνα ή κατάστασις του Γένους ήταν αξιοθρήνητη. 'Ιδού πως εκφράζεται στην άρχη μιάς προσευχής του διά την σκλαβωμένη Χώρα μας ο Φραγκίσκος Σκουφός (1650), που ήταν κληρικός και διδάσκαλος κατά τους χρόνους εκείνους: «Θέλω παρακαλέσει τον έλευθερωτήν του Κόσμου Χριστόν να έλευθερώση μίαν φοράν ακόμη το 'Ελληνικόν Γένος από την δουλείαν των 'Αγαρηνών. Φθάνει, Κριτά δικαιότατε, φθάνει. 'Εως πότε οι τρισάθλιοι 'Ελληνες έχουσι να εύρισκωνται εις τα δεσμά της δουλείας και με υπερήφανον πόδα να τους πατή τον λαιμόν

ο βάρβαρος Τούρκος; 'Εως πότε, γένος τόσον ένδοξον και εύγενικόν ως το 'Ελληνικόν έχει να προσκυνά έναν άθεον τουλουπάνι;» Και συνεχίζει ο Σκουφός να περιγράφη τα φοβερά δεινά του Τουρκικού ζυγού κάτω από τον όποιον οι 'Ελληνες εστέναζαν.

'Εχρειάσθη να περάσουν περισσότερα από 120 χρόνια ώστε να οργανωθή κάπως συστηματικώτερον η Παιδεία του Σκλαβωμένου Γένους. 'Αλλά αυτό έγινε σε πολύ περιωρισμένα όρια και πάντα με το φόβο ότι οι Τούρκοι κάποτε θα έπαιρναν είδησι τί προετοίμαζαν οι Ραγιάδες.

Στο διάστημα αυτό εσυνεχίζετο η διδασκαλία με το Κρυφό Σχολείο. 'Αλλά δεν ήταν πια μόνον οι ιερείς που εχρησίμευαν ως διδάσκαλοι στο Κρυφό Σχολείο. 'Ήσαν και λαϊκοί, που είχαν μορφωθή σε ανώτερες σχολές και Πανεπιστήμια της Εύρώπης, ή στη Ρωσία και στη Μολδοβλαχία. Και όλοι αυτοί, μαζί με τους κληρικούς, άντι να φροντίζουν για τα προσωπικά συμφέροντά τους και να ζούν εύχρηστα και ακίνδυνα σε χώρες ελεύθερες, ήρχοντο στη σκλαβωμένη ελληνική γή, να φωτίσουν το Γένος. Με κίνδυνο της ζωής των συνεκέντρωναν τα 'Ελληνόπουλα σε ύγρα ύπόγεια και

Το «Κρυφό Σχολείο» του 1921

σε τρώγλες μυστικές, και κάτω από το άμυδρο φως της κανδήλας του 'Εσταυρωμένου, έμαθαιναν τα πρώτα γράμματα καί, μαζί με αυτά, τα περασμένα μεγαλεία της 'Ελλάδος. Τέτοιοι ήταν οι μεγάλοι εκείνοι Διδάσκαλοι, που άφιέρωσαν τη ζωή τους ως άποστολοι της 'Εθνικής 'Ιδέας, της 'Ελευθερίας και της 'Αναστάσεως του Γένους. Και σε τέτοιου είδους Κρυφά Σχολεία εφοίτησαν ήρωες, που αργότερα υπήρξαν ο τρόμος των Τούρκων. 'Ενα δημώδες άσμα, που αναφέρεται στον ήρωα Τόσκα, λέγει τα ακόλουθα:

Μικρός ήταν στα γράμματα, μικρός στα πινακίδια
Και τώρα, που μεγάλωσεν, έβγηκε πρώτος κλέφτης!

'Αλλά δεν ήταν μόνον κλέφτες που απ' το Κρυφό Σχολείο είχαν άντλήσει τα πρώτα μαθήματα του ελληνικού πατριωτισμού. 'Ήσαν και άλλοι που αργότερα εχρησίμευσαν ως πρωτοπόροι της 'Αναστάσεως του Γένους όπως ο Ρήγας, ο Ξάνθος, ο Σκουφός και οι άλλοι ιδρυταί της Φιλικής 'Εταιρίας. Τέλος απ' το Κρυφό Σχολείο προήρχοντο οι περισσότεροι από τους 'Αγωνιστάς όπως οι 'Ερολοχίται που έθυσίασθησαν στο Δραγατσάνι, και τόσοι άλλοι γνωστοί και άγνωστοι ήρωες όπως ο Τσοπανάκος, ο Τυρταίος της 'Ελληνικής 'Επανάστασεως. Δεν ήταν λοιπόν οι κλέφτες και άρματοι μόνοι παράγοντες του 'Ιερού 'Αγώνος. 'Ήσαν κυρίως ο 'Ιερός Κλήρος, ή μεγάλη του Χριστού 'Εκκλησία, ή όποια εφύλαγε και ένίσχυσε κατά τους χρόνους της δουλείας την εθνικήν συνείδησιν. Και μαζί με τον ιερόν κλήρον ήταν οι διδάσκαλοι που μέσα στο Κρυφό Σχολείο ήγωνίσθησαν τον ύψηλόν άγώνα και από τας σοφάς και πατριωτικές διδασκα-

(Συνέχεια στη σελίδα 32)

8η ΜΑΪΟΥ

'Υπενθυμίζομεν εις τους πολυτίμους συνεργάτας μας εκπαιδευτικούς ότι πρέπει να εορτασθή και έφέτος με λαμπρότητα ή Διεθνής 'Ημέρα του 'Ερυθρού Σταυρού, ή 8η Μαΐου, επέτειος της γεννήσεως του 'Ιδρυτού του 'Ερυθρού Σταυρού 'Ερρίκου Ντυνάν. Θέμα διά τον έφετεινόν εορτασμόν έπελέγη: «Ο 'Ερυθρός Σταυρός είναι δι' όλους». Τουτό εκφράζει την παγκοσμιότητα της ανθρωπιστικής ταύτης οργανώσεως. Δεν υπάρχει άνθρωπος εις όλον τον κόσμον, ο όποιος εις κάποιαν στιγμήν της ζωής του να μην προσέφερε τας υπηρεσίας του εις τον 'Ερυθρόν Σταυρόν ή να μην εδέχθη την βοήθειάν του.

Έκ των ανά τον κόσμον 109 'Εθνικών 'Ερυθρών όλονεν και μεγαλύτερος αριθμός τούτων συμμετέχει κατ' έτος εις τον πανηγυρικόν εορτασμόν της προς τιμήν του 'Ερρίκου Ντυνάν καθορισθείσης Διεθνούς 'Ημέρας, πράγμα το όποιον μαρτυρεί την σταθερώς αύξανόμενν εκτίμησιν και αναγνώρισιν της υπερόχου αυτής οργανώσεως, της οποίας ή ακτινοβολία φωτίζει και θερμαίνει τον νοΐν και την καρδίαν εκατομμυρίων ανθρώπων.

Κατά τον εορτασμόν καλόν θα ήτο να λάβουν χώραν πράξεις μαρτυρούσαι την έμπρακτον εφαρμογήν των εύγενών 'Ερυθροσταυρικών ίδεωδών (επίδειξις παροχής πρώτων βοηθειών και οίκοι νοσηλείας, προπαγάνδα διά την αίμοδοσίαν, άρωγή εις ένδεεις, εκτέλεσις κοινωνικών έργων κλπ.) άποσταλούν δε εις τα Γραφεία του Ε.Ε.Σ.Ν. φωτογραφίαι σχετικάς προς διαβίβασιν εις τον έν Γενεύη Σύνδεσμον των 'Ερυθρών Σταυρών.

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΗΣ

Ευλογραφία ΣΗΥΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Καθαρώτατον ήλιο έπρομηνοΐσε
της αύγης το δροσάτο ύστερο άστέρ:
σήμερο, καταχνιά, δεν άπερνούσε
τ' ουρανού σε κανένα από τα μέρη
και από 'κει κινημένο άρροφουούσε
τόσο γλυκό στο πρόσωπο τ' αέρι,
που λες και λεί μες της καρδιάς τα φύλλα:
γλυκειά ή ζωή κι ο θάνατος μαυρίλα.
(«Ο ΛΑΜΠΡΟΣ» - άπόσπασμα)

Χριστός ανέστη! Νέοι, γέροι και κόρες,
όλοι, μικροί μεγάλοι, έτοιμαστήτε
μέσα στις εκκλησίες τες διαφωφόρες
με το φως της χαράς συμμαζώχτητε
ανοίξτε άγκαλιές ειοηφούδες
δμπροστά στους 'Αγίους, και φιληθήτε.
Φιληθήτε γλυκά και χείλη με χείλη,
πέστε: Χριστός 'Ανέστη, έχθοι και φίλοι.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΕΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Μαμαλάκη Εύα.
Τριτάτη Χρυσ.
4ον Δημ. Σχολ.
'Ηρακλείου

Τσιρώνης Νικ.
22ον Δημ. Σχολ.
Βόλου

'Αγγελιδάκη Εύα.
Κοκολλάκη 'Ελ.
Δημ. Σχολ. Χάρ-
κα Μονοφαταίου

Κανναΐς Εύστ.
Πράπας Εύστ.
Δημ. Σχολ. Νέου
'Ερινεού Πατρών

Γκουμπού Φωτ.
'Αποστολοπούλου
Καίτη, Τσαλαπα-
τούρου Μαίρη.
Δημ. Σχολ. Νέου
'Ερινεού Πατρών

Κουκοράβας Δημ.
Δημ. Σχολ.
Λιοπράσου
Τριτάτων

'Ανεύρον χρήματα και άντικείμενα και τα παρέδωσαν εις τους δικαιούχους.

ΣΤΟΥΣ ΔΙΕΘΝΙΚΟΥΣ Έρυθροσταυρικούς κύκλους θεωρείται σημαντικό γεγονός ή πρώτη περιφερειακή συνέλευσις αντιπροσώπων των εθνικών οργανώσεων του Έρυθρου Σταυρού όπτιω χωρών της Αμερικής. Η συνέλευσις έγινε στην Γουατεμάλα Σίτυ, πρωτεύουσα της Δημοκρατίας της Γουατεμάλας της Κεντρικής Αμερικής. Αντιπροσωπεύθησαν οι Ηνωμένες Πολιτείες, το Μεξικό, οι Μικρές Δημοκρατίες της Κεντρικής Αμερικής (Κόστα Ρίκα, Σάν Σαλβαδόρ, Νικαράγουα, Γουατεμάλα, Ονδούρα) και ο Παναμάς, με τους προέδρους και το τεχνικό προσωπικό τους, δηλαδή με περισσότερους από 100 απεσταλμένους. Τα γενικά θέματα εξετάσθηκαν στο πλαίσιο του συνεδρίου των προέδρων, ενώ τα ειδικότερα θέματα είχαν υποβληθή στα φροντιστήρια του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος, της Επιτροπής των κυριών εθελοντών, του Σώματος βοήθειας και των νοσοκόμων.

Από το 1963 κ' έδω, στο μέρος αυτό του κόσμου, συγκροτήθηκαν τρεις συνελεύσεις του είδους αυτού, κάτι που επέτρεψε στις επί μέρους εθνικές Έταιρείες να επιτελέσουν αισθητές προόδους σ' όλους τους τομείς της δραστηριότητάς τους.

Η ΑΡΧΗ της συνεργασίας των αμερικανικών έρυθροσταυρικών οργανώσεων έγινε το 1961 στο Σάν Χοσέ της Κόστα Ρίκα. Η παναμερικανική Ένωσις είχε διαλέξει τότε τον γεωγραφικό χώρο της αμερικανικής ηπείρου σε τρία τμήματα δράσεως και είχε διορίσει εντεταλμένον αντιπρόσωπο για την Λατινική Αμερική. Πρώτη φορά τότε, το 1961, οι Πρόεδροι των εθνικών Έταιρειών του Έρυθρου Σταυρού των γειτονικών μικρών χωρών της Κεντρικής Αμερικής συναντήθηκαν για να ανταλλάξουν τις απόψεις τους και να επεξεργασθούν προγράμματα εργασίας. Ένα από τα αποτελέσματα του συνεδρίου εκείνου εστάθηκε η πρώτη συνάντησις των περιφερειακών συναντήσεων βοήθειας (των Alougristes) στην Μανάγκουα (1964) ή δεύτερη έγινε στο Μεξικό το 1967. Και οι δύο έσημειωσαν μεγάλη επιτυχία: διευκρίνισις του προγράμματος της λειτουργίας του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος, συστάσεις για την ένοποιήσι των μεθόδων βοήθειας σε περιπτώσι θεομηριών και ίδρυσις Γραφείων νοσοκόμων στις διάφορες χώρες της περιοχής αυτής.

ΤΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό τις συγκοινωνίες της γης και συντελεί στην αύξησι των ανέσεων της ζωής όταν όμως συμβαίνουν ναυτικά δυστυχήματα και ναυαγούν τα πετρελαιοφόρα φορτηγά, που κάθε χρόνο κατασκευάζονται σε όλοένα μεγαλύτερο εκτόπισμα, τότε το πετρέλαιο καταντάν να γίνεται αληθινή πληγή για το θαλασσινό νερό. Όχι μόνο βρωμίζονται οι άμμουδιές, αλλά σκοτώνονται και τα ψάρια. Όταν το «Τόρρεν Καίνον» ενάναγησε στα ανοιχτά της γαλλικής ακτής της Βρετάνης, χιλιάδες τόννοι πετρέλαιο «μαζόντ» ξεχύθηκαν σ' όλο το μήκος του αιγιαλού της. Αντίκρυ σ' αυτόν τον

κίνδυνο οργανώθηκαν εθελοντικά σώματα για τον καθαρισμό της ακρογιαλιάς και των άμμουδιών από την καταστροφική αυτή «μαύρη παλλοροία», όπως

Τα κορίτσια αυτά των Έρυθροσταυρικών Οργανώσεων Νεότητος της Γαλλίας καθαρίζουν τα βορειοδυτικά γαλλικά ακρογιάλια από το ακάθαρτο πετρέλαιο. Έργασία που απαιτεί ύπομονη και άντοχη. Και όμως τα καλά αυτά κορίτσια την εκτελούν γελιστά και πρόθυμα.

την ωνόμασαν. Στο έργο αυτό του «εθελοντικού στρατού» προσέφεραν μεγάλες υπηρεσίες και νεαροί Έρυθροσταυρίτες.

Ο ΚΑΝΑΔΑΣ υπήρξε πρώτα γαλλική αποικία. Αργότερα, στο διάστημα της πολυετίας αγγλογαλλικής διενέξεως κατακτήθηκε από τους Άγγλους.

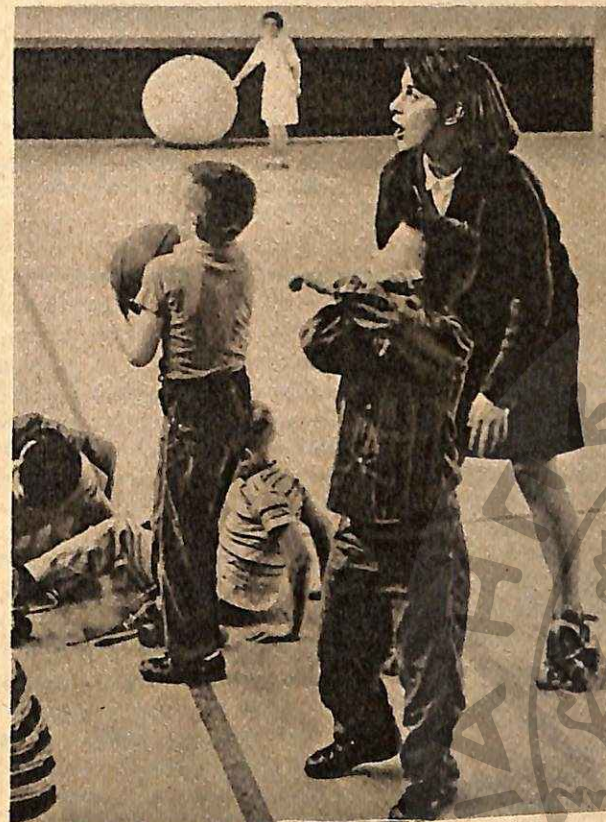

Μέλη Έρυθροσταυρικών Οργανώσεων Νεότητος από διάφορες χώρες της γης συναντήθηκαν στον Καναδά. Η χαριτωμένη αυτή μαύρη χάνει όλη την ψυχραιμία της και σκυρώνει το στόμα εμπρός στον φωτογραφικό φακό.

Σήμερα είναι χώρα ανεξάρτητη πού, ως τόσο, αποτελεί τμήμα της βρετανικής κοινοπολιτείας. Καθώς οι πρώτοι άποικοι εστάθηκαν Γάλλοι και οι δεύτεροι κατακτητάι Άγγλοι, οι δύο αυτές εθνοότητες μοιρά-

ζονται τον πληθυσμό του Καναδά που όλοένα αυξάνει, μια και η απέραντη χώρα διαθέτει ανεξάντλητες πηγές πλούτου. Τελευταία εωρτάσθηκαν τα Έκατόχρονα του Καναδά με την ευκαιρία της Εκθέσεως του 1967. Ο Έρυθρος Σταυρός της Χώρας αυτής απεφάσισε να επισημοποιήση το γεγονός με μεγάλη συγκέντρωσι νέων, τη «Συνάντησι 67». Η πρωτοβουλία και η οργάνωσι της συναντήσεως αυτής ήλκει στα μέλη του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος. Οργανώθηκε φροντιστήριο που συγκέντρωσε 400 νέους προερχομένους από 46 χώρες της γης τα μαθήματα του «κέντρου σπουδών» εκράτησαν μιάν εβδομάδα όμως πρωτίτερα οι νέοι είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά, στα διάφορα φανερώματά τους, τον Καναδά και τους Καναδούς.

ΜΕΛΗ του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος της περιοχής του Μιλγουόκη, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, συνεργάζονται στο έργο της αναπτύξεως 1400 διανοητικά καθυστερημένων παιδιών στην «Νότιον Αποικία» έτσι ονομάζεται η ειδική αυτή

Η Έρυθροσταυρίτισσα αυτή φοιτήτρια συμμερίζεται την προσοχή των παιδιών που περιμένουν να ιδούν πού θα πέση η μπάλλα. Έτσι τα μικρά άσχοιούνται στην παρατηρητικότητα.

σχολή που εδρίσκεται στο Γιούνιον Γκρόουβ της πολιτείας Βισκονσιν. Τα καθυστερημένα αυτά παιδιά τα επισκέπτονται κάθε τόσο φοιτητάι πανεπιστημίων και σπουδαστάι κολλεγίων από το Μιλγουόκη και ασχολούνται γενικά με την ψυχαγωγία τους, όπο-

βοηθώντας έτσι το έργο των επαγγελματιών μελών του διδασκαλικού σώματος της «Νότιας Αποικίας», που δεν έχουν καιρό να αφιερώνονται ειδικά και άτομικά στο κάθε παιδί. Στην αρχή, για να μεταβούν στο Βισκονσιν, οι φοιτητάι βοηθοί ωδήγησαν μόνοι

Η εικόνα αυτή της συγκινητικής στοργής φανερώνει το πόση ανάγκη από αγάπη νοιώθουν τα διανοητικά καθυστερημένα παιδιά του Βισκονσιν. Ο φοιτητής αυτός είναι εξίσου εύτυχισμένος όσο και ο μικρός προστατευόμενός του, που απολαμβάνει τη στοργή του.

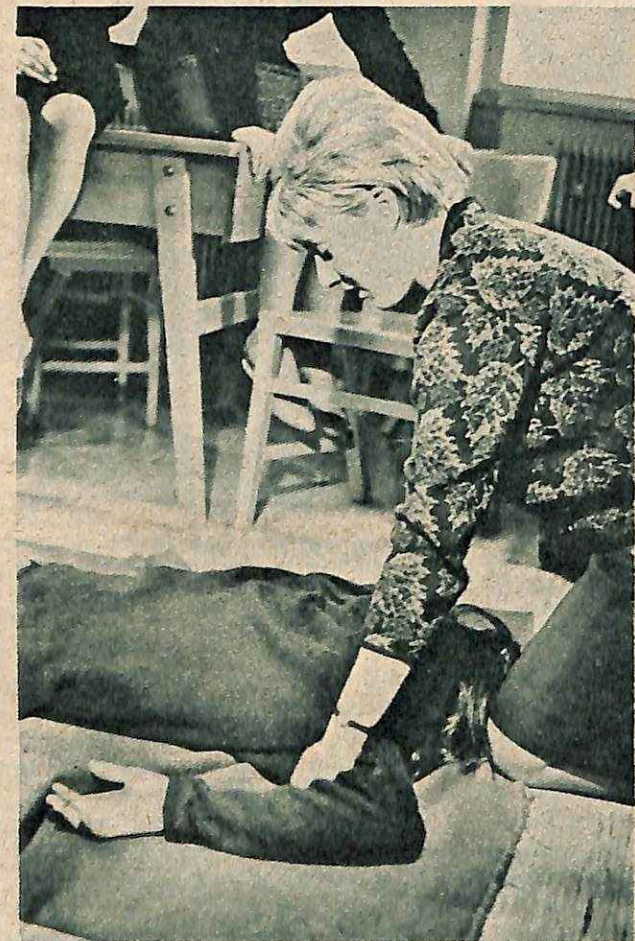
τα αυτοκίνητα που θα τους μετέφεραν στη «Νότια Αποικία». Όταν είδε την επιτυχία της βοήθειας που προσέφεραν αυτοί οι νέοι του Έρυθρου Σταυρού, η Λέσχη των Γονέων, θέλοντας να ενισχύση το έργο τους, εφρόντισε να ένοικιασθούν δύο λεωφορεία αυτοκίνητα κάθε εβδομάδα για την εκτέλεσι του καλοκαιρινού προγράμματος του 1967. «Συνήθως το Σάββατο εκαθόμουν και δεν έκανα τίποτε. Έδω, νοιώθω πως κάνω κάτι που αξίζει τον κόπο», είπε ένα από τα κορίτσια του Έρυθρου Σταυρού. Όχι μόνο τους μαθαίνουν να στέκονται και να τρέχουν επάνω στα τροχοπέδιλα οι φοιτητάι αυτοί, αλλά και οι φοιτητρίες εκτελούν έργο κομμωτρίας για να δημοφροχτηνίσουν τα κοριτσάκια του σχολείου καθυστερημένων της «Νότιας Αποικίας», καθώς μās δείχνει μια από τις εικόνες.

Η εθελοντική αυτή εργασία των νέων σπουδαστών και φοιτητριών στις Ηνωμένες Πολιτείες στη-

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ρίζεται στα αίτήματα που είχε διατυπώσει ο μεγάλος φιλόσοφος Άλφρεντ Σβάιτσερ, που αφιέρωσε σχεδόν όλη του τη ζωή στην περιθαλψή και θεραπεία των ψυχασθενών της Αφρικής: «Κάθε άνθρωπος πρέπει να φροντίζεται κατά τον ιδιόμορτο τρόπο να εξυγιανθεί όσο γίνεται περισσότερο τον εαυτό του και να πραγματοποιήσει την αληθινή του αξία. Πρέπει να αφιερώνετε μέρος του ελεύθερου χρόνου σας στον συνάνθρωπό σας. Όσο μικρό και αν είναι αυτό που θα πράξετε, κάνετε κάτι για εκείνους που έχουν ανάγκη της βοήθειας του πλησίον τους, κάτι που η αμοιβή του είναι μόνο το προνόμιο της πράξεως αυτής καθαυτής».

Σ' ΕΝΑ από τα πρόσφατα τεύχη των «Φύλλων Έργασίας για Έκπαιδευτές», του περιοδικού που εκδίδει ο «Αυστριακός Έρυθρός Σταυρός Νεότητας».

Η πρώτη βοήθεια είναι αποφασιστική! Μαθήτριες της επαγγελματικής σχολής του Λίντς της Αυστρίας, μέλη του Α.Ε.Σ. Νεότητας, εξασκούνται σε διάφορες μεθόδους της τεχνικής αναπνοής.

και κάτω από το σύνθημα του Λεονάρδο ντ ντ Βίντσι, του μεγάλου Ιταλού καλλιτέχνη και ανθρώπου: «Όποιος δεν τιμά τη ζωή, δεν είναι άξιος να ζήσει».

δημοσιεύονται ενδιαφέρουσες φωτογραφίες. Οι εικόνες αυτές δείχνουν την πολυμέρεια της δράσεως του Ε.Σ.Ν. της μικρής μεσοευρωπαϊκής χώρας, όπου η κοινωνική πρόνοια ευρίσκεται σε υψηλό επίπεδο. Από από τις εικόνες αυτές δημοσιεύουμε εδώ.

Κατά το τέλος του περασμένου χρόνου έγινε στο Αϊζενστατ της Αυστρίας η τεσσαρακοστή συνέλευση του Αυστριακού Έρυθρου Σταυρού Νεότητας. Η

Ενδιαφέρουσα φωτογραφία από τις σεισμόπληκτες περιοχές της Τουρκίας, στα βόρεια της Μικράς Ασίας, όταν φθάνουν εκεί τα είδη βοήθειας.

συνέλευση αυτή χαρακτηρίσθη «Ομοσπονδιακή», επειδή αντιπροσωπεύθηκαν από αυτή έρυθροσταυρικές οργανώσεις Νεότητας από όλα τα κράτη που αποτελούν την Αυστριακή Ομοσπονδία. Οι επί μέρους προϊστάμενοι και οι ομοσπονδιακοί εισηγητές για τις ανώτερες σχολές, τις επαγγελματικές σχολές και το κολύμβημα σωτηρίας από πνιγμό, εκπαιδεύσαν τους συνέδρους επάνω στην εργασία που έγινε κατά την περσινή σχολική χρονιά. Σημειώνουμε από την εργασία αυτή την εξαιρετική καταβολή των Έρυθροσταυριτών νέων της «πολιτείας» Μπούργκενλαντ, που παροστάθηκαν τους πλημυροπαθείς πληθυσμούς της «πολιτείας» της Καρινθίας που συνορεύει με τη Γιουγκοσλαβία. Η «πολιτεία» Άνω Αυστρία που μόνη της πρόσφερε για τους πλημυροπαθείς κάπου 550 χιλιάδες δραχμές, κατάφερε να συγκροτήσει για τον σκοπό αυτό και εξωσχολική ομάδα. Στην περιοχή του ανατολικού Τυρόλου έμοιράστηκαν σε παιδιά πλημυροπαθών για άτακτες τους περισσότερο από ένα εκατομμύριο αυστριακά σελίνια. Οι νέοι του κράτους Φόραρλμπεργκ επίσης εργάστηκαν με ζήλο οι μαθήτριες μιας σχολής μέσης εκπαίδευσής είχαν την πρωτοβουλία ιδιαίτερης βοήθειας και έρραψαν διακόσια φορέματα κ.ο.κ.

Τονίζεται ότι στη Βιέννη ο Έρ. Στ. Νεότητας κατόρθωσε να προκαλέσει το ενδιαφέρον των σπουδαστών των Πολυτεχνείων, κάτι που θα συμβάλει ιδιαίτερα στην τόνωση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας μέσα στον τομέα της έρυθροσταυρικής εργασίας.

Οι Έλληνες Έκπαιδευτικοί Έρυθροσταυρίται μαθηταί με συγκινητική πάντοτε προθυμία εξεδήλωσαν την αλληλεγγύη των προς τα θύματα των θεομηνιών.

Οι τελευταίοι σεισμοί των νήσων Άγ. Εύστρατιου και Λήμνου έδωσαν άφορμήν εις αυτούς να αποδείξουν ακόμη μίαν φοράν εμπράκτως προς τους σεισμόπληκτους, την στοργήν και την προσήλωσιν των εις τα Έρυθροσταυρικά ιδεώδη.

Είμεθα βέβαιοι ότι κατά τας έγγιζούσας εορτάς του Πάσχα θα ένθυμηθούν οι Έρυθροσταυρίται μας ότι υπάρχουν, εις πολλά χωρία ειδικών περιοχών της Πατρίδος μας, συνάδελφοί των, οι όποιοι ζούν με στερήσεις. Άς έλθουν κατά το μέτρον των δυνάμεών των προς αυτούς άρωγοί.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Πολλά είναι τα θύματα κυρίως μεταξύ των παιδιών, τα όποια από άγνοια του σοβαρότατου κινδύνου περιεργάζονται εγκαταλειμμένα πολεμοφόδια (χειροβομβίδες, νάρκες κλπ.) Γι' αυτό τονίζομεν και πάλιν ότι δεν πρέπει να περιεργάζονται τέτοια αντικείμενα, ούτε ν' αφήνουν άλλους να τα πλησιάζουν, αλλά μόλις τ' αντικρύξουν να ειδοποιούν άμέσως την πλησιέστεράν άστυνομικήν ή στρατιωτικήν Αρχήν.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Εις το τεύχος Μαρτίου, σελ. 20 (Απονομαί Βραβείων) άνεγράφη ότι μεταξύ των Σχολείων που έκρίθησαν άξια Έπαύνου περιλαμβάνονται: α) το Σχ. Καλαμαύρας Καλαμπάκας (άρθ. 45) αντί του Σχ. Καλαμαύρας Έρεαπέτρας και β') το Σχ. Καλοφωρίου (άρθ. 48) αντί του Σχ. Καλοχωρίου. Επίσης ότι μεταξύ εκείνων που έκρίθησαν άξια Ιδιαίτερας μνείας το Σχ. Αιγείας (άρθ. 52) αντί του Σχ. Αιγείας.

Εοῦ σκύλον ἡ οὐρά

Έχω άκούσει χίλια λόγια χαρωπά λυπητερά, μα ποτέ, καμμιά φορά, δέ μιλήσανε τά λόγια σαν του σκύλου την ούρά.

★

Άνταμώθηκαν άνθρωποι κι έχουν κλάψει από χαρά, μα κανείς, καμμιά φορά, ακαλωσόρισες δεν είπε σαν του σκύλου την ούρά.

★

Και σε φίλους και σε ξένους έχω δώσει τη χαρά. Με ξεχάσαν μια φορά... Μα πιστός μου μένει ο σκύλος και σαλεύει την ούρά.

ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Δώρο πασχалиνό για παιδιά και μεγάλους

εύπρόσδεκτο και προσιτό μαζί, χάρη στους εξαιρετικά εύνοϊκούς οικονομικούς όρους του Πάσχα, θα είναι μία έγγραφη στη Σχολή Α.Β.С. Σχεδίου - Ζωγραφικής, για μία σπουδή σύντομη, πρόσχαρη, άποδοτική, που θα είναι πηγή χαράς για όλη σας τη ζωή, αλλά που θα σας δώσει κι ένα πολύτιμο εφόδιο. Η σπουδή σας θα γίνει στο σπίτι σας, όπου και αν μένετε, ακριβώς όπως γίνεται η σπουδή των μαθητών της Κεντρικής μας Σχολής Α.Β.С του Παρισιού. Με την έγγραφή σας θα σας προσφερθώ δωρεάν κι ένα κομψό και πρακτικό βαλίσάκι με σύνεργα και υλικά σχεδίου ζωγραφικής, που όχι μόνο θα σας δώσει μεγάλη χαρά, σαν επί πλέον δώρο, αλλά και θα σας εξυπηρετήσει πολύ στη σπουδή σας.

Προσωπογραφικό ακίτσο, πλατιά εκτελεσμένο από τη νεαρή μαθήτριά μας Τ. Ζαχαριάδου (Θεομήνη) και όρατα δοσμένη κίνηση του ραψίματος, από τον μαθητή μας Γ. Στράδη (Άθηναι).

ΣΤΗΝΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΥΧΟΣ ΔΩΡΕΑΝ

Σχολήν Α.Β.С.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 628-904

ΣΧΕΔΙΟΥ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 10 (134)

στέλνοντάς μας, συμπληρωμένο, το παραπλεύρως δελτίο. Άν ενδιαφέρεστε για έγγραφη παιδίο, σημειώστε και την ηλικία του.

Παρακαλώ στείλτε μου δωρεάν και χωρίς όποιοδήποτε, το Αναλυτικό σας Τεύχος. Ένδιαφέρομαι για μεγάλον — για παιδί... έτών (υπογραμμίσατε, ότι σας άφορα) και έσωκλείω όρχ. 3 σε γραμματόσημο για έξοδα άποστολής κλπ.

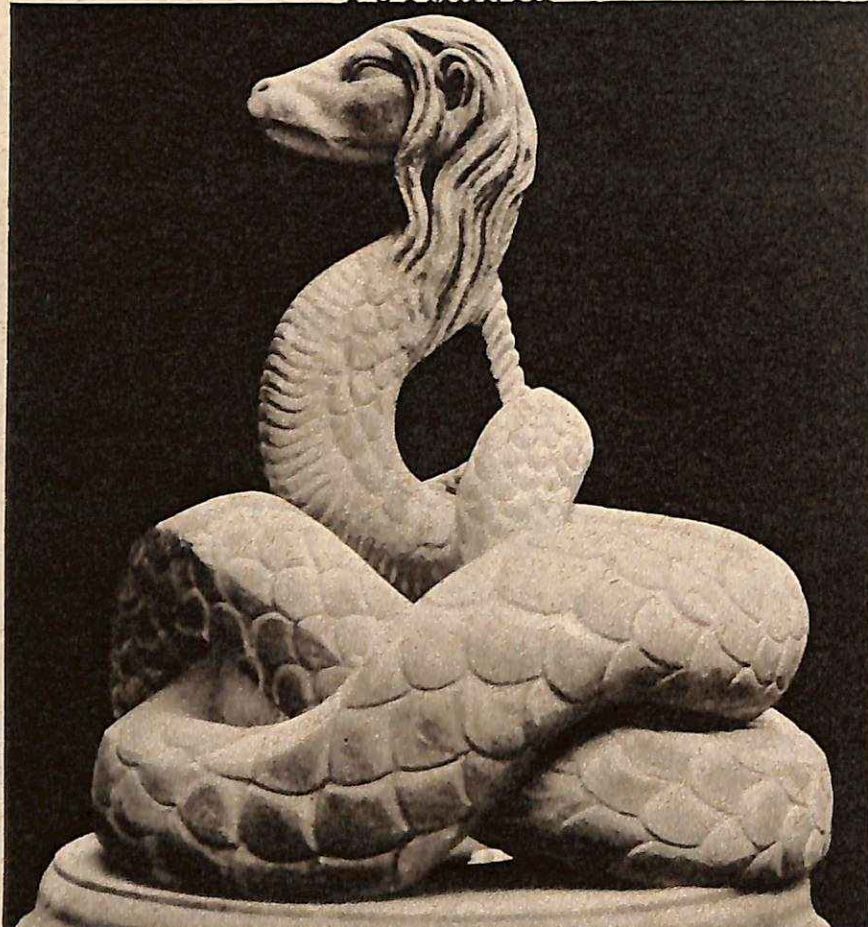
ΟΝΟΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ Η ΑΣΧΟΛΙΑ

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

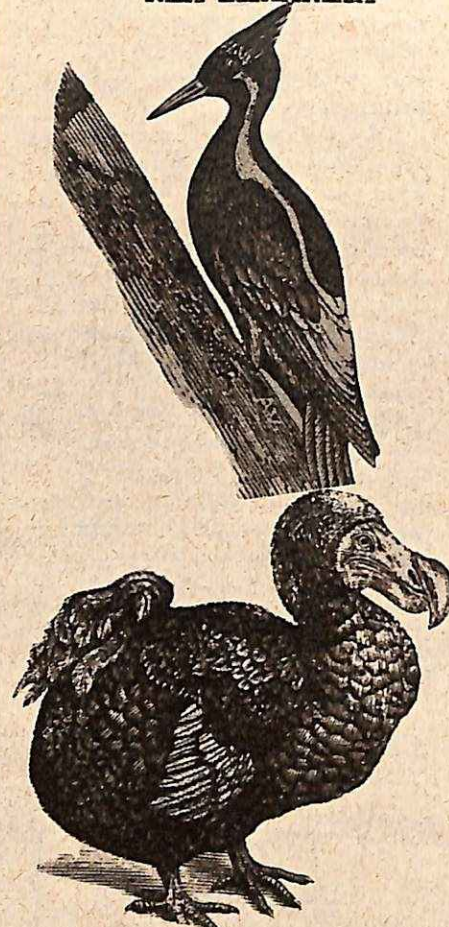
Κατά την επέκτασι μιάς σιδηροδρομικής γραμμής εύρεθη τυχαία τὸ μαρμάρινο αὐτὸ καλλιτέχνημα τοῦ 2ου μ. Χ. αἰῶνος. Τὸ περίεργο ἑρπετὸ στολίζει τὴν Μουσείον τῆς Κωνσταντίας

ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑ

Ἀπὸ τὸ Κουκλοθέατρο, πὺν ξετρελλαίνει τὰ παιδιὰ

ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ

Δυὸ εἶδη πουλιῶν ἀπ' αὐτὰ πὺν σιγὰ - σιγὰ ἐξαφανίζονται

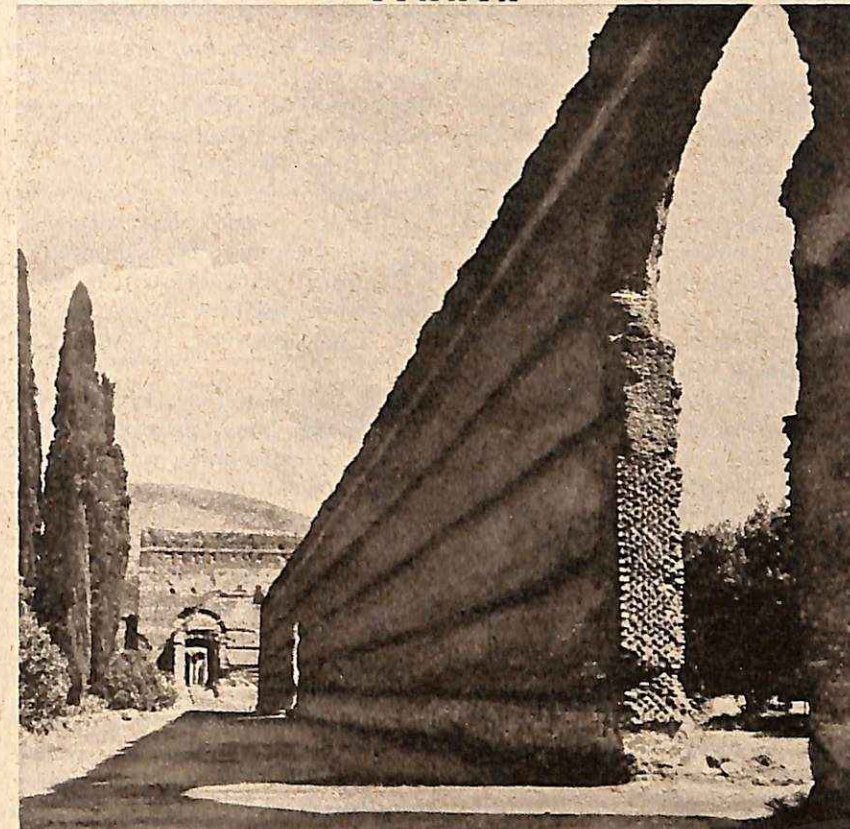
ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Τύπος Οὐγγρου τσοπάνου

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΙΤΑΛΙΑ

Στὸ Τίβολι, 25 χιλίωμ. ἐξω ἀπὸ τὴν Ρώμην, ὁ αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς, σκοπεύοντας νὰ περάσῃ ἐκεῖ τὰ τελευταῖα τοῦ χρόνιου, ἀνέθεσε σὲ μιὰ στρατιὰ καλλιτεχνῶν (ἀρχιτεκτόνων καὶ γλυπτῶν) νὰ τοῦ χτίσουν μνημεῖα παρόμοια μ' ἐκεῖνα πὺν εἶχε θαυμάσει στὶς περιοδεῖες τοῦ. Στὴν εἰκόνα ἕνας τοῖχος 9 μ. ὕψους ὠραιότατα διακοσμημένος, πὺν ἐπροστάτευε τὸν αὐτοκράτορα, ὅταν ἔκανε τοὺς περιπάτους τοῦ, ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ τὴν βροχή.

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΤΕ;

Εἶναι τὸ Παρίσι σὲ μικροσκοπικὴ «μακέττα», πὺν ἔχει κατασκευάσει ἕνας εἰδικὸς τεχνίτης.

ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ

Ἀθλητικὲς ἀσκήσεις.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Στάμνες καὶ ἄλλα οἰκισιὰ σκεύη, δείγματα βραζιλιανῆς λαϊκῆς τέχνης.

(Οἱ φωτογραφίες ἐλήφθησαν ἀπὸ διάφορα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ «Ὁ Ταχυδρόμος»)

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΤΟ ΧΩΡΙΟΥΔΑΚΙ

Πάντα αγαπούσα το χωριό, την έ-
ξοχή,

κι όλο ποδοῦσα
μέσ στη γαλήνη, μέσα στη σιωπή
πάντα νά ζούσα.

Νά ζούσα σ' ένα σπίτι με μι' αῦλή,
πὸν ένα πλατάνι ίσκιό νά ρίχνη. Νά-
Γχη βρύσι

με γάργαρο νερό, κρύο πολύ,
πὸν νά μὴ λήη ποτὲ νά σταματήσῃ.
Τὸ τζάκι τοῦ σπιτιοῦ πάντ' ἀναμμένο
νάν' τὸ χειμῶνα, νάν' κ' ἡ πόρτα
του ἀνοιχτή,

κ' ένα ζεστό κρεβάτι νάν' στρωμένο
τὸν κουρασμένο τὸ διαβάτη νά δεχτή.
ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΑΛΛΗΣ
Μαθητὴς Ε' Δημοτικοῦ Σχολείου
«Χρυσόστομος Σμύρνης»

*

ΚΕΡΚΥΡΑ,

ἡ νεράιδα τοῦ Ἰονίου

Ἄν σᾶς μείνῃ κάποτε καιρὸς καὶ
μπορεῖτε κάπου νά πάτε γιὰ νά χα-
ρῆτε, νά διασκεδάσετε ἢ νά ὀνειρο-
πολήσετε, μὴν ξεχνάτε νά σημειώσε-
τε στὸ καρνέ σας καὶ τὴν Κέρκυρα.
Εἶναι ἓνα νησί πὸν κανένα ἄλλο δὲν
τὸ ξεπερνᾷ σὲ φυσικὲς καλλονές, σὲ
ἀνέσεις, σὲ ἀτμόσφαιρα, σὲ παρά-
δοσι, σὲ συνέχεια ζωῆς. Ὁμορφι-
ἀνοιχτόκαρδη καὶ διαρκῶς λουλου-
δισμένη εἶναι ἡ Κέρκυρα, ξέχειλη
σὲ φυσικὲς ὁμορφίες, ἀπὸ θαυμά-
σιες ἀμμουδιές. Σὲ κάθε στιγμὴ σοῦ
θυμίζει τὴ λαγυμένη Ἀνατολή.

Ἡ Κέρκυρα πνίγεται μέσα στὴν
πρασινάδα, μὴ πρᾶσινα ἀπέραν-
τη, πὸν τυλίγει τοὺς λόφους, τοὺς
κάμπους, τὰ βραχάκια, τὶς ρεματιές
καὶ ξεχύνεται ὡς τὸν κόρφο τῆς γα-
λάζιας θάλασσας.

Ἡ Κέρκυρα εἶναι μὴ ἀπὸ τὶς
πόλεις πὸν ἔχουν δική τους ἀτμό-
σφαιρα καὶ πολιτισμό. Σὲ κατακτᾷ
μόλις πατήσης τὸ πόδι σου στὴν προ-
κυμαία τῆς. Ὅταν περιφέρεσθε
στοὺς δρόμους καὶ στὶς λεωφόρους
τησὲς τὶς θαυμάσιες δεντροστοιχίες,
τὶς μικρὲς μεσαιωνικὲς πλατεῖες καὶ
νά μὴν ξέρετε τίποτε ἀπὸ τὴν ἱστο-
ρία τῆς καταλαβαίνετε ὅτι ἀπὸ κεῖ
πέρασαν ὅλοι οἱ μεγάλοι πολιτισμοὶ
τῆς Εὐρώπης.

Ἄς δοῦμε τώρα καὶ τὸ ὑπαιθρο,
ἀρχίζοντας ἀπὸ τοποθεσίας καὶ πα-

λάτια. Τὸ κάστρο, τὸ μουράγιο, τὸ
Ποντικονήσι, τὸν Πέλεκα... Τὸ κα-
θένα καὶ μὴ ζωγραφιά, ὅλα μαζί ἀ-
πὸ μὴ πινελιά σ' ἓνα ἀσύγκριτο ζω-
γραφικὸ πλάνο. Ἡ φύσι διαμορφώ-
νει ψυχὰ τὸν ἄνθρωπο. Κοιτᾷς τὰ
ἀπέναντι ἀπέναντι γυμνά καὶ ἄγρια
ἡπειρωτικὰ βουνὰ καὶ τὴν ψυχὴ σου
κατακλύζει ἀμέσως τὸ ἡρωϊκὸ στοι-
χεῖο.

Φεύγεις ἀπὸ τὴν πόλι τῆς Κερκύ-
ρας, μπαίνεις στὸ πέλαγος τῆς πρᾶ-
σινης γῆς. Θρασομανοῦν παντοῦ τὰ
δέντρα καὶ τὰ φυτὰ. Κεντοῦν τοὺς
λόφους καὶ τὶς πλαγιές οἱ κίτρινες
καὶ λευκὲς ἀνεμώνες καὶ τὰ σπάρτα
ἀπλώνουν τεράστια μπουκέτα σὲ κά-
θε γωνιά. Ὅπου καὶ νά πᾶς ὅπου
καὶ ἂν σταθῇς ἡ ἀνέκφραστη ὁμορ-
φία τῆς φύσεως σὲ περιτριγυρίζει.
Κάθε τοποθεσία καὶ ἓνας πίνακας,
μὴ καινούργια σκηνογραφία, ἓνα
νέο ὄραμα. Ποιὸς μπορεῖ νά ξεχάσῃ
τὴ μοναδικὴ ὁμορφία τῆς Παλαιο-
καστρίτσας ἢ ἓνα θεῖο ἡλιοβασιλεμα
ἀπὸ τὸν Πέλεκα; Αὐτὴ εἶναι ἡ Κέρ-
κυρα. Ὅποιος τὴν ἔχει ἐπισκεφθῇ
μένει μετὰ τὴν λατρία τῆς ἐπιστρο-
φῆς καὶ ὅποιος δὲν τὴν ἐπισκέφθη-
κε μετὰ τὸν καιρὸ τῆς ἀναμονῆς.

ΛΙΑΤ ΚΙΤΣΟΠΑΝΟΥ

Ἐρυθροσταυρίτισσα—Ἀγρίνιον

*

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Τὸ ἐφετεῖν ἡμερολόγιό τῆς Ἐ-
θνικῆς Τραπεζῆς, εἶναι ἓνα λεύκωμα
ἀφιερωμένο στὴν Ἐπανάστασι τοῦ
1821.

Εἶναι ὁμολογουμένως μὴ προσ-
φορὰ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Ἰδρύματος
ὅπου ἐμφανίζονται οἱ ἐξαιρετικὲς
μορφὲς ἡρώων τῆς Ἑλληνικῆς Πα-
ληγενεσίας. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα
πῆρε τὶς εἰκόνες τοῦ ἡμερολογίου
τούτου, ἀπὸ τ' ἀντίγραφα τῆς σει-
ρᾶς πὸν φιλοτέχνησε ὁ Γερμανὸς ζω-
γράφος Φὸν Ἐς (1792—1871)
διὰ λογαριασμὸν τοῦ φιλέλληνα βα-
σιλέα τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου
τοῦ Α', πατέρα τοῦ βασιλέως Ὁθω-
να. Τὰ ἀντίγραφα αὐτὰ φυλάσσον-
ται εἰς τὴν πινακοθήκην τῆς Τραπε-
ζης.

Ἄς ρίξωμε μὴ γρήγορη ματιὰ
εἰς τὶς ἱστορικὲς αὐτὲς παραστάσεις
τοῦ ἐν λόγῳ ἡμερολογίου.

Εἰς τὸν Ἰανουάριον βλέπουμε τὸν
βάρδο τῆς ἐλευθερίας ποιητὴν καὶ
ἀγωνιστὴν τῆς Ἑλλάδος Ρήγα Φε-
ραῖο, νά κρατῇ μουσικὸν ὄργανον.

Ὁ μῆνας Φεβρουάριος: Ἐδῶ εἰ-
κονίζεται ὁ στρατηγὸς ἐπαναστάτης
Ἱερολοχίτης Ἀλέξανδρος Ὑψηλάν-
της εἰς στάσιν ἐθνικῆς ἐξάρσεως.

Μάρτιος: Ἐμφανίζονται οἱ Ἱερο-
λοχίται νά πέφτουν μαχόμενοι διὰ
τὴν Ἑλευθερίαν εἰς τὸ Δραγατσά-
νιον.

Εἰς τὸν Ἀπρίλιον ἀντικρύζουμε
τὸν ὀπλαρχηγὸν Γεωργάκη Ὀλύμ-
πιον νά ἀνατινάζεται μαζί με τοὺς
ἄνδρες του εἰς τὴν μονὴν τοῦ Σέκου.

Εἰς τὴν σελίδα τοῦ μηνὸς Μαΐου,
εἰκονίζεται ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρῶ-
νης, μὴ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες μορ-
φές τοῦ 21: Ὁ Ἐἶρος τοῦ Μοριά
παρακολουθεῖ χαρὸ ἀγωνιστῶν.

Ἰούνιος: Ἰδοὺ ὁ Ναύαρχος Μια-
οῦλης πάνω στὴν ναυαρχίδα του.

Ἰούλιος: Μὴ μάχη πὸν δίνει ὁ
Δημήτριος Ὑψηλάντης.

Αὐγουστος: Ὁ θάνατος τοῦ ἡ-
ρώος τοῦ Σουλίου Μάρκου Μπότσα-
ρη, δταν τὸ βόλι τοῦ ἐχθροῦ τεμα-
τίζει τὴν ἐνδοξὴ ζωὴ του.

Εἰς τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον Ὀ-
κτώβριον, Νοέμβριον καὶ Δεκέμ-
βριον ἀντικρύζουμε σὲ διάφορες πα-
ραστάσεις καὶ ἄλλους θρυλικὸς ἀ-
γωνιστὰς τοῦ μεγάλου ξεσηκωμοῦ
τοῦ Γένους, σὴν τὸν μπουρλοτιέρη
Κανάρη, τὸν Ἀναγνωσταρᾶ, τὴν
Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα καὶ τὸν
«γιὸ τῆς καλογριάς» Γεώργιο Κα-
ραϊσκάκη!

Ἔτσι, ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα, βλέ-
ποντας τὸ ἡμερολόγιον αὐτὸ τῆς Ἐ-
θνικῆς Τραπεζῆς τοῦ ἔτους 1968,
δύνανται νά λάβουν ἓνα ἐθνικὸ καὶ
ὕψηλὸ δίδαγμα πατριωτισμοῦ καὶ
αὐτοθυσίας.

ΠΑΡΙΣ Δ. ΛΙΑΤΣΟΣ

Μαθητὴς ΣΤ' Τάξεως

10ου Δημ. Σχολείου Νικαίας

*

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΚΙ ΑΝ ΜΑΡΑΘΗ...

Ἐπάρχουν περιπτώσεις στὴν ζω-
ὴν τοῦ ἀνθρώπου πὸν ἀπὸ τὴν κα-
λὴ ἀνατροφή καὶ διαγωγή ἐνὸς ἀ-
τόμου, ἢ γενικὰ τὴν καλὴ στάσι,
μποροῦν νά προκύψουν πολὺ δυσά-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 31)

ΔΙΚΑΙΑ ΟΦΕΙΛΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 8)

καλύτερους: μὴ καὶ σήμερα πάλι
ποῖς μεσουρανεῖ;» — ἐπιλέγει με
ἐλκρινεῖαν ὁ ὁμότεχνος Χόρν. Τὴν
«Στέλλαν Βιολάντη» θὰ τραγουδήσῃ
ὁ Κωστὴς Παλαμᾶς καὶ εἰς τὴν
«Φωτεινὴν Σάντη» θὰ ἀφιερῶσῃ
λαξευτοὺς ἐπίσης στίχους ὁ Ἀρι-
στομένης Προβελέγγιος. Καὶ ὁ ἀεί-
μηστος συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ
μας Σπύρος Μελάς, τοῦ ὁποῖου
συμπληρῶνται δύο ἔτη ἀπὸ τοῦ
θανάτου, θὰ χαρακτηρίσῃ τὸν Ξενο-
πουλον ὡς τὸν πολυμορφότερον συγ-
γραφέα τῆς ἐποχῆς, τὸν ἐργατικώ-
τερον καὶ παραγωγικώτερον. Καὶ
εἰς κομψὸν ποίημα ὁ Νικόλαος ὁ
Ποριώτης βλέπει τὸν Ξενοπουλον
«νὰ ἀνηφορίζῃ», νέος πάντοτε, τὸν
Ἑλικῶνα!

Ὁ Ξενοπουλος εἶναι ὁ ἐθνικὸς
συγγραφεύς. Ὅχι μόνον διότι εἶδε
τὸ ἀνθρώπινον εἰς τὴν ἑλληνικὴν
ψυχὴν καὶ μετουσίωσεν αὐτὸ με
δεξιότητι, ἀλλὰ καὶ διότι — ὅπως
ἐυστόχως παρατήρησεν ὁ μακαρίτης
διδάσκαλός μου Σίμος Μενάδης —
«ἀνεδημιούργησε τὴν Ἀττικὴν κα-
μωδιὰν τοῦ Φιλήμονος καὶ τοῦ Με-
νάνδρου». Εἰς τὸν ἐθνικὸν τοῦτον
συγγραφέα, τὸν Ὀλυμπιονίκην τῆς
ἑλληνικῆς λογοτεχνίας, τὸν πέντα-
θλον τοῦ ἑλληνικοῦ θεατρικοῦ λόγου,
τὸ Ἑλληνικὸν Θέατρον ῥίπτει με
συνκίνησιν καὶ εὐγνωμοσύνην τὰς
χοάς. Καὶ ἀπειθῶναι τὴν προγονικὴν
ἐπιτάφιον εὐχὴν: «Ἡρώς χρηστὴ
χαῖρε».

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΚΙ ΑΝ ΜΑΡΑΘΗ...

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 30)

ρεστα, ἢ εὐχάριστα ἀποτελέσματα
στὴν πρόδὸ τοῦ.

Τὸ νά ἔχῃ κανεὶς καλὴ ἀνατροφή,
νά εἶναι εὐγενής, νά εἶναι ἀντικεί-
μενον προσοχῆς ἀπὸ τοὺς ἄλλους
ἀνθρώπους, τὸ νά τὸν συζητοῦν οἱ
ἄλλοι γιὰ τὰ καλὰ του γνωρίσματα,
εἶναι ἓνα μεγάλο καὶ ἀκριβὸ ὄπλο
γιὰ τὴν ζωὴ του.

Ἐπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι
ἦσαν πλούσιοι. Μεγάλωσαν με πολ-
λὲς ἀνέσεις καὶ εἶχαν πλούσια μέσα,
εἶχαν καλλιεργημένη εὐγένεια, ἀν-
θρωπισμὸ, τρόπους. Ἀργότερα ὁ-
μως ἤλθαν κακοὶ χρόνοι. Ἐχασαν
τὰ πλούτη, πούλησαν ἀπὸ ἀτυχία
ὅ,τι εἶχαν καὶ ζοῦσαν με πολλὰς
ἐλλείψεις καὶ δοκιμασίες. Ὅμως
ἐνῶ ἔχασαν τὴν καλὴν ζωὴ, δὲν
ἔχασαν τὴν εὐγένεια, τὴν καλὴν σὺν-
ήθειαν.

ΓΕΡΟΝΤΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Ἀντίγραφο
ΝΙΤΣΑ Χ.

Δημ. Σχολ. Ὑδρας

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ-ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1) Παγώνι

(καθ.) — Ἀνεξάρτητο κράτος τῆς
Ἰνδοκίνας. 2) Χαλινάρι (καθ.) —
Μακρὸν σχοινὶ διὰ τὴν σύλληψιν
ζώων. 3) 21 — Ὁ πόθος κάθε ἀρ-
ρώστου — Δύο σύμφωνα εἰς τὴν
σειράν. 4) Ἐπαναλαμβάνεται εἰς τὸ
ξεπούλημα (ἀνορθ.) — Ἰδρυμα Κοι-
νωνικῶν Ἀσφαλίσεων. 5) Εἶχε βα-
σιλέα τὸν Αἰτήτη — Παράγγελμα.
6) Ἐσώθη ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν —
Κατοικίδιον ζώον. 7) Ἑλληνικὴ
νῆσος (δοτ.) — Τὰ 3)7 τοῦ πίνα-
κος. 8) Προσκαλεῖ — Κόρη τοῦ
Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς — Υἱὸς τοῦ
Νῶε. 9) Σύμφωναν — Τραγουδι-
στὴς (αλητ.) — Κτηρικόν. 10) Ψυ-
χικὸς πόνος — Πρὸς τὰ ἄνω ὁδοίσις.
11) Σαπίζω — Κρατοῦσε ἀσπίδα
ἀπὸ 7 δέρματα βοῶν.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1) Λειώνω — Ἡ-

ρωϊκὸ ποίημα. 2) Ἀναπνοή — Πο-
λυτέλεια. 3) Δηλητήριο (δοτ. ἀντ.)
— Ἡ ἀρχαία Αἰτωλία — 480.
4) Γένος (δημ.) — Ποταμὸς τῆς
βορείου Ἠπείρου, ὅπου ἐγίναν σκλη-
ραὶ μάχαι κατὰ τὸν Ἑλληνοϊταλικὸν
πόλεμον (δοτ.) — Τοπικὸν ἐπίρρη-
μα. 5) Κατάφασις — Ροῦς, ρεύμα.
6) Χειμερινὸ σπὸρ — Νόμισμα τῆς
Ρουμανίας. 7) Ὑποκοριστικὸ γυ-
ναικεῖον ὀνόματος — Ἀνωτάτη Διοί-
κησις Ἀεροπορίας. 8) ... Βέγ-
κας — Ἡρώας ἔργου τοῦ Ντί-
κενς — Ἐνας μία ... 9) Προτρέ-
πει — Ὅργανον προσανατολισμοῦ —
Ω.Ι. 10) Βραβεῖον ἡθοποιίας —
Πάπια. 11) Μονωδία — Ἐνας
μῆνας.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΒΡΕΤΤΑΚΟΥ

Γυμν. Θηλ. Ἀλεξανδρουπόλεως

ΣΠ. ΛΑΚΩΝΙΤΗΣ

Στ' τάξ. Δημ. Σχ. Καλλαβουρίου

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥΛΗ

Στο κρεβάτι μου η μητέρα
την εικόνα του Χριστούλη,
σαν και μένανε μικρούλη,
κρέμασε κάποιαν ημέρα.

Κι ο Χριστούλης άγρυπνάει
πάνω στο προσκέφαλό μου,
νοιάζεται για το καλό μου,
κάθε τι κακό σκορπάει.

Είν' Αὐτὸς πού σιγουλεύει
άλαφρά τὰ βλέφαρά μου,
παραστέκει στὰ δειρά μου,
νὰ τρομάξω δὲν μ' αφήνει.

(Απὸ τὸ νέο βιβλίο τοῦ
«ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΑΥΛΟΣ»)

Σὰν πλαγιάσω, σὰν ξυπνήσω
μὲ θερμὰ κι ἀπλὰ λογάκια,
ὅπως δια τὰ παιδάκια,
θὲ νὰ τὸν εὐχαριστήσω.

Καὶ τοῦ λέω στὴν προσευχή
μου

νὰ φυλάει τὸν πατέρα,
τὴν καλή μας τὴ μητέρα,
τὴν μικρή τὴν ἀδελφή μου.

Καὶ νὰ μὴν ἀφήσῃ οὔτε ὥρα
ξεχασμένο, μοναχούλη,
καὶ τὸν Κοντορεβιθούλη
στῶν παραμυθιῶν τὴ χώρα.

ΣΑΡ. Ι. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗΣ

ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 22)

Λίαν των ἐνεπνεύσθησαν οἱ ποιηταὶ μας. Ἀπὸ τὸ Κρυφὸ
Σχολεῖο ἐφωτίσθη τὸ Γένος, ἐξύπνησε ἡ συνείδησις τῶν
Ραγιάδων καὶ ἐσφυρηλατήθη τὸ θάρρος τους, ὥστε νὰ ἀπο-
τολήσουν ν' ἀντιμετωπίσουν τὸν κολοσσὸ τῆς Ὀθωμανικῆς
Αὐτοκρατορίας.

Δὲν εἶναι λοιπὸν θρύλος τὸ Κρυφὸ Σχολεῖο, ἀλλὰ πραγμα-
τικότης. Καὶ δὲν ἔχουν καμμιὰν ὑπερβολὴν οἱ στίχοι, πού
ἐχρησιμοποίησα στὴν ἀρχήν, οὔτε αὐτοὶ μὲ τοὺς ὁποίους
τελείωνω τὸ συνοπτικὸ σημείωμά μου καὶ πού ἀναφέρονται
στὸ ἴδιο ποίημα, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς σὰς εἶναι γνωστόν:

Ένας ψαλμὸς ἀκούονταν βαθὺς
Σὰν μελωδία ἐνὸς κόσμου ἄλλου
Κι' ἀνατρίχαιζαν ἀκούγοντας καθεὶς,
προφητικὰ ῥέζα λόγια τοῦ ἱεραπόστολου.

Μὲ μιὰ φωνὴ βαρεῖα :

«Μὴ σιμᾶτε στὰ σκότη! Ἡ λευτεριά
Σὰν τῆς αὐγῆς τὸ φεγγαρόλο ἀστὲρι
Τῆς νύκτας τὸ ἡμίσημα θὰ φέρῃ»...

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΣΕΙ ΤΗ ΜΙΚΡΗ...

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 9)

χέρια — ἡ θάλασσα ἦταν σχετικὰ ρηχὴ —, φτάνει τὴ
Ζαφειρούλα πού παράδερνε καὶ εἶχε μισοβουλιάξει· ἡ
μικρὴ τυλίγεται μὲ τὰ χεράκια τῆς σπασμωδικὰ γύρω
ἀπὸ τὸ λαιμὸ τῆς Ἀκριβῆς, τόσο πού πήγαινε νὰ
τὴν πνίξῃ.

— Βοήθεια! Πνιγόμαστε! ἐφώναζε ἡ ἀνάπηρη ὅσο
μποροῦσε πιδ δυνατὰ.

Καὶ σύγχρονα κατάφερε νὰ γραπωθῇ μὲ τὸ ἓνα
χέρι σὲ κάποιον σιδερένιο κρίκο τοῦ μουράγιου.

Δυὸ τρεῖς ἄντρες ἐβγήκαν ἀπὸ τὸ γειτονικὸ καφε-
νεδάκι κ' ἔτρεξαν νὰ ἀνασύρουν τὰ δυὸ κορίτσια ἀπὸ
τὸ νερό. Μὲ τὴ σειρά τους πήγανε γοργὰ καὶ τὰ παιδιά,
πού, ἀπορροφημένα ἀπὸ τὸ παιχνίδι, δὲν εἶχαν πάρει
εἰδηση τί εἶχε τρέξει. Ἀν δὲν εἶχε εὐρεθῇ ἐκεῖ κοντὰ
ἡ ἀνάπηρη, ἡ Ζαφειρούλα θὰ εἶχε ἐξάπαντος πνιγῇ.

Ἡ χαρὰ γιὰ τὴ διάσωσι τῆς μικρῆς φίλης τῆς
ἐστάθηκε πολὺν καιρὸ ψυχρὴ ἐκανοποίησι γιὰ τὴν
Ἀκριβή. Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς τὴν ἐδυνάμωνε νὰ
ὑποφέρῃ καρτερικὰ τὴν κατάστασί της καὶ νὰ λησμονῇ.

— Μιὰ μέρα θὰ γίνῃς καλὰ καὶ θὰ κολυμποῦμε
μαζί, τὴν παρηγοροῦσε ἡ Ζαφειρούλα, πού δὲν ἀπο-
χωριζόταν ἀπὸ τότε τὴν μεγάλη τῆς φίλη καὶ δὲν
ἤξερε τί νὰ κάνῃ γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ. Ἡ Ἀκριβὴ
τῆς ἐχάιδευε τὸ χέρι καὶ χαμογελοῦσε, θλιμμένη. Μὰ
γιὰ νὰ μὴ λυπᾶται καὶ ἡ μικρούλα, τὴν ἀγκάλιαζε
καὶ τῆς ψιθύριζε στὸ αὐτί:

— Ναι, Ζαφειρούλα μου, τοῦ χρόνου τὸ καλοκαίρι
θὰ γίνω καλὰ. Πολλὲς φορές μοῦ τὸ φανέρωσε ὁ
Χριστὸς στ' ὄνειρό μου.

37
ΓΛΩΣΣΕΣ
ΑΓΓΛΙΚΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ
ΓΑΛΛΙΚΑ
ΙΣΠΑΝΙΚΑ
ΙΤΑΛΙΚΑ
ΡΩΣΙΚΑ
Κ.Α.Π. Κ.Α.Π.

* ΤΟ LINGUAPHONE ΕΙΝΑΙ ΙΔΕΩΔΕΣ ὄχι μόνον γιὰ με-
γάλους, γιὰ πολυμάχους, γιὰ ὁσους θέλουν νὰ μάθουν
τὶς ξένες γλώσσες τέλεια μὰ καὶ ἑκατομύρια. Εἶναι μο-
ναδικὸ γιὰ τὰ παιδιὰ κάθε ἡλικίας, πού τὰ γοητεύει, τὰ
δισκοδεύει καὶ τοὺς μαθαίνει τὶς ξένες γλώσσες μὲ τρό-
πο εὐχάριστο, ἀλλὰ καὶ μὲ ταχύτητα ἐκπληκτική.

Εἶτε γιὰ τὸν αὐτὸ σας ἐνδιαφέρεστε, εἶτε γιὰ τὰ πα-
ιδιά σας, ἐπαφελήθητε τὴν πεῖρα 25 ἐτῶν πού οὐδὲ
προσφέρει τὸ Linguaphone — ἐπαφελήθητε τοὺς δια-
σώσιμους κωδικούς του πού θὰ τοὺς ἔχετε στὸ σπίτι σας
ὅπου ὅρα τοῦ 24ώρου διαλέγετε. Μὴ ἀναβάλλετε. Ἐπι-
σκεψθεῖτε μὲς ἡμέρας, χωρὶς καμμιὰν ὑποχρέωσιν σας. Ἄν
ἐπισκεφθεῖτε ἢ ἂν μὲντε σ' ἐπαρχία στείλτε μὲς συμπλη-
ρωμένο τὸ δελτίο αὐτό.

LINGUAPHONE - Πανεπιστημίου 10, Ἀθήνας

Παρακαλῶ στείλτε μου δωρεάν καὶ χωρὶς ὑποχρέωσιν μου τὸ ἀναλυτικὸν σας τεύχος.
Ἐνδιαφέρεται γιὰ μεγάλον, γιὰ παιδί — ἐτῶν (σῶντε ὅτι δὲν σὰς ἀφορᾷ).
Ἐσπερίου ὁκ. 3 σὲ γραμμοτόμο γιὰ ἔξοδα ἀποστολῆς.

ΟΝΟΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Θρα. τ.κ.κ. Τσιμισκή 68 • Τηλ. 70.386

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ ΟΤΙ.

1) Αἱ ἐκδόσεις πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὸν προκη-
ρυχθέντα διαγωνισμόν διὰ τὸ Βραβεῖον «ΑΧ. ΚΤ-
ΡΟΥ» σχολ. ἔτους 1967) 68 (τεύχος Νοεμβρίου 1967,
σελ. 22) δέον νὰ ἀποσταλοῦν κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολ.
ἔτους μέσῳ τῶν κ.κ. Ἐπιθεωρητῶν διὰ τὴν ἔγκαιρον
προώθησιν τούτων εἰς τὰ Γραφεῖα μας.

2) Τὰ λευκώματα σχολ. ἀλληλογραφίας, πίνακες
(μὲ θέματα ἀπὸ τὴν σχολικὴν ζωὴν καὶ τὴν ζωὴν
τοῦ τόπου) καὶ κοῦνδες μὲ ἐθνικὰς ἐνδυμασίας πρέπει
νὰ φθάσουν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους εἰς τὰ
Γραφεῖα μας, διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ συμμετοχὴ
τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. εἰς τὰς ὁργανομενὰς διεθνεῖς ἐκδόσεις
Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν χωρῶν τοῦ ἑξωτερικοῦ.

3) Τὸ κατ' ἔτος ἀποστελλόμενον ἐρωτηματολόγιον
σχετικῶς μὲ τὴν ἐρυθροσταυρικὴν δραστηριότητα τῶν
Σχολείων πρέπει νὰ συμπληρωθῇ καὶ ἐπιστραφῇ εἰς
τὰ Γραφεῖα μας, ἅμα τῇ λήξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους
διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἐτησίου στατιστικοῦ πίνακος,
δράσεως καὶ τὴν ἔγκαιρον ἐνημέρωσιν περὶ ταύτης
τοῦ ἐν Γενεῇ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν.

4) Δέον νὰ δοθῇ ἡ προσήκουσα σημασία διὰ τὸν
κατάλληλον ἑορτασμόν α) τῆς Παγκοσμίου Ἡμέρας
Ἑγείας (7 Ἀπριλίου) καὶ 6) τῆς Διεθνούς Ἡμέρας
τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ (8 Μαΐου).

5) Τὰ ἐμβάσματα διὰ τὸ περιοδικὸν νὰ μὴ στέλ-
λωνται προσωπικῶς, ἀλλὰ ἀπὸ σὺν ὁσὼς Ἑλλη-
νικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος, ὁδὸς Λυκαβη-
τοῦ 1, Ἀθήνας.

ΕΛΛΕΙΨΕΙ ΧΩΡΟΥ ἡ συνέχεια τοῦ μυθιστορήματός μας
«ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ» ἀναβάλλεται γιὰ τὸ προσεχές τεύχος.

— Μπά! ὥστε ὑπάρχουνε καὶ τόσο μεγάλες κότες, καὶ δὲν τῶξερα;
κοκοκοκό... κό.. κό... κό..... κό..... κό.

(Σκίτσο Α. Β.)

ΧΟΝΔΡΟΣ ΚΑΙ ΛΙΓΝΟΣ

Τὸ νέον ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ποὺ κυκλοφορεῖ
κάθε δεύτερο Σάββατον

Ζητήστε το ἀπὸ τοὺς ἐφημε-
ριδοπώλας καὶ τὰ περίπτερα

